

WESTERN

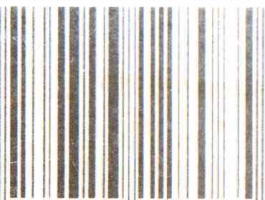
Ivn Kolins

KRVAVA ZORA

BROJ 147 • 6300 DINARA

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128065

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

147

1989

Ivn Kolins

KRVAVA ZORA

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
N. KOVAČIĆ

Izdaje i štampa NIŠRO „DNEVNIK“, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodanskih brigada 7, Novi Sad, telefon (021)621-555 ● Žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO „Dnevnik“ **Dušan Tomić** ● Rukovodilac OOUR Izdavačke delatnosti: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurić** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor:

KRVAVA ZORA

I

Taj dan je bio užasno sparan. Sunce me je kao maljem tuklo po glavi, tako da sam imao osećaj da mi se mozak topi. Navukao sam obod svog šešira na oči kako bih što više ublažio metalni odsjaj svetlosti. Arizona je leti bila dobra za zvečarke i guštere, ali za ljude i konje predstavljala je pravi pakao.

Dolazio sam iz pravca Sonora pustinje. Kad sam dojahao do Mese, to mesto je za mene bilo najpre samo kao nekakav drugi grad na dugom, prašnjavom putu koji je ostao iza mene.

Novi grad — novi izazov. Ali ja sam bio mlad i osećao sam se dovoljno jakim da prihvatim svaki izazov. Dakle, jahao sam glavnom ulicom Mese. Uvek budni žitelji ovog malog grada primetili su da sam došao izdaleka. Pustinska prašina pokrivala mi je odelo i vranca koji je skoro posrtao posle tolikih prevaljenih milja i pregaženih jaruga i rečnih korita. Stoga sam svom umornom vrancu dozvolio da stane pred prvim salunom.

Jeftini viski ovde je isto tako loše prija kao i u svim drugim mestima kroz koja sam prošao. Uprkos tome, gurnuo sam krilo dvokrilnih pokretnih vrata, prišao baru i naručio čašu viskija. Naravno, iskapio sam je u jednom dahu; a potom sam se osvrnuo oko sebe.

Nisam poznavao nijednog čoveka za šankom niti za stolovima, ali sam mnoge te vrste vidao u gradovima kroz koje sam u svojim mladalačkim danima jahao.

Bio je tu veliki rančar sa metalnosivom kosom, koji se ponašao kao nekrunisani kralj pašnjaka, a pored njega mršavi čovek vrebajućeg pogleda. Odmah mi je bilo jasno da je u pitanju je-

dan od onih koji brzo i sigurno barataju koltom.

I svi drugi ljudi bili su u poteri za bogatstvom i nijedan od njih nije bio spreman da drugom prepusti prednost. Uostalom, takav sam bio i sam.

Visoki čovek sa prosedom kosom okrenu se prema meni.

— Ko vas je poslao ovamo? — upita.

Glas mu je imao naredivački ton jednog osvajača i ja se blago osmehnuh. Stara igra je opet počela. Već sam je često doživljavao pa sam u međuvremenu naučio njena pravila.

— Niko me nije pozvao ovamo. — Drski ton mog glasa nije se mogao prečuti. — Ja sam kuda ja hoću i svraćam tamo gde mi je volja.

S obzirom da je on bio naviknut da se s njim razgovara sa velikim poštovanjem, moj odgovor ga je uvredio. Lice mu odjednom postade ukočena maska.

— Odjašite oдавде — reče on. — Vi ste u Mesi nepoželjni.

— Žao mi je, prijatelju, meni se ovde sviđa. Možda ću ostati duže a možda ću uskoro odjahati. Još se nisam odlučio.

Čovekovo krupno lice pocrvene. Ali, pre nego što je uspeo da odgovori, progovorio je jedan drugi čovek. Bio je to visoki momak svetle kose.

— On, verovatno, misli da smo mi ovde posvađani i da svaka strana mora napadati. Čovek koji je samom sebi dovoljan, mogao bi svakome postati neprijatelj.

— Možda ću napasti jednu stranu — rekoh. — Mrzim dosadu.

Mršavi, visoki čovek posmatrao me je ispitivački. Imao je znalački pogled.

— Pre nego što se odlučite, razgovarajte sa mnom — reče on.

— Sa vama — odgovorih — ili sa bilo kojim drugim čovekom.

Posle tih reči, izišao sam na ulicu.

U salunu su svi gosti već razgovarali o meni. Uputio sam im svoj izazov iz čistog ličnog zadovoljstva. Bio sam ravnodušan prema Mesi i svim njenim stanovnicima.

A onda, odjednom, više nisam bio ravnodušan.

Preda mnom na ulici iznenada se našla vitka i gorda devojka, svetlucavih očiju i tamne kose. Koža joj je bila lako opaljena suncem. Imala je pune usne koje su mnogo obećavale.

Moje kožne pantalone bile su prašnjave i pohabane a siva košulja natopljena znojem. Bio sam neobrijan i ne mnogo raspoložen da se upoznam sa devojkom. Ali sada je ona stajala predi mnom i u tom trenutku znao sam da je predodređena za mene.

Priča se da tako nešto ne postoji, ali — ipak postoji. Meni se to desilo. Na dugom putu prošlosti pojavilo se puno devojaka za mene. Lako sam se u njih zaljubljavao i lako se s njima razilazio. Ali, kada sam video oči ove devojke, znao sam da za mene više ne postoji laki rastanak.

Krenula je dalje, ali ja sam se brzo našao opet pored nje. Čuvši bat mojih čizama po drvenom trotoaru, ona se brzo okrenu.

— Nemam ama baš ništa osim konja i oružja koje nosim — rekoh brzo. — Osim toga, moram da priznam da trenutno ne izgledam zavodnički. Ali čini mi se da je ovo najbolji trenutak da upoznate čoveka koji će se oženiti vama. Zovem se Stiv Rendal.

Potrajalo je nekoliko sekundi dok je našla reči. Bile su to ljutite reči:

— Već sam upoznala mnoge uobražene muškarce, ali ovako nešto.

— Odgovor mi se dopada — prekidoh je brzo. — Baš tim rečima je započeo najveći broj ljubavnih priča. A sada vas molim da mi oprostite.

Okrenuo sam se, stavio šešir na glavu, prišao svom vrancu i uskočio u sedlo.

Devojka je još stajala na istom mestu i zurila u mene. Ali pogled joj više nije bio ljutit već pre ljubopitljiv.

— Do viđenja. — Učtivo sam je po-

zdravio dodirnuvši kažiprstom ivicu šešira. — Kasnije ću opet navratiti do vas.

Bio je to pravi trenutak da se udaljim. Jer, da sam tada pokušao da produbim poznanstvo, ne bih postigao ništa.

Gradsku štalu u Mesi činio je veliki, nesređen kompleks zgrada na ivici grada. Stavio sam u jasje, pred mog vranca, gomilu zobi i otimario životinju.

Pri tom sam morao biti oprezan. Vranac je voleo da se timari ali, uprkos tome, njegovom biću je odgovaralo da se ponekad pobuni. Dakle, morao sam da se sklanjam od njegovih kopita.

Zveket mamuza upozorio me je na opreznost. Pognut napred, stojeći pored vranca, pogledao sam iza sebe i ugledao nekog čoveka naslonjenog na potporni stub štale.

Čovek je izgledao bedno i zapušteno. Ali, poput onog mršavog čoveka u salunu, video sam da je i ovaj nosio dva kolta. Bio je visok i vitak, i imao je oko usana neobičnu crtu, koja mi se ni je svidela.

— Čuo sam da ste imali konflikt sa Rojom Kenedijem.

— Ništa ozbiljno.

— Trebalo je da vam Karter ponudi neki posao?

Karter? To je morao biti onaj čovek oštih crta lica, čovek sa dva kolta. Roj Kenedi je bio onaj drugi koji mi je naredio da napustim grad. Mozgao sam o tom obaveštenju, ali nisam odgovorio.

— Moje ime je Ben Miler. Ja sam sa ranča „Dijamant“. Plaćam najviše: osamdeset dolara mesečno a stan i hrana su besplatni. Uz to dajem municije koliko vam je potrebno.

Pogled mi kliznu pored njega prema dvojici muškaraca koji su verovali da stoje neprimećeni u jednom mračnom štalском boksu. Bio sam uveren da su došli sa Milerom.

Šta — ako sada odbijem Milerovu ponudu? Situacija za mene nije izgledala dobro i baš me je to činilo tvrdoglavim.

Odgurnuo sam Milera u stranu i brzo stupio na slobodnu površinu između štalских boksova.

— A šta vas dvojica tu radite? — Ruke su mi lebdele iznad koltova a glas mi je zvučao glasno u akustičnoj praznini

zgrade. — Izlazite! Krenite ili počnite da pucate.

Ruke su mi bile spremne a prsti rašireni i trenutno mi je bilo svejedno u kojem će pravcu mačka skočiti. Opet me je obuzeo stari ratoborni bes — ne ljutnja ili želja za ubijanjem, već jednostavno taj glupi ponos, koji mi nije dozvoljavao, ni u najtežim situacijama, da ustuknem. Takav sam bio već kao mladić i takav sam još i sada.

Za trenutak sam pomislio da oni neće izići. Skoro sam se nadao tome. Ben Miler je dopustio da ga ja nadmudrim, ali to što se sada događalo nije mi se svidelo. Bilo mu je jasno da bi bio pogođen bar jednom kuglom ukoliko dođe do borbe.

Ali ona dvojica polako iziđoše iz boksa; držali su ruke daleko od svojih koltova. Dolazili su oklevajući, polovično spremni za borbu.

Jedan od njih je bio visok, crne kose i modrih obrijanih obraza. Drugi je imao ravno, grubo lice jednog Apača.

— A šta da smo mi sada pucali? — upita crnokosi.

— Tada biste još pre zalaska sunca bili pokopani. — Osmehnuo sam mu se. — Ako ne verujete, onda pokušajte.

Nisu me poznavali a ja sam bio suviše voljan za borbu. Po meni se videlo da sam upućen u sve moguće, a oni nisu imali pojma dokle ću ići u blefiranju.

— Vi se brzo uzbudite — reče Miler. — Šta bi bilo ako se i ja umešam?

— To sam i očekivao. — Moj osmeh ga naljuti. — Vi biste bili prvi, a onda brzi hitac za crnokosog i potom za njega — pokazao sam glavom na Apača. — On je najmanje opasan.

Moje reči se ne dopadoše Benu Mileru, a ni ja mu se nisam svideo. Ali on je imao važnije probleme.

— Ja sam vam nešto ponudio.

— I ja sam to odbio.

Usne mu se stanjiše. Nikad nisam video toliko mržnje u očima jednog čoveka.

— U redu — reče on besno. — Onda neka vas unajmi Kenedi i vi ćete umreti.

Kad je čovek mlad, onda je sklon odvažnosti. Ja sam bio mlad i suviše odva-

žan. Istovremeno sam znao da bi bilo razumnije držati jezik za zubima. Ali nisam bio raspoložen da stvar stišavam.

— Šta još čekate? — upitao sam podrugljivo. — Koliko poznajem sebe, kažem vam da neću stupiti u Kenedijevu službu. Ali vi u svako doba možete pokušati da ustanovite šta je sa mnom.

— Vi nećete dugo živeti.

— Neću? Zamislite da i ja imam takvu slutnju da ću biti prisutan kada se na vaše kovčge bude bacala zemlja. Stupio sam u stranu i pogledao Milera. — Posle vas, prikane. Izgleda kao da vi hoćete da povedete kolo.

On se udalji od mene. Sledila su ga njegova dva čoveka. Neću da poričem da sam osetio olakšanje. Jer, Ben Mileru nije bilo do igre, bar ne sada.

Sa kapije štale mogao sam da pročitam natpis:

RESTORAN OLIVLJE BARTON

Kad sam otvorio vrata, video sam da za stolovima sedi malo gostiju, iako nije bilo predviđeno drugo vreme za posluživanje jelom. Ali je momak sa svetlom kosom jeo, a pored njega sedela je devojka koju sam na prvi pogled zavoleo.

Bila je to dugačka, uzana prostorija sa onizom tavanicom i belo okrećenim zidovima i kao jedina od tri gostionice u gradu, imala je pod od dasaka. Stolovi i čaršavi bili su čisti i jelo je izgledalo dobro. Devojka podiže pogled i u njenim očima se odmah pojavi ratničko svetlućanje. Osmehnuo sam joj se i lako naklonio.

Svetlokosi momak me pogleda iznenađeno a zatim brzo pogleda devojkicu čije lice sada pocrvene. Dežmekasta žena iziđe iz kuhinje; u uglovima njenih usana titrao je osmeh dok nas je posmatrala. Tačno sam ocenio da je ona vlasnica restorana. Devojka ponovo obori pogled i nastavi čutke da jede.

— Vi ste se već upoznali sa gospođicom Kenedi? — upita momak.

Dakle, ona je bila jedna od Kenedijevih.

— Zvanično — nisam odgovorih. — Ali već godinama mi se vrzma u glavi. — I pošto sam znao kako se sklapaju prijateljstva, dodao sam: — Nije čudo što ona

tako lepo izgleda jer se hrani ovde.

— Dosta sa laskanjem — reče suvo gospoda Barton. — Ali, ako želite nešto da pojedete, onda sedite.

Naspram momka i devojke bila je slobodna jedna klupa i ja sedoh. Devojka ne podiže pogled, ali mi momak preko stola pruži ruku.

— Ja sam Rej Parker, a ovo je Rebeka Kenedi.

— Ja sam Stiv Rendal.

Jedan prosedi čovek pogleda me s drugog kraja stola.

— Stiv Rendal iz Tusona? — upita on.

Svi su me pogledali jer im je ime bilo poznato. Ja bih se radije odrekao ugleda koji je povezan s mojim imenom, ali to nije zavisilo od moje volje.

— Gospodin me poznaje?

— I vi ste odbili Kenedijevu ponudu? — odvrati on.

— I Milerovu — odgovorih.

Posmatrali su me ispitivački i nakon jednog minuta Parker reče:

— Očekivao sam da ćete prihvatiti jednu ili drugu ponudu.

— Ja igram svojim vlastitim kartama — objasnio sam mu. — Osim toga, ja ne iznajmlijem svoj revolver.

II

Gospoda Barton najzad stiže s mojim jelom. Jeo sam i pio kafu i pustio druge da čekaју i razmišljaju o meni. Ranije bi mi bilo svejedno šta oni o meni misle. Ali sada je odjednom sve bilo drukčije.

Devojka sa zelenim očima i tamnom kosom izazvala je tu promenu kod mene. Sada sam bio načisto da sam oduvek tragao za njom. I ono što bih želeo da joj dam nisam mogao da kupim zaradom jednog revolveraša.

Hrana je bila dobra pa sam jeo sa uživanjem. Drugi su već bili završili sa obedom, ali su još sedeli i pili kafu. Kad sam i ja završio s jelom, počeo sam da savijam cigaretu.

Šta sam sada mogao da radim? Kako da se postavi čovek koji je napustio staze nemirnog putovanja i hoće da se usidri na jednom mestu? Ova devojka je imala

dobar dom. Nisam smeo manje da joj ponudim.

— Čemu razmirice? — upitah najzad.

— A zbog čega dolazi do većine razmirica? — odvrati čovek. — Zbog ovaca, goveda, livada. Ili zbog vode, a baš to je posredi u ovom slučaju. — Čovek svetle kose nakašlja se. — Istočno odavde leži dugačka dolina, Dolina Jasika, na koju se nadovezuje jedan kanjon. Potok, koji iz ovog kanjona teče u dolinu, donosi preko cele godine dovoljnu količinu vode za navodnjavanje pašnjaka i pojenje nekoliko hiljada grla goveda. Kenediju je potrebna voda, ali i Dijamant ranč hoće da je ima.

— Kome pripada ta voda?

— Čoveku po imenu Rid. Doduše, on nije borac, ali mrzi Kenedija a ne želi da sarađuje ni sa Milerom.

— Onda se on postavio između dve vatre.

Parker spusti šolju pa izvuče kesu sa duvanom i lulu.

— Kockari u gradu nude opkladu da on neće izdržati duže od trideset dana.

Dakle, to je to. Dvojica rančera, koji hoće da se domognu vode trećeg, ali između njihovih rančeva nalazi se jedan mali koji ih u tome sprečava.

Ako taj Rid nije borac, onda je barem morao biti hrabar čovek. Da bi se u toj situaciji istrajalo, bili su potrebni dobri živci. Ali već u sledećem trenutku opet sam bio ravnodušan prema borbi za pašnjake. Upravio sam pogled na kćer Roja Kenedija.

— Vi već možete da kupite opremu za veridbu — rekoh. — Nećete imati mnogo vremena za to.

Pogledala me je hladno ali istovremeno i izazivački.

— Uopšte o tome ne razmišljam — odvrati ona. — Na groblju nema svadbi.

Svi se nasmejaše njenoj primedbi, ali i pomisliše da je devojka u pravu. Ako čovek počne da nosi oružje, mora uvek računati sa svojim brzim krajem.

— Pošto smo već kod proricanja — rekoh, — sasvim je moguće da završim na groblju. Ali, jedno vam kažem, kćeri Roja Kenedija, pre nego što budem legao u

grob, na ovom tlu živeće naši sinovi i kćeri.

Bio sam uveren da sam ovim rečima opet postigao dobar poen, pa sam ustao. Kad su se vrata za mnom zatvorila, znao sam da sam rekao previše. Ali možda je u svemu tome bilo i neko zrnce istine?

Kada se spustio večernji suton na ulicu i kad sam na čelu osetio večernji povetarac, koji je dolazio sa obližnjih brežuljaka, odjednom mi je bilo jasno kako da olako izrečeno hvalisanje pretvorim u stvarnost. Odjednom sam ispred sebe jasno video kako da osvojim sve što mi je potrebno, da bih se oženio devojkom kakva je bila Rebeka Kenedi. Put do toga bio je težak i opasan, ali i sam izazov ove avanture fascinirao me je.

Okrenuo sam se prema štali i onda odjednom zastao, jer sam ugledao čoveka pred sobom.

Iako sam bio visok sto osamdeset centimetara, on je bio znatno viši od mene. Bio je širok i mnogo teži. Imao je krupno, grubo, koščato lice.

— Vi ste Rendal? — upita on.

— Da. Zašto? — odvratio sam i već dobio prvi udarac.

Bez ikakvog nagoveštaja, njegova pesnica, poput držalja sekire, pogodi me u vilicu. Učinilo mi se da mi se odostraga zabija nešto u kolena i ja osetih kako padam. Ponovo me je pogodio dok sam padao prema njemu. Bio je to strahovit udarac koji me je napola okrenuo.

Sa svih stotinu i nešto kilograma težine čovek je pao na mene i svojim kolennima prikovao mi ruke za zemlju. Potom je grubo počeo da me udara po glavi. Najzad je ustao, malo odstupio i stopalom mi zadao udarac u rebra.

— Ako ste pri svesti, onda me slušajte. Ja sam Klint Kelog, čovek za koga će se udati Rebeka Kenedi.

Usne su mi bile natekle i krvave, a mozak zamagljen.

— Vi lažete — rekoh, posle čega me on još jednom udari stopalom i udalji se zviždućuci.

Nekako sam uspeo da se okrenem, da se oslonim na ruke i ispravim na kolena. Otpuzao sam sa ulice i naslonio se na zid poštanske stanice. Tamo sam sedeo

dok mi je u glavi bubnjalo. Istovremeno mi je sa popucalih usana i izubijanog lica kapala krv.

Svaki uzdah pričinjavao mi je bol i ja sam bio siguran da mi je polomio rebra. Ali morao sam dalje. Ja sam u Mesi izgovorio velike reči i nisam hteo da me Rebeka vidi na ulici kao pretučenog psa.

Naslanjajući se rukama o ugao zgrade uspeo sam da stanem na noge. Posrćući uz kuću i koristeći se zidom kao potporom, najzad sam stigao do gradske štale.

Kad sam osedlao svog vranca, uspeo sam nekako da se popnem u sedlo i poteram konja prema kapiji.

Ulica je bila pusta. Nikoga nisam video otkad sam bio pretučen. Trenutak sam presedeo nepomično u sedlu, osvetljen lampom koja je visila iznad štalskih vrata.

Tada se otvoriše neka vrata. Gospoda Olivija Barton i Rebeka Kenedi iziđoše na ulicu. Rebeka pređe preko ulice i s nekom vrstom skrušenog divljenja pogleda u moje natečeno i krvavo lice.

— Dakle, on vas je našao — reče ona.

— Uvek sazna kad mi se neki muškarac suviše približi i uvek tako postupi. — Imao sam utisak da joj je glas imao privuk žaljenja. — A sada odlazite?

— Vratću vam se — odgovorih. — Vratću se i radi Klinta Keloga, da bih poravnao račun s njim.

Glas joj je opet zvučao hladno i prezirno.

— Vi se hvališete. Dosad ste samo izgovorili velike reči i dopustili da budete pretučeni.

Morao sam da se nasmejem i pri tom sam osetio jake bolove u licu.

— Loš početak, zar ne?

Dok sam odlazio ulicom, ona je još uvek stajala i gledala za mnom.

*

Celu noć sam jahao kroz sve divljiju i negostoljubiviju zemlju. U glavi mi je bujalo, udovi su me boleli i bili su teški od umora, ali i od jahanja. Visoki kanjonski zidovi štrčali su na obe strane i ja sam udisao sveži noćni vazduh kao delotvorni lek.

Najzad sam stigao na visoravan preko koje je stalno duvao vetar što je donosio miris kadulje i sego-krina.

Imao sam osećaj da jašem kroz nekakvu izgublenu, skoro nenastanjenu zemlju, čiji malobrojni žitelji nerado gledaju došljake.

U svanuće, zatekao sam se u dugačkom kanjonu u kome su rasle visoke omorike. Negde, između drveća, žuborio je potok i ja upravih svoga vranca sa divljeg putića, kojim sam dotad jahao, kroz travu visoku do kolena, što je rasla između drveća. Ovde sam se prijatno osećao i pozeleah da ostanem u ovoj divljini koja je bila izvor svih snaga.

Pored potoka, podigao sam logor. Prostro sam svoje čebe tako da mu je jedna polovina bila izložena suncu a druga je bila u hladu. Potom sam privezao konja i s dubokim uzdahom olakšanja spustio se na čebe. Već u sledećem trenutku, zapao sam.

Probudio sam se po podne. Čuo sam žuborenje vode i zavijanje vetra u visokim omorikama. Nedaleko od sebe čuo sam brćkanje dabra u potoku, a u krošnji obližnje omorike kreštalala je svraka na vevericu.

Bio sam sâm. S tankim suvim grancicama upalio sam vatru i pristavio vodu. Kad se voda malo ugrijala, oprezno sam se umio. Dok sam to činio, mislio sam na čoveka koji me je isprebijao.

Srešću ga ja ponovo, ali tada neće biti prilike za upotrebu oružja. Tog čoveka moram pobediti golim rukama.

Međutim, bilo je još drugih stvari o kojima sam morao da razmislim. Posle svega što sam čuo, u toj svađi oko ključnog položaja, prihvaću ranč »Srebrna potkovicica«. Plan mi je bio da sarađujem sa Ridom, čovekom koji je bio dovoljno uporan da se suprotstavi dvojici velikih rančera. Oduvek sam osećao nešto prema ljudima koji su shvatili da se bore na izgubljenim pozicijama. Ako Rid prihvati moju pomoć — ko zna šta će se tada dogoditi...

Zapadno od mog logora, neposredno iz zemlje, dizala se ogromna kamena gromada obrasla travom. Drveće je obrubljivalo zelenu visoravan, a na istoku,

gde su omorike prelazile u zakržljale hrastove, tekao je drugi potok.

Dva puta sam video mladu srnu između stabala drveća. Postavio sam se na obalu potoka i čekao. Kad sam je ugledao na obali, opalio sam i ubio životinju.

Dva dana sam ovde živeo, jeo, spavao i slušao žuborenje potoka. Slabine su me još uvek bolele kad bih napravio snažniji pokret, a ni sa rebrima još uvek nije bilo sve u redu. Osećao sam to kad bih ih dodirnuo. Otekline oko očiju i jagodica splašnjavale su i menjale boju.

Trećeg dana više nisam mogao da čekam. Uskočio sam u sedlo svoga vranca i upravio ga prema Dolini jasika.

Popodnevno sunce je učinilo da mi vranac bude obliven znojem kad sam ujahao u dolinu.

Ovde je bilo sočne trave, drveća i vode. Zidovi doline bili su visoki i delimično obrasli drvećem. Goveda, pored kojih sam jahao, izgledala su dobro uhranjena i lenja.

Jedan sat jahao sam lagano, osećao toplo sunce na svojim plećima i udisao miris sveže trave. Najzad, staza se završi neposredno pred jednim plotom, na kome je visila velika tabla sa natpisom:

PRILAZ RANČU »SREBRNA POTKOVICA«

DOMET SPENSER-PUŠKE

Oдавде će se pucati!

S druge strane plota jahao je jedan čovek na svoj rizik i niko nije mogao tvrditi da nije bio upozoren.

Na izvesnoj udaljenosti mogao sam da vidim kuću na zemljanom uzvišenju. Uspravio sam se i stojeći u uzengijama mahnuo šeširom. Odmah sam čuo prasak puške i zvižduk kugle koja je proletala pored mene.

Očigledno je to bio upozoravajući metak i ja mahnuh još jednom šeširom.

Ovog puta, puščano zrno prozvižda tik pored mene. Dakle, uhvatih se obema rukama za grudi, ispaдох iz sedla i ublažih pad, jer sam se do poslednjeg trenutka čvrsto držao za uzengiju. Dole, u travu, otkotrljao sam se iza jedne stene, skinuo šešir i gurnuo ga da se otkotrlja blizu konja. Tada sam svukao jednu čizmu i postavio je tako da se od plota mog-

la videti. Sa većeg odstojanja, posmatrač bi video samo čizmu, ali ne bi mogao razabrati da li je i noga u njoj.

Zatim sam između stena otpuzao u žbunje odakle sam mogao da držim plot na oku. Posle svega što sam preduzeo, moralo je izgledati kao da iza stena leži čovek bez svesti.

Oko mene je bilo mirno. Preko lica sli-vao mi se znoj. Od pada iz sedla malo me je bolela slabina. Nadlanicama sam obrisao znoj sa lica i čekao.

I tada se pojavi Rid. Bio je to visok, stariji čovek, sa sedim, malo uvrnutim brkovima. Očigledno nije bio budala, jer je oprezno osmatrao teren i to što je video nije mu se sasvim dopalo. Izgledalo je kao da je prevideo i omaškom pogodio cilj.

Vrebaio je preko plota i pokušavao da protumači nepoznati žig na mom vran-cu. Sigurno je primetio u ovom kraju neobičnu kalifornijsku oglavinu i žvale. Najzad je otvorio vrata na plotu i izišao iz ograđenog prostora. Ali, kad se pomerio, okrenuo mi je leđa.

— Da se niste pomakli, Ride! Imam vas na nišanu!

Stajao je potpuno mirno i nije rizikovao život zbog jednog nervoznog kažip-rsta.

— Ko ste vi? Šta hoćete od mene?

— Hoću poslovno da razgovaram sa vama.

— Ja ni s kim nemam nikakve poslo-ve.

— Ipak, sa mnom ćete ih imati. Ja sam Stiv Rendal. Imao sam teškoća sa Mile-rom i Kenedijem, a Klint Kelog me je pretukao.

Rid se potajno osmehnu.

— Izgleda da ste dobro udešeni. Mogu li sada da se okrenem?

Dozvolio sam mu, i on se okrenu. Izi-šao sam iza stene. On je otišao dosta da-leko da bi pogledao čizmu koja je ležala u travi. Najzad se iscerio.

— Na ovaj trik nikad više neću pasti — reče.

Seo sam i ponovo navukao čizmu na bosu nogu.

III

Kad sam opet bio na nogama, otišao sam preko i uzeo svoj šešir. Starac nije skidao pogled sa mene.

— Vi se kockate sa obeleženim karta-ma — rekoh. — Kockari u gradu nude visoke opklade da nećete izdržati više od trideset dana.

— To mi je poznato.

On je bio žilav stariji čovek. Ali, po fi-nim borama oko njegovih očiju, razab-rao sam da mu je potreban san i da je zabrinut. Ali on se nije plašio jer to nije odgovaralo njegovom biću.

— Sit sam bescilnog skitanja — re-koh. — Najzad hoću negde da pustim korenje, a u ovom kraju postoji samo je-dan ranč koji mi se dopada.

— Moj?

— Da.

Posmatrao me je držeći ruke na kuko-vima. Bio sam uveren da će se latiti oružja ako napravim samo jedan pogre-šan pokret.

— I šta nameravate sa mnom? — upi-ta.

— Hajdemo u vašu kuću pa ćemo ta-mo govoriti.

— A zašto ne bismo razgovarali ovde?

— U redu. Dakle, postoje dve moguć-nosti. Prva je da stupim u ortakluk sa va-ma kao borac i saradnik. Druga moguć-nost je da mi prodate ranč, s tim da vam ga isplatim kada to budem mogao. Tada ću preuzeti vašu borbu.

Posmatrao me je zamišljeno. Da po-stavlja glupa pitanja — nije bio njegov manir. Mogao je da vidi tragove koje je Klint Kelog ostavio na mom licu. Osim toga, ja sam mu rekao da sam zapao u teškoće sa Milerom i Kenedijem. Bilo mu je jasno da znam šta hoću.

— Hajdemo. Razgovaraćemo o tome.

Pustio me je da sa konjem idem na-pred. Svideo mi se ovaj starac jer se nije lako predavao.

Uprkos tome, ja sam bio u povoljnom položaju jer on bi mogao nedeljama i mesecima bdeti preko cele noći. On nije mogao istovremeno da radi i nadzire svoje stado. Osm toga, nije mogao da ode u grad i ranč ostavi bez nadzora.

Udvoje — to smo mogli da činimo.

Nakon dva sata razgovora, postigli smo nagodbu. Prihvatio sam se ortakluk kao borac i saradnik. Jedan čovek ovde nije mogao ništa postići. I sa dvojicom šanse su bile male, ali su ipak postojale.

— Kada Miler i Kenedi to budu saznali, odmah će nas napasti — reče Rid zamišljeno, pošto mi je posle postignutog sporazuma snažno prodrmao ruku.

— Oni to ne moraju odmah saznati — odgovorih. — Moj prvi zadatak će biti da se snabdemo životnim namirnicama i municijom.

Ranč »Srebrna potkovica« se prostirao skoro preko cele dužine Doline jasi-ka. Na istočnoj strani prelazio je u ogoljenu divljinu s oskudnim malim travnatim površinama. Kenedijev ranč »Šest jasi-ka« i Milerov ranč »Dijamant« graničili su se na zapadu sa Ridovim livadama. Kenedijeva zemlja prostirala se na jednoj strani do same divljine.

Oba rančera terali su sve dalje Ridova goveda i prisvajali livade. U toku ovog potajnog otimanja poseda, većina teladi sa ranča »Srebrna potkovica« dobijala je tuđe žigove.

— Najčešće žig ranča »Dijamant« — objasni Rid. — Milerovi su podmukla banda. Jahali su sa Kvantrilom i ljudi tvrde da je Džek bio član Hamerove bande. Ben je bio brz na revolveru, ali se uopšte nije mogao porediti sa Džekom.

✱

U svitanje dana krenuo sam sa tri mazge prema Mesi. Jahao sam u velikom luku da bih neopažen ušao u grad sa suprotne strane.

Najpre sam mislio da ranč »Srebrna potkovica« stoji pod prismotrom, ali pošto sam obe strane doline dobro osmotrio, uverio sam se da sam bio u zabludi. Ridovi protivnici su sigurno verovali da ga tako i tako imaju u klopki.

Prevalio sam nekoliko milja jašući dolinom a onda skrenuo na uski nekorišćeni puteljak i nastavio da jašem valovitim zemljištem držeći se stalno senki da bih neopažen prošao.

Pustinjsko rastinje zamenilo je meski-to-žbulje i bokorna trava. Jutro je bilo vedro i obećavalo topao dan. Dva puta sam ugledao jahače u daljini, ali nijedan od njih nije me mogao primetiti.

Stigao sam u grad iz pravca koliba koje su se nalazile iza gradske štale. Ostavio sam mazge u koralu iza prodavnice mešovite robe.

Držeći pripaljenu cigaretu u ustima, krenuo sam prema glavnoj ulici motreći unaokolo.

U gradu je bilo mirno. Imao sam utisak da niko ne pazi na mene.

Od Kenedija, Kartera i Rebeke ni tra-ga ni glasa.

Prilikom pakovanja namirnica i ostalih potrepština, oblio me je znoj jer je dan bio veoma topao i bez daška vetra. Kada sam bio gotov, doveo sam mazge do jasi-ka na periferiji grada i privezao ih tamo. Potom sam se vratio u restoran gospode Barton. Učinio sam to iz dva razloga. Prvo, hteo sam da dobro jedem i, drugo, hteo sam da saznam novosti.

Rej Parker i Karter bili su u restoranu i, kad sam ušao, podigli su poglede. Parker je brzo pogledom preleteo preko mog lica i ja sam bio uveren da sam u njegovom pogledu razabro slabi tračak saosećanja.

Naravno, i Karter je video da mi je lice izubijano, ali na njemu se ništa nije moglo primetiti.

— Mesto je još slobodno — reče on. — Potreban si nam.

— Hvala. — Moj stari nemar opet mi je zadao posla. Zalihe su bile kupljene i mazge spremne za pokret. Ako uz put ubijem nešto divljači, da svežim mesom obogatim jelovnik, naše zalihe bi mogle potrajati tri meseca. — Radiću za svoj sopstveni račun.

Možda je bilo glupo da govorim o tome. Možda je trebalo to što je moguće duže držati u tajnosti. Ali, već kad sam počeo da govorim, čuo sam kako su se iza mene otvorila vrata. Začuh lake korake i osetih miris parfema koji mi je bio poznat. U tom trenutku postalo mi je jasno da ovde nisam došao da bih nešto po-jeo ili čuo novosti, već samo u nadi da ću videti Rebeku.

Nekako sam naslućivao da ću je ovde sresti i moje osećanje me nije prevarilo.

Ona je ušla u restoran posle mene i ja sam verovatno tako otvoreno govorio o svojim namerama samo da bi Rebeka saznala da nisam pobećao već da sam počeo da gradim ono što sam obećao.

— Vi hoćete da radite za svoj sopstveni račun? — upita Parker iznenađeno. — Kao doseljenik?

Karter ne reče ništa, ali kad me je pogledao, naslutio sam da vać zna kako stvari stoje. Video sam kako je u njegovom pogledu zablistalo nešto kao saznanje ili, možda, kao nekakvo poštovanje.

— Hoću da gajim goveda — rekoh.

Ustao sam i okrenuo se. Rebeka me je mirno posmatrila.

— Gospodice Kenedi? — Pokazao sam na stolicu pored sebe. — Hoćete li mi priuštiti zadovoljstvo?

Najpre je oklevala a onda lako odmahнула glavom, obišla oko stola, da bi sela pored Kartera, predradnika i s desne strane svog oca.

— Hoćete da gajite goveda? — Parker je izgledao zbunjen. — Nije mi poznato da u ovom kraju još ima slobodnih pašnjaka.

— Istočno odavde postoji jedan ranč, ranč »Srebrna potkovica«.

— Šta je sa »Srebrnom potkovicom«?

Roj Kenedi je sledio svoju kćer. Obišao je oko stola i pogledao me.

Uzeo sam šolju sa poslužavnika i napunio je kafom.

— Gospodin Rendal nam je upravo ispričao, oče, da će stupiti u ortakluk na ranču »Srebrna potkovica«.

— Šta? — Kenedi je izgledao kao da ga je neko ošamario.

— Starom Ridu je potrebna pomoć a ja sam pozeleo da imam ranč — odgovorio sam. — Postao sam njegov ortak.

Posmatrajući ga Rebeka dodade:

— Jedan muškarac ne može otići suviše daleko od devojke kojom hoće da se oženi.

— Šta to treba da znači? — upita Kenedi zbunjeno.

— Zar ti nisi čuo, oče? — Rebekine oči su blistale ženski vragolasto. — Gospo-

din Rendal je izjavio da hoće mnome da se oženi.

— Pre ću ga videti u paklu! — Pogledao me je. — Momče, prestanite da izgovarate ime moje kćeri, inače ćete imati posla sa mnom.

— Ne želim da se svadam sa vama — odgovorih blagim glasom. — U porodici treba da vlada mir. — Podigao sam šolju i popio gutljaj kafe. — Niko nema više poštovanja prema imenu vaše kćeri nego ja. Uostalom, ona će biti moja žena.

Kenedijevo lice pocrvene od ljutine, ali Karter se isceri. Štaviše, čak je izgledalo da to zabavlja Rebeku. Rej Parker dobaci ublažavajuću primedbu, pre nego što je Kenedi uspeo da kaže nešto što bi možda dovelo do svađe.

— Situacija se time skroz promenila, Roje. Zar vi to ne vidite? Ako je Rendal Ridov ortak, možda će biti bolje da ga ostavimo na miru nego da ga kupimo.

Kenedi je razmišljao o ovoj ideji i izgledalo je da mu se svidela. Pogledao me je s novim interesovanjem.

— Da, naravno. Mogli bismo zajedno napraviti posao, momče.

— Mogli bismo... Mi želimo mir a ne borbu. Ali ja nisam postao Ridov ortak da bih prodao ranč. Naprotiv, morao sam svom ortaku da obećam da neću nikad prodati ranč. Sutra ću da izaberem mesto na kome ću sagraditi kuću. To me dovodi do jedne druge stvari. Na našim livadama pasu i goveda sa ranča »Šest topola«. Ostavljam vam rok od nedelju dana da svoja goveda oterate sa naših pašnjaka. Isti rok ću postaviti i ranču »Dijamant«.

Kenedijevo lice se pretvori u ukočenu masku.

Hteo je da kaže nešto ali je oklevao. Ja sam popio svoju kafu, stavio dolar na sto i napustio restoran baš kad je Kenedi hteo da progovori.

Postoji trenutak za sve stvari, i to je bio pravi trenutak za odstupanje — dokle god sam još bio u dobitku.

Krenuo sam oko kuće i zastao. Mile-rov crnokosi jahač stajao je pored mog konja. Iamo je u ruci revolver i zao izraz u očima.

— Vi govorite suviše — reče on. —
Čuo sam da ste se udružili sa Ridom.
— Dakle, čuli ste to.
— Da. I Ben je odredio nagradu za vašu glavu.

Primitivši da mu se kažiprst na obaraču grči, ja se bacih u stranu i istovremeno potegnuh svoj kolt. Išlo je brzo — instinktivnom reakcijom čoveka koji je naviknut na brzo baratanje oružjem. Kolt se trže u mojoj ruci i ja čuh pucanj. Između mog prvog i drugog pucnja, on je ispalio jedan metak koji me je okrznuo po vratu.

Crnokosi se okrenu u stranu kao da je hteo da ode. Potom pade ničice na tlo i zabode prste u pesak.

Ljudi dotrčaše.

— Ja sam video! — Govornik je bio oniži čovek, rošavog lica, koji je u blizini privezivao konja. — Čarli ga je sa izvučenim koltom čekao.

Karterov pogled bio je hladan i ispiti-vački.

— Sa izvučenim koltom? To je bilo brzo, čoveče.

Kenedi se zagleda u mene. Verovatno me je smatrao žutokljuncem. Ali sada je znao da dobro rukujem oružjem. To je izmenilo situaciju. Sada na ranču »Srebrna potkovica« više nije bio samo jedan starac već i momak koji je umeo brzo i tačno da puca.

Brzo sam se povukao iz mase sveta i izveo svog konja na glavnu ulicu. Kad sam uskočio u sedlo, ugledao sam Rebeku. Stajala je na stepenicama ispred restorana i posmatrala me. Skinuo sam šešir u znak pozdrava i odgalopirao u pravcu jasika po svoje mazge.

*

Rid me je sećako pred kapijom. Prime-
tio sam izraz olakšanja u njegovim očima.

— Jeste li imali teškoća?

Moje podnošenje izveštaja bilo je kratko. Ubijanja nije bilo mnogo, ali o tome nisam voleo da govorim.

— Jedan više — reče Rid mrzovoljno.
— Ili jedan manje.

Ali ja sam morao da mislim na lice devojke koja je stajala na stepenicama ispred restorana. Rebeka je sada znala da sam ubio čoveka. Sta li je sada osećala? Sta će sada misliti o meni?

IV

Sledeća dva dana proveo sam mnoge časove u sedlu, to jest u izviđanju pašnjaka ranča »Srebrna potkovica«. Bilo je sasvim razumljivo što su oba velika rančera hteli da se domognu ove zemlje.

S obzirom na dobru travu u Dolini jasika i bogate izvore vode, još miljama daleko prostirale su se površine sa izvršnom travom, pre nego što je počinjala prava pustinja.

Bio je ovo dobar ranč, sa više vodenih površina; osim potoka bilo je tu i podzemne vode koja je dolazila sa obronaka obližnjih bregova. Samo na zapadu nalazili su se drugi rančevi i samo sa zapada mogla su tuda goveda da se mešaju sa stadom ranča »Srebrna potkovica«.

Dvojica velikih rančera jednostavno su prisvojili skoro svu Ridovu telađ. Ako hoćemo da naš ranč napreduje, moraćemo da se rastavimo od starog stada i kupimo mlade životinje. Goveda su sada bila u dobrom stanju. Sada je bio najbolji trenutak za prodaju, ali je gonjenje stada bilo skoro nemoguće.

Rid je očigledno bio obeshrabren.

— Bojim se da nas oni imaju u klopci, Stive — reče mi on. — Pre nego što si ti došao, ja sam bio blizu da se predam i da dignem ruke od svega.

— Čiji je ono ranč u brežuljcima iza stena?

Rid brzo podiže glavu.

— Zaboravio sam da ti to kažem. Drži se daleko od njih. To je ranč Karvelovih. Ima ih šestoro u porodici. Oni ne održavaju veze ni sa kim u ovom kraju i svi su odlični strelci.

Rid je pušio neko vreme ćutke a ja sam razmišljao o položaju našeg ranča. Nismo smeli gubiti vreme ukoliko hoćemo da se još nešto spase.

Pala mi je na um ideja i, kad sam sledećeg jutra osedlao konja, odjahao sam prema jugu.

Bila je to zemlja divlje usamljenosti i prostirala se u pravcu visokih stena. U stenovitoj divljini, tu i tamo, na odstojanju od više milja, ležale su male oaze sa drvećem, vodom, obrasle travom. U svakoj od tih oaza odmaralo se po nekoliko goveda, dobro uhranjenih, ležeći ispod drveća.

Uski puteljak vodio je na visoravan. Pustio sam uzde i tako omogućio vrancu da sam traži put.

Vetar je duvao iznad usamljene visoravni i kroz krošnje visokih smreka. Zauzvao sam konja u polusenci jednog drveta i osvrnuo se oko sebe. Izgledalo je da je visoravan pusta, ali odjednom sam imao osećaj da me neko posmatra. Dugo sam osluškivao, a da nisam čuo nikakav neobičan glas.

Vranac je odjednom sam krenuo i ja sam ga pustio. Od staze kojom smo se kretali sada se odvajao drugi puteljak koji je očigledno bio više korišćen. I jedan i drugi puteljak vodili su u pravcu kojim sam ja sada krenuo.

Osim topota moga konja, škripe kože sedla i dalekog krika orla, nije se čuo nijedan drugi glas. Jedan zec se preplaši od mene, skoči iz žbunja i trkom se udalji.

Ivica visoravni se spuštala okomito i preda mnom je ležala zelena dolina koja je ličila na Dolinu Jasika, s tom razlikom što je delovala nešto divljije i usamljenije. Visoki kameni zidovi sada su se sužavali pa se jedan otvor kanjona usecao duboko u dolinu. Puteljak sa visoravni vodio je širokim serpentinama pa sam jahao sa povećanom oprežnošću.

Dva puta su šmugnule antilope u daljini. Jednom sam ugledao i srnu. Bilo je tragova goveda, ali se samo malo životinja moglo videti.

Divljina zemlje s moje leve strane nudila je uzbudljiv prizor. Bila je to neistražena, nepoznata divljina, koja je za svakog čoveka, avanturistički raspoloženog, predstavljala veliki izazov.

Iznenadno škljocanje oroza neke puške naglo me je zaustavilo. Vranac se

ukočio i visoko podignu uši, a ja spustih obe ruke na jabuku sedla.

— Imate li neki određeni cilj, stranče?

Učinilo mi se da je glas došao iz pravca bloka stena sa ivice jedne livade, ali tamo se niko nije video.

— Tražim gazdu ranča »Tri hrasta«.

— A šta hoćete od njega?

— Hoću da razgovaram o poslovima. Dolazim u miroljubivoj nameri.

Jedan čovek se nasmeja.

— Još nikad nisam video čoveka koji nije bio miroljubiv kada ga dve puške drže na šahu.

Tada progovori jedan ženski glas:

— Za koga radite?

— Ja sam Stiv Rendal. Meni pripada polovina ranča »Srebrna potkovica«.

— To bi mogla biti laž.

— Mogu li da govorim sa gazdom?

— Mislim da se to može urediti.

Jedan visoki mladić od osamnaest godina izide iza stene. Bio je vitak, opuštenu udova i za svoje godine muževan i iskusan. Nosio je spenser-pušku kao da je ona bila deo njega. Glavom je pokazao na puteljak koji je vodio u široki kanjon.

Iza sebe čuo sam lake korake dok sam lagano gonio vranca. Nisam se okretao u sedlu i držao sam ruke tako da su se u svakom trenutku mogle videti.

Starešina porodice stajao je pred kamenom kućom, koja je bila sagrađena kao tvrđava. Starac je bio visok kao i njegovi sinovi i držao se ukočeno i uspravno.

Desno i levo od glavne kuće i bliže kamenom zidu stajale su štale i druge zgrade. Pod od tvrdopečene ilovače bio je održavan čisto, konji su bili blistavo otimareni i sve zgrade su bile u dobrom stanju. Bez obzira kakvi su bili pripadnici porodice Karve, jedno je bilo očigledno — bili su veoma marljivi.

Starac me pogleda bezizražajno i potom izvadi lulu iz usta.

— Sjašite i sedite.

Unutrašnjost kuće bila je isto tako čista kao i spoljašnjost. Podovi su bili oribani a stolovi dobro oprani. Ni nameštaj nije delovao sklepano. Kuća i pokućstvo bili su postavljeni iskusnim rukama.

Svaki predmet bio je pažljivo i s ljubavlju oblikovan.

Jedna stamena, naočita žena srednjih godina donese poslužavnik sa šoljama kafe. Zatim devojka u lepoj pamučnoj haljini posluži domaći hleb, domaći maslac i lonac meda.

— To je od naših vlastitih pčela — objasni stari Bert Karvel.

Posmatrao me je ispod čupavih obrva. U tim trenucima činio mi se kao čovek koji je direktno izišao iz biblije.

Dok sam govorio, posmatrao me je mirno i pušio. Pojeo sam krišku hleba, ali nisam štedeo ni maslac ni med. Imao sam utisak da mu se to sviđa. Najzad devojka donese čašu mleka sa puno vrhnja.

— Mi imamo stado ugojenih goveda — počeo sam. Međutim, ne možemo da ih oteramo na pijacu. Ja bih rado menjao svoja ugojena goveda za nekoliko vaših mladih bikova.

Popio sam polovinu mleka i odložio čašu. Mleko je bilo hladno. Bez sumnje, doneto je sveže iz kamenog podruma.

— Vi možete da terate stoku — nastavio sam. — Vi možete, bez ikakvih gubitaka, prodati goveda. To bi bilo s vaše strane susedska pomoć, ukoliko ste voljni da nam pomognete.

Gledao me je oštro dok sam govorio i ja sam znao da sam našao pravi ton. Ovaj nezavisni i ponosni starac pošto-vao je porodicu i susede.

— Napravićemo trampu. — Istresao je svoju lulu. — Moji momci će vam pomoći prilikom sakupljanja i teranja stada.

— Nije potrebno. Za vas ne postoji razlog da se upuštate u ovu borbu.

Pogledao me je ljutitim plavim očima.

— Ja kupujem goveda — reče on odlučno. — Svako ko hoće zbog toga da zametne kavgu sa mnom — imaće je.

— Ali, oče! — Majka Karvel mi se osmehnula. — Otac još uvek misli da je on učesnik svađe.

Karvel odmahnu glavom a zatim maslacem premaza krišku hleba.

— Mi ne dosađujemo nikome i ne povlačimo se ni pred kime. Gari, izidi i potraži Roka. Osedlaajte konje i odjašite s

ovim čovekom. Bićete pod njegovom komandom. Ne započinjite nikakvu svađu, ali ne dozvolite da vas iko natera u bekstvo. Jeste li razumeli?

Gari se okrenu i izide iz sobe. Stari Karvel se obrati svojoj ženi:

— Pokrij sto, mama. Imamo gosta u kući. — Pogledao me je ispitivački. — Vi ste imali nesuglasice sa Karterom?

Ispričao sam mu kako je počelo, od svađe u štali pa do pucnjave sa Čarlijem.

— Čarli me je vrebao — rekoh kratko.

— Sa revolverom u ruci.

Momci izmenjaše poglede a starac počeo da nabija lulu duvanom.

— Taj je to zaslužio — reče stari Bert.

— I Mark je imao svađu s njim.

Nije im trebalo dalje objašnjenje. Ako je neko vrebao na mene sa izvučenim koltom, onda je zaključak bio jasan, onda je on morao biti mrtav, ako sam ja ostao živ. Takođe je bilo jasno da sam morao munjevito reagovati.

Bilo je dobro jelo — ogromna gomila pire-krompira — veliki komad goveđeg filea i divljači i razno povrće. Svi sinovi bili su za stolom: visoki i vitki, slike i prilike svog oca.

Kad je obed bio završen, ustao sam snebivajući se. Stari Karvel me je otpratio do mog konja. Stavio je jednu ruku na vrat životinje i klimnuo glavom.

— Čovek se poznaje po svom konju — reče. — Ili po svom oružju. — Možete nas posetiti kad god to poželite, prijatelju. Mi ne opštimo bogzna koliko sa susedima, ali vi ste u svako doba dobrodošao gost.

Krenuli smo tek pošto se spustio mrak. Nismo žurili. Svaki od nas je znao da bi moglo da se dogodi nešto pre no što stignemo na ranč »Srebrna potkovi-ca«. Bilo je sasvim moguće da je moj odlazak bio primećen.

Pojavio se mesec i zvezde su počele da svetle. Dnevna sparina je nestajala pa je bivalo već prohladno, kao i uvek u divljini, gde zbog velikih žega nema nikakvog rastinja. Na visoravni vazduh je bio re-dak pa smo jahali brzo.

Kad smo se najzad približili rešetkastim vratima, Gari Benaras je prošaputao:

— Zaustavite konje...

Zastali smo i osluškivali. Čuo se konjski topot. Na grebenu brežuljka iznad doline, na udaljenosti od pedesetak metara, pojaviše se siluete dvojice jahača. Čekali smo s puškama u rukama. Ali oba jahača naglo zaustaviše konje da bi oslušnuli. Nakon nekoliko trenutaka, odjahali su u pravcu Mese.

Ujahali smo kroz rešetkasta vrata, a zatim ih zaključali. Nikakav poziv upozorenja nije nas zaustavio.

Rok snažnim trzajem uzde zaustavi svoga konja.

— Gari!

Ponovo smo zastali i čekali.

— Šta je Rok?

— Osećam dim.

U meni je sevnuo strah kao topli ubod. Podbo sam vranca mamuzama i poterao ga galopom. Gari i Rok su me sledili.

Ubrzo sam ugledao treptanje plamena pa sam naglo zategao uzde svoga konja.

Kuća je bila ugljenisana ruševina, u kojoj su se samo još tu i tamo mogli videti zamirujući plamenovi. Senik je bio potpuno izgoreo, a ograda korala uništena.

— Ride! — viknuo sam prestrašeno.

— Ride!

Kroz tiho pucketanje plamena čuo sam slabi poziv.

On je ležao u kamenom udubljenju, blizu izvora. Bilo je pravo čudo što je toliko dugo ostao u životu, da bi nas obavestio o užasnoj istini.

Bio je izbušen mecima, odelo mu je bilo spaljeno a noge pokrivene opekotinama. Odmah, na prvi pogled, bilo mi je jasno da starom čoveku više nema spasa.

Čuo sam kako je iza mene Gari oštro udahnuo a Rok tiho i ljutito opsovao.

Ridove stare oči zurile su u mene preklinjućim pogledom.

— Nemoj da im prepustiš ranč! Nikad — nikad! — Pogled mu je kliznuo pored mene prema Gariju i Roku. — Vi ste svedoci. Ranč sada pripada njemu. Sve što posedujem ostavljam Stivu Rendalu. Ali on ne sme nikad prodati niti ikome prepustiti ranč.

— Ko je to bio?

Kad sam kleknuo pored starog čoveka, postao sam svestan kako sam mu za kratko vreme prirastao za srce. Bio je teško ranjen u zapaljenoj kući i ostavljen tamo. Prvi put osetio sam istinsku želju za ubijanjem.

Ta želja je bila toliko snažna da su mi ruke drhtale, a glas mi zvučao nesigurno.

— Miller... — Ridov glas je sada bio sam slabo šaputanje. — Džek Miller... bio je odeven kao i ti. Pustio sam ga u kuću i tada, sasvim čudno, pomislio sam da sam video i Keloga...

— Klinta Keloga? — upitao sam nestrpljivo.

Usne mu se pokrenuše i pokušao da formiraju reči. Ali reči ostadoše neizgovorene. Pogledao je prema meni i pokušao da se osmehne.

Tako je umro stari Rid, ležeći na tlu, dok je nesigurno svetlo plamena podrtavao iznad njegovog lica i hladni vetar duvao sa brežuljaka.

— Da li ste ga čuli da je rekao da je Kelog bio prisutan?

— To je jednostavno nezamislivo. Kelog je prijatelj sa Kenedijevima.

Rid se sigurno u mraku prevario, promrmljao sebi u bradu. Ali ja sam sâm preduzeo mere da prikupim obaveštenja o Kelogovom boravku u to vreme.

Vatra je još tinjala a oblaci su zaklanjali zvezde. Povremeno bi vrcnule varnice u tami. U vazduhu se osećao zadah ugljenisanog drveta.

Ja sam nasledio ranč, ali sam izgubio prijatelja.

Ispred mene se prostirao dugačak, usamljen put — put kojim sam morao da se krećem s oružjem u ruci.

Dva dana prolazili smo kroz pobočne uvale i skupljali goveda. Na kraju drugog dana, sakupili smo samo tri stotine grla. Krađe stoke od strane velikih rančera desetkovale su stada sa ranča „Srebrna potkovica“.

Terali smo goveda u Dolinu jasika. Tamo je bilo dosta trave i vode, i stado se moglo lako sakupiti.

— Sutra ranč krećemo sa stadom — rekoh.

Gari me pogleda.

— Hoćete da ostavite ranč bez nadzora?

— Ako ga neko zaposedne — odgovorio sam — biće proteran ili će ovde biti sahranjen.

Goveda su bila u dobrom stanju pa smo ih lako gonili. Uprkos tome bio nam je potreban ceo dan da prevalimo put kroz kanjon i predemo preko visoravni.

Bolovi u rebrima bili su skoro sasvim prestali, ali sam još uvek imao lake otekline. Znatno više, duboko u meni, mučio me je rastući bes prema ubicama starog Rida.

Ostavili su ranjenog čoveka u zapaljenoj kući. Ubili su čoveka koji, osim mira i pravde, nije ništa drugo tražio. Žarko je želeo da sačuva svoj ranč koji je tako reći ni iz čega stvorio.

Na Karvelovom ranču obavestili smo starog Berta. Dok je slušao, lice mu je postalo tvrdo i ukočeno od besa.

Ponovo smo jeli za stolom koji je, izgleda, uvek bio pretovaren dobrim jelima, ali nismo govorili o poslovima koji su nam predstojali. Međutim, ja sam stalno mislio na to.

Pravo je mladosti da bude zadovoljna i ponosna i da traži borbu. Mladi bik mora stalno isprobavati svoju snagu. Uvek je tako bilo. Ali, ako muškarac nađe sebi ženu za ceo život, to je već nešto drugo. Ja sam je našao a i video sam kako jedan stari čovek umire. To su doživljaji koji čoveka čine starijim.

U zoru, pomogli su mi Mark i Cet Karvel da odvojimo stado od teladi i da ga isteramo na drum. Karvel mi je dao dva tuceta životinja više nego što sam ja tražio. Ali on je zato od mene dobio stado u dobrom stanju i pogodno za prodaju.

Mark je bio u Mesi kada je vest o napadu stigla u grad. Apač Ringo Kondor i izvesni Keri Džekson, pored trojice nepoznatih muškaraca, učestvovali su u napadu.

— Da li je Klint Kelog pomenut u vezi s napadom? — upitao sam.

— On lično nije. Ali zato je tu bio Martin koji je u Kelogovoj službi.

Možda je Rid hteo dokažati da je video jednog od Kelogovih jahača, pomislio sam. To je bilo verovatnije.

*

Čet se vratio sa izviđačkog jahanja.

— Na vašem ranču su neki ljudi — dvojica, možda trojica.

Odjednom me je ispunito hladno osećanje besa.

— Poterajmo stado dalje. Ja ću jahati na čelu.

Četova velika adamova jabučica počela se pomera tamo-amo.

— Mark i ja smo se ponovo malo šali-li. Zar mi ne možemo sa vama?

Pala mi je na um jedna ideja.

— Gde je njihov logor?

— U podnožju brežuljka. Tačno tamo gde je bila kuća. Postavili su šator.

— Onda ćemo poterati stado direktno na šator.

Čet pogleda Marka.

— Naša braća će se ljutiti što nisu mogli da budu prisutni.

Terali smo stado dalje. Životinje su bile mlade i orne za pokret. Otprilike na udaljenosti dve stotine metara od logora, izašli smo iz kanjona i tada smo mi već bili iznad njih kao stampedo.

Oštro sam kriknuo i ispalio nekoliko hitaca. Goveda su pojurila kao da su se posle dugog gonjenja bez vode ustremila na izvor.

Ispred smo ugledali nekoliko ljudi koji su se divlje uzmuvali. Jed je viknuo nešto, drugi je posegnuo za puškom, i tada ih je stado stiglo.

Jedan čovek skoči na konja, ali promaši uzengiju i pade na tlo. On se ponovo pridiže i samo je još uspeo da skoči na obližnju stenu pre nego što ceo prostor oko njega ispuniše goveda u punom trku.

Šator je bio zgažen. Sve što se nalazilo u njemu letelo je u vazduh, a zatim je i stado prošlo jureći uzbrdo.

Jedan čovek se pravovremeno spasao skočivši u sedlo i sada je dojahao nazad. Bio je to visok, rid momak, koji je izgledao pakleno besan.

— Šta se ovde dešava? — upita on ratnički. — Šta to treba da znači?

Jahao je na konju koji je nosio žig ranča »Šest topola«. Ljudi Roja Kenedija su očigledno doskočili ranču »Dijamant«.

Upravo sam svoga konja pored njegovog i rekao:

— Ja sam Stiv Rendal, vlasnik ranča »Srebrna potkovica«. Imam svedoke koji to mogu da dokažu. Vi ste na tuđoj zemlji. Gubite se što pre odavde.

— Uopšte ne mislim na to. — Lice mu pocrvene od besa. — Ja sam svoja naređenja...

Snažno sam ga udario nadlanicom po ustima. Ispao je iz sedla i pao na leđa. Iskočio sam iz sedla pre nego što je uspeo da se pridigne. Kad je hteo da ustane, zadao sam mu još jedan udarac i on je ponovo pao na zemlju. Pokušao je da ustane s tim što je hteo da se uhvati za moje noge. Međutim, ja sam odskočio pa je on pao na lice. Zgrabio sam ga za kosu i povukao mu glavu gore. Posle mog sledećeg udarca nije pokušao da ustane.

Mark i Čet su isterali drugu dvojicu momaka i doterali ih do mene. Jedan je bio slabunjavi mladić, zlobnog izraza lica. Već ranije sam vidao momke njegovog soja. Drugi je bio zdepast, ride kose, sa ožiljkom na vilici.

— Uništili ste mi šator — reče on. — Šta to treba da znači?

— Ako jašete kao izletnici na logorovanju, onda morate biti spremni i na neprijatnosti — odgovorio sam. — Šta ste očekivali kad ste došli ovamo? Nežno, fino društvo za čaj, sa kristalom i kineskim porculanom? Odjašite nazad i poručite Kenediju da će sledeći koji bude stupio na moj ranč, biti ubijen bez upozorenja.

Slabunjavi mladić podrugljivo razvuče lice.

— I ako me on šalje? — Spustio je ruke na bokove. — Da u ovom metežu nisam izgubio svoje oružje, zaklopio bih ti tu veliku gubicu.

— Mark! Pozajmi mi svoj kolt.

Mladićeve oči odjednom postadoše budne i zamišljene. Naslućivao je nekakav trik, ali nije znao šta bi to moglo da bude.

Uzeo sam kolt za cev i pošao prema njemu.

— Treba da vam pružim šansu — rekoh i okrenuh kolt tako da se drška našla gore. — Kako hoćete — nastavih i pružih mu oružje. — Ma šta budete pokušali, to će biti vaš kraj.

To mu se nije svidelo. Najpre je pogledao u mene a zatim u oružje. Prešao je jezikom preko usana. On bi rado uzeo kolt, pogotovo što je moj vlastiti stajao u futrolji.

Momak je imao u sebi karakteristično razaračko svojstvo ubice, ali pošto je u tom trenutku i sam bio suviše blizu smrti, nije hteo ništa da zna o ubijanju. Veoma ga je zbunio to što sam sa tako odvažnom igrom otišao toliko daleko.

— To je neki trik — reče on. — Valjda niste toliko ludi?

— Lud? — Iz mene se izlio sav bes. — Šta ti uopšte hoćeš, vašljiva imitacija bandita? Dao bih ti dva revolvera i uprkos tome u svako doba bih ti odstrelilo uši, ako to tražiš. Ili pritisni svoj revolver o moj stomak i ja ću to učiniti tebi. Ako hoćeš da umreš, onda ćemo to lako obaviti. Napred, kukavico! Pokušaj.

Naravno, bilo je to ludo s moje strane. Ali, trenutno, bilo mi je svejedno. Lice mu je postalo blede a pogled zlobniji. Drhtao je malopre od revnosti da zgrabi revolver iz moje ruke. Ali, sada, kada smo skoro stajali licem uz lice, nije bio raspoložen za bilo kakav rizik. Obojica bismo umrli, jer jednostavno ne bismo mogli da promašimo. Odmahnuo je glavom.

— Ne... ne...

Držao sam revolver za cev. Zavitlao sam ga u vazduh i uhvatio ga za dršku. Potom sam pomoću cevi udario momka po lobanji. Skljokao se onesvešćen ispred mojih nogu.

Druga dvojica ridokosih buljili su u mene.

— Podignite ga — rekoh. — I gubite se sa mog ranča.

— Mi smo postupili po naređenju.

— Mogli biste da napustite službu, zar ne?

Zdepasti momak me pogleda.

— Sada će on organizovati lov na vas — reče i glavom pokaza na onesvećenog mladića. — Zna li ko je on? Don Klejton.

Ime mi je bilo poznato. Don Klejton je ubio dva čoveka. Bio je poznat po neobuzdanosti i grubosti, i mada mu je još poslednji ostatak muške tvrdoće nedostajao, već je imao sva loša svojstva potrebna da postane opasan bandit.

Dvojica ridokosih momaka podigoše Dona Klejtona i prebaciše ga preko sedla njegovog konja. Lagano su odjahali iz doline u pravcu njihovog ranča.

Nije trebalo da brinemo o stadu jer ono nije moglo tako lako napustiti livadu doline i kanjon koji se nadovezivao na livadu.

Čet Karvel smota cigaretu i pripali je.

— U svakom slučaju, niko ne može tvrditi da se vi od svog dolaska niste dovoljno pokazivali — reče on suvo. — U međuvremenu, oni su sa skoro svakim u zemlji započinjali kavgu.

Kada su braća Karvel odjahali kući, razmišljao sam o novonastaloj situaciji. Uopšte mi se nije svidala. Kenedi će opet doći, a možda i Milerovi. A ja sam bio sâm.

VI

Bilo je nemoguće da sâm branim ranč „Srebrnu potkovicu“ pa sam morao da potražim neko skrovište.

Pre Ridovog ubistva, on i ja smo već mislili da na jednoj steni uredimo kolibu u kanjonu „Srebrna potkovica“ kao poslednju tvrđavu. Rid i ja smo već bili uskladištili izvesne zalihe i kada sam sada u zgarištu izgorele rančerske kuće kopao, našao sam još nekoliko neoštećenih konzervi, koje sam izvadio iz pepela i sakrio ih u blizini kuće na steni.

Dok sam jahao usamljen, razmišljao sam o tome šta mi predstoji. Kenedi će ići toliko daleko da svom postupku da izgled zakonitosti. Miler takve skrupule nije poznavao. Uprkos tome, obojica su bili podjednako opasni.

Šerif Metklif neće se umešati u rančerske razmirice. To sam saznao od Rida. On bi hapsio bandite, ubice, kradljiv-

ce stoke, ali u svađe rančera oko poseda on se neće umešati, čak i ako bi oni oružjem rešavali stvari.

Međutim, ako ja ne budem činio ništa, što bi pobudilo negodovanje šerifa, bila bi to za mene barem mala pomoć. Dakle, morao sam svoju borbu da vodim samo kao samoodbranu.

*

Ceđ sledeći dan uklanjao sam ostatke zgarišta i ponovo uspravljao ogradu koralu. Potom sam sakupio mazge i konje i vratio ih u koral. Jedan mladi bik slomio je nogu u vreme stampeda. Zaklao sam ga i meso obesio da bih kasnije mogao da ga osušim.

Očistio sam izvor blizu zgarišta kuće i iskopao nekoliko dubokih rovova da bih bio spreman u slučaju iznenadnog napada. Tada sam završio dnevni posao i krenuo na konju u izviđanje po bližoj okolini. Svuda je bilo mirno. Mlado stado bilo se već odomaćilo u travi visokoj do kolena.

Na tri mesta otkrio sam zemljište pogodno za odbranu, pa sam pravio planove o stazama po kojima bih, u dobrom zaklonu, sa jednog odbrambenog mesta do drugog, mogao da jašem. Pošto sam bio praktičan, čovek koji misli, potražio sam i povoljan put za bekstvo.

Spavao sam ispod izbočine jedne stene u blizini izvora. U zoru sam se iskotrljao iz zaklona i osedlao konja.

Jutro je bilo vedro i hladno. Za jedan sat sunce će početi da greje ali, trenutno, dobro bi došao topliji kaput. Oprezno sam čizmama ugazio vatru i vinuo se u sedlo. Vranac je bio prilično uznemiren.

Kada sam skrenuo iza velike stene, iznenada sam ugledao deset, možda dvanaest jahača čiji su konji galopirali prema meni. Okrenuo sam vranca, podbo ga mamuzama i poterao ga najbržim galopom prema dolini. Jedna kugla prozviđa pored moje glave kada sam skrenuo u jedan pobočni kanjon i pojurio na visoki plato.

Moji gonioци projurili su pored ulaza u pobočni kanjon. Tada sam čuo uzvik

kada me je jedan od jahača ugledao i druge pozvao da se vrate. Kada je rulja ujahala u kanjon, već sam bio gore na platou.

Bili su to Milerovi i oni su ozbiljno mislili da sa mnom završe jednom za svagda.

Kliznuo sam iz sedla i počeo da se penjam preko stena. Prevalio sam petnaestak metara do strme ivice i spremio vinčesterku za paljbu. Sa kundakom čvrsto priljubljenim uz obraz, nekoliko puta sam duboko udahnuo pre nego što sam prvi put opalio.

Jedan konj posrnu i zbaci svog jahača preko glave. Drugi moj hitac ponovo pogodi konja. Ispalio sam dvanaest metaka dole u kanjon — u metež koji su dole napravili jahači koji su skakali iz sedala nervoznih konja što su uplašeno njištali.

Čovek koga sam hicem oborio s konja, počeo je da puzi. Slomljenu nogu vukao je za sobom. Pošto je on bio izbačen iz okršaja, ostavio sam ga na miru.

Većina konja je pobegla, ali dve životinje su, izgleda, u svoj ovoj žurbi ostale zarobljene. Na leđima jedne od njih bio je privezan kanister sa vodom. Probušio sam ga jednim hicem. Jedno stopalo pokazalo se na ivici jedne stene i ja opalih u njega. Komad kože odlete u vazduh i stopalo iščeze.

Okolo mene zazviždaše kugle, ali imao sam odličan zaklon. Sve dok budem ostao u njemu, ljudi me odozdo ne mogu ni napasti ni oterati iz njega.

Sunce se u međuvremenu visoko popelo na nebu i dan je obećavao da će biti topao. Mesto na kome sam ležao bilo je u hladu i ja sam imao čuturicu sa vodom obešenu o sedlo. Ljudi u kanjonu nisu imali ni hlada ni vode. Iskopao sam malu rupu u pesku i udobno se smestio u nju.

Odozdo je opaljeno nekoliko hitaca, ali ljudi nisu bili spremni da napuste svoje zaklone pa su njihove kugle bezopasno zviždale daleko od cilja.

Prošlo je pet-deset minuta. Tada sam video kako neki čovek pokušava da otpeže do ulaza u kanjon.

Pustio sam ga da puzi. . . Kada se približio na dvadesetak metara ulazu u ka-

njon, pažljivo sam nanišanio i ispalio hitac tik ispred njega, u pesak. Skočio je i pogureno pojurio prema najbližem zaklonu. Drugi hitac ga je obasuo otpacima od kamenja, pre no što je pao iza stene.

— Izgleda da će biti topao dan — viknuh.

Glas mi je bučno odzvanjao između stenovitih zidova i neko je gorko opsovao. Zavalio sam se i smotao cigaretu. Dole se nije ništa micalo.

Kanjon je bio kao užarena peć. Talasi žege igrali su u vazduhu i stene su počele da se rasplinjuju.

Sati su prolazili lagano. S vremena na vreme, nekolicina nemirnih duša napravila bi poneki pokret, ali brzi hitac, koji bih ja ispalio, brzo ih je umirivao. Povremeno bih popio po gutljaj vode iz čuturice.

— Verujete li vi da nas možete večito držati ovde? — doviknu mi neko.

— Imamo dovoljno vode i dve stotine metaka.

Jedan od njih opsova pretećim tonom. Potom u kanjonu ponovo zavlada tišina.

Izgledalo je da sunce pliva u bakarno obojenom moru žeravica, dok je horizont bio zamagljen isparavanjem talasa žege. Znoj mi je curio preko lica i ispod pazuha. Uz to, ne samo što sam ležao u hladu, već je ovde gore duvao i lak povelarac, dok se dole u kanjonu vrućina odbijala od kamenih zidova a nije bilo ni daška vetra.

Najzad sam ispalio još jedan hitac, otpuzao iz njihovog vidika i uspravio se.

Moj konj je pasao u blizini jedne stene. Uzeo sam pušku u levu ruku, kliznuo niz stenu dole i levim rukavom obrisao lice. Potom sam skočio.

Naslonjen na stenu stajao je čovek koga sam odmah prepoznao, mada ga nikad nisam video. Bio je to Džek Miler.

— Pakleno ste udesili momke — reče on.

— Tako su oni hteli.

Dok sam govorio, on se osmehnulo i krenu rukom prema svom koltu.

Njegov osmeh i mirni ton govora bili

su sračunati na to da me učine nebudnim. Ali ja sam držao pušku u levoj ruci. Prsti su mi bili nekoliko centimetara ispred poluge osigurača, a kundak direktno ispred mene.

Kada je spustio ruku dole, brzo sam zamahnuo puškom i kundak je tvrdo udario o moj bok, kada mi je ruka povukla polugu osigurača.

Džek je bio brz i njegov kolt je već bljuvao vatru, jedva što je bio izvučen iz futrole. Njegova kugla pogodila me je za delić sekunde pre no što sam ja opalio. Bilo je to osećanje kao da me je neko nagazio na slabinu. Zaneo sam se nazad i jedan slobodan kamen ispod mog desnog stopala izbacio me je iz ravnoteže, ali me je time spasao Džekove druge kugle.

Nastavio sam da pucam. Nesvesno sam gađao i pucao, ali mi je podsvest pravilno radila.

Džek je bio odbačen prema steni. Na licu mu je još uvek lebdeo osmeh. Samo je sada delovao kao zamrznut. Hteo je još jednom da podigne ruku prema koltu i ja sam čuo pucanj. Ali to sam ja pucao.

Stajao sam klateći se i zurio u njegovo telo koje je nepomično ležalo.

Otpuzao sam ponovo do svog skrovišta i upravo pravovremeno stigao gore. Ljudi u kanjonu su, naravno, zbog pucnjave postali budni i pokušali su proboj. U mozgu mi je bubnjalo i krajolik se rasplinjavao pred očima. Ako ljudi sada krenu u lov na mene, sa mnom će biti gotovo. Oni nisu smeli da saznaju šta se sa mnom zbilo.

Činilo mi se da se tlo poda mnom lju-lja, ali sam podigao pušku i ispalio jedan metak, pa zatim još jedan. Jedan čovek se skljojka a drugi skoči iza stene.

Noge mi popustiše i ja sedoh na pesak. Disao sam dahćući. Otcepih komad košulje i njime previh ranu. Sada sam morao da se izgubim odavde. Ali, čak i ako put bude bio slobodan, više ne bih mogao da se popnem do kuće na steni.

Noseći sa sobom pušku, puzao sam dole prema svom konju. Dva puta sam se skoro onesvestio. Osećao sam užasan bol u slabini. Najzad sam uspeo da do-

hvatim rog sedla i da se popnem na konja. Činilo mi se da je vranac naslućivao šta je sa mnom, pa je krenuo bez naređenja, kao da je znao da što pre moramo otići odavde.

Upravio sam ga prema krševitoj divljini kanjona.

— Trči, Grome — promrmljao sam.

Za vreme mučnog, dugog jahanja dva puta sam skoro kliznuo iz sedla.

Ali konj je stalno išao dalje kroz večernji suton, u noć.

Kada sam došao sebi, ležao sam u travi. Jutro je već počelo da sviće. Podigao sam glavu i odmah me je obuzeo osećaj vrtoglavice. Sledeći put pokrenuo sam se opreznije.

Vranac je bio u malom kanjonu, blizu izvora. Ovde je bilo puno trave, nešto drveća i nedaleko se nalazila ruševina jedne kamene kuće. U pesku, blizu izvora, bili su tragovi brdskih lavova i srna, ali ne i ljudi, konja ili goveda. Kanjon je ovde bio širok pedesetak metara i njegovi zidovi štrčali su prema nebu.

Kada sam se pokrenuo, konj je došao do mene i radoznalo me njušio.

— U redu je, Grome — prošaputao sam. — Sve je u redu.

Ležao sam mirno, zurio prema nebu i posmatrao kako se rada jutro. Hteo sam samo mirno da ležim, da se ne pokrećem — da umrem.

Da li sam stvarno hteo da umrem?
Ne!

Dao sam dva obećanja. Jedno Rebeki i drugo jednom starom, odvažnom čoveku koga su ubili.

Ali, ako sam hteo da ostanem u životu, morao sam da se krećem. Morao sam da zbrinem svoje rane i nadem neko skrovište.

Okrenuo sam se i oslonio na ruke. Potom sam počeo da puzim.

VII

Otpuzao sam do ivice izvora i dugim gutljajima pio hladnu, bistru vodu. Imao sam osećaj da hladnoća prodire u sve ćelije moga tela. Ležao sam neko vreme tu i teško disao.

Talasi potmulog bola širili su se mojim telom, ali sam primorao sebe da ostanem pri svesti i savladujem bolove. Morao sam da isperem ranu. Dakle, potrebna mi je bila topla voda, a to je postavljalo vatru.

Međutim, ja sam bio toliko slab da sam jedva pokretao ruke. Izgubio sam mnogo krvi. Osim toga, nisam jeo i dugo sam jahao.

Prezirno sam buljio u svoje onemoćale ruke. Mrzeo sam ih sada zbog njihove slabosti. Potom sam počeo da se borim za snagu u prstima, nastojeći da ojačaju. Ispružio sam levu ruku i privukao jednu granu, a zatim i drugu.

Pomoću suvog lišća i suvih grančica uspeo sam da upalim vatru.

Bio sam stvorenje koje je htelo da preživi i stoga sam se latio najstrašnije borbe koju je čovek poznao. Polusvestan, ophrvan vrelim grozničavim vizijama i divljim udarima bolova, otpuzao sam do jedne jasiike, s koje sam zatim oljuštio koru, da bih od nje napravio burence u kome bih mogao da zagrejem vodu.

Strpljivo, s umorno žmirkajućim očima, dao sam se na posao, da od kore drveta napravim posudu i u nju sipam vodu.

Pogledavši na vatru, video sam kako se plamen povećava. Stavio sam posudu sa vodom na dva kamena i pustio da vatra greje kamenove. Sve dok plamenovi ostanu ispod nivoa vode, kora neće goreti jer voda asporbuje toplotu. Dok sam pokušavao da gurnem drugu granu u vatru, ponovo sam se onesvestio.

Kada sam sledeći put otvorio oči, voda se bila zagrejala. Uspeo sam da sednem, otkopčam opasač sa oružjem i spustim ga pored sebe. Potom sam oprezno raskopčao košulju, zamočio jedan njen komad u vrelu vodu i oprao rane.

Prijala mi je topla voda. Oprezno sam odstranio tvrdi usirenu krv. Ali pogled na ranu na mojoj slabini bio je užasavajući. Ivice su bile crvene i upaljene. Jedino je bilo dobro što je kugla samo prošla kroz meso. Koliko sam mogao da ustanovim, nijedan od važnih organa nije bio povređen.

Druga kugla mi je prošla kroz mesnati deo kuka. Pošto sam i ovu ranu isprao, dugo sam ležao mirno.

U blizini se nalazilo žbunasto rastinje trnastih plodova. Otpuzio sam tamo, otkinuo nekoliko velikih listova i ispekao ih da bih s njih odstranio iglice. Potom sam biljnom kašom namazao rane i vezao zavoj preko njih. Bio je to metod koji su primenjivali Indijanci da suzbiju zapaljene.

Obrada mojih rana potrajala je a ja sam znao da neću smeti previše da ostanem ovde. Moji neprijatelji će naći moje tragove. Nisam imao pojma koliko me je daleko i na koji način moj konj u noći odveo. Možda su moji tragovi bili jasni kao šumska staza. Ali, ako sam imao sreće, kameno tlo je otežalo traganje. Jedan grm amolilo-rastinja rastao je u blizini. Iskopao sam nekoliko korenova i stavio ih u toplu vodu koja je odmah počela da se peni. Popio sam nekoliko gutljaja te penušave tečnosti. Indijanci su tvrdili da se rane od olovni kugli leče lakše ako čovek popije amolilo-čaj.

Potom sam spremio jelo od divljeg kečija i korenja nekih biljaka, jer sam bio suviše slab da otpuzim do bisaga. Jadani od slabosti, otpuzao sam do jednog žbuna i zaspao. Jednom sam se probudio, pio vode i nastavio da spavam.

Kroz crveni suton mojih priviđenja jahali su ljudi. Vodila se borba i praštalo je oružje.

Klint Kelog... Miler... Roj Kenedi... i to mršavo lice Dona Klejtona sa podrugljivim pogledom.

Opet sam se probudio kada su nozdrve moga vranca blago dodirnule moje lice. Hladno svetlo novog dana obasjavalo je okolinu.

— U redu, Grome — prošaputao sam.
— Budan sam. Još sam živ.

Da, bio sam samo živ.

Prestrašila me je moja slabost. Ako me sada moji neprijatelji iznenade, imaće lak posao.

Ležao sam na leđima, teško dišući, i razmišljao kako da se izvučem iz ovog teškog položaja.

Visoko gore na zidu kanjona bila je jedna zelena površina, možda udublje-

nje u kamenom zidu. Dugo sam piljio gore a onda iznenada osetio slabo uzbuđenje od nade koja se u meni rodila. Naslonio sam se na laktove i upravo pogled iznad strmog obronka. Ispod zelene površine, na kojoj su se nalazila tri drveća, izgledalo je da postoji jedna stenovita strana.

Prevrnuo sam se na stomak i otpuzao do izvora. Pio sam mnogo i dugo. Potom sam napunio čuturu vodom. Sada sam još morao nekako da se popnem u sedlo. Ali, pre toga, pokušao sam da izbrisem sve tragove koji su ukazivali na moju prisutnost. Znao sam da neću moći sve da ih odstranim. No, u svakom slučaju, morao sam da pokušam da bih što više otežao traganje mojih neprijatelja za mnom.

Uspravio sam se na kolena, zatim dohvatio uzengiju i uz prilično muke i jezivog naprezanja uspeo da se popnem u sedlo. Pošto me je hvatala nesvestica, uhvatio sam se za rog sedla i čvrsto držao sve dok me to zlo nije prošlo. Najzad je bilo mirnije u mom mozgu pa sam podigao svoju tešku glavu i pustio konja da krene korakom. Više ne znam koliko dugo.

Jedna uska staza odjednom je vodila uz strmi obronak. Delomično je bila pokrivena kamenjem, ali je svakako bila staza. Čvršće sam stegao kolena o trup konja i terao ga napred. Vranac je pokretno bio iz jedne planinske rase pa je počeo poslušno da se penje, iako je najpre malo frktao i kretao se oprezno.

Prošlo je nekoliko minuta. Držao sam se čvrsto za jabučicu sedla i to mi je uzelo svu snagu. Odjednom smo se našli u dolini koja je delovala kao da visi o kamenom zidu.

Očigledno je to bio široki rascep u visoravni koji je nastao u nekom davnom zemljotresu. Tlo je bilo ravno, sa visokim zidovima levo i desno, a trava sočna i zelena. Negde se čulo žuborenje vode.

Dolina nije bila veće površine od četiri do pet hektara i na drugoj strani nalazio se prostrani otvor koji je delimično bio pokriven kršom. Našao sam malu oazu u divljini. Ali nisam bio prvi koji je

ovo skrovište otkrio. To mi je posle kraćeg vremena postalo jasno.

Ispred mene, skoro skriven velikom stenom pored koje sam stajao, dizao sa masivni kameni toranj. Bio je pravougaon, skoro dvadeset metara visok, potamneo od dima i starosti.

Indijancima, koji su ovaj toranj uredili, bilo je jasno kakvo su dobro mesto ovde našli. Bilo je vode, livada, drva za vatra. Osim toga, mesto je bilo idealno za odbranu. Stazom kojom sam se popeo gore, niko se nije mogao koristiti, ako je odozgo bio obasut pušćanom vatrom.

Blizu tornja rastao je zakržljali kukuruz koji se već odavno preobrazio u divlju biljku. Imao sam utisak kao da u ovu dolinu već stotinu godina nije kročila ljudska noga.

Odjahao sam do tornja i našao vodu. Padala je kao mali vodopad iz pukotine jedne stene u jezerce.

Opresno sam kliznuo iz sedla, otkopčao kolan i svukao sedlo sa leđa vranca. Pošto sam mu skinuo i oglavinu, otpuzio sam u travu i ispružio se.

Bilo je još mnogo toga da se uradi, ali ja sam bio pri kraju snage. Pa ipak, sada sam bio ispunjen nekom divljom voljom za životom. Postigao sam prvu malu pobeđu nad svojom slabošću pa sam čvrsto odlučio da i dalje živim.

U mojim bisagama bilo je još osušenog mesa, sušenog voća i dvopeka. Ovde je rastao divlji kukuruz koji sam takode mogao da koristim u ishrani. Osim toga, videh sam nekoliko srna i prepelica. Dakle, mogao sam da se održim u životu i bar što se hrane tiče.

U blizini tornja podigao sam logor. Od kamenja sam napravio primitivan grubo obran sa koga sam mogao da držim pod vatrom stazu koja je vodila gore. Pušku i municiju držao sam pored sebe, nadohvat ruke. Iza mene je bio izvor.

Tek tada sam se odlučio na počinak.

90

Lagano je prolazila nedelja. Spavao sam, budio se, kuvao, jeo i ponovo spavao. Rane su mi se postepeno zaceljivale

pa mi se i snaga vraćala u telo. Ali još ni izbliza nisam bio zdrav. Nekoliko puta uhvatio sam u stupice divlje zečeve a jednom sam ubio i srnu.

Niko se nije pojavio u mojoj blizini. Ukoliko je neko i uspeo da dođe do izvora, ja ga nisam čuo.

Cim sam bio sposoban da se krećem, počeo sam da izvidam okolinu moga skrovišta. Na drugom kraju kanjona ubio sam divlju kokoš pa sam skuvao dobru supu s divljim lukom.

Što sam postajao snažniji, utoliko je moje nestrpljenje bivalo jače. Morao sam još da se ovde odmaram i vidam rane, a ne da se nerazumno brzo ponovo sukobim sa svojim neprijateljima.

Ujutro šesnaestog dana osedlao sam konja. Vreme za putovanje je došlo.

Oprezno sam upravio vranca niz strmu stazu. Obuzela me je tuga kad sam pomislio na izvor gore, na mir i tišinu u zelenoj uvali u divljini. Ali morao sam nazad — morao sam da se borim za svoj ranč, pre nego što se moji protivnici tamo ugnezde.

Dole na izvoru, počeo sam da osmatram teren. Videli su se tragovi dva konja. Dakle, gonioci su stigli do tuda i odustali od daljeg traganja. Pošto ni sam nisam znao gde sam, krenuo sam tragom svojih gonilaca.

Kanjon se sužavao. Jednom stranom tekao je potok. Uvala je sada bila tako uska da je potok bio jedini prohodni put. Nisam mogao da se setim da sam, onog dana jahao koritom potoka. Ali to je i objašnjavalo činjenicu zašto me moji gonioci nisu nanjušili. Verovatno su oba jahača pukim slučajem došli do izvora. Iako su tamo naišli na tragove, nisu ih doveli u vezu sa mnom.

Iz uskog klanca stigao sam u ogroman amfiteatar koji je bio okružen visokim kamenim bedemima. Zaustavio sam vranca i pogledao u dolinu koja se prostirala s druge strane amfiteatra. Vranac podiže glavu i počeo da frkće. Umirio sam ga. Ostao je nepomično da stoji, načuljivši uši.

U susret mi je dolazio jedan jahač. Još je bio suviše daleko da bih mogao da ga prepoznam i ustanovim o kome se radi.

Bilo mi je važno da znam da li je u pitanju prijatelj ili neprijatelj.

VIII

Upravo sam vranca između drveća i tamo čekao. Da li sam bio primećen? Ako jesam, da li će jahač doći bliže?

Jahač se približavao. Pogled mu je bio uperen u zemlju. Očigledno je tražio tragove. Otkopčao sam kožnu petlju na futroli kolta i olabavio ga u futroli.

Dan je bio topao a nebo vedro. Jahač je sada bio dosta blizu, tako da sam mogao da raspoznam boju njegove odeće i njegovog konja. Iznenadna radost prostruža mojim telom: bila je to Rebeka Kenedi.

Izjahao sam iz skrovišta i čekao da me ona ugleda. Skoro me je odmah spazila.

Košulja mi je bila probijena kuglom i napola iscepana. Lice mi je bilo obraslo bradom starom petnaestak dana, a obrazi upali. Pa ipak, na njenom licu pokazao se izraz iznenadnog olakšanja koji me je obradovao.

— Stiv? — Glas joj je zvučao zadihano od čuđenja. — Vi ste živi?

Moj vranac prišao je bliže njenom konju.

— Da li ste verovali da ću umreti pre nego što budete imali od mene obećane sinove?

— Ne pravite šale.

— To nije šala.

Pogled joj je tražio moje oči. Malo je pocrvenela i brzo promenila temu.

— Morate odmagliti. Ako se sada vratite — ubiće vas.

— Neću da bežim već se vraćam na svoj ranč.

— Ali ne smete to da učinite. Vlada uverenje da ste već mrtvi. Ostavite ih u tom uverenju. Za vama se tragalo i tragalo, ali vas nisu našli. Ben Miler se zakleo da će vas ubiti, ukoliko ste još u životu. I Don Klejton vas mrzi.

— Vraćam se.

Izgledalo je da je odustala da me nagovara da se ne vratim. Međutim, ne verujem da je zaista mislila da bih pobe-

gao. Radovalo me je što me je tako dobro procenila.

— Ben Miler je poseo ranč „Srebrna potkovica“.

— Onda će morati da ga napusti i vrati vlasniku.

Ugledala je svoju punu vojničku čuturicu i rukom mi pokazala na dolinu.

— Otac će biti iznenađen kada bude saznao da u ovoj divljini ima vode i trave. Do sada su svi verovali da ovde niko ne može živeti. Verujem da ste i vi našli mesta gde ima vode i trave.

— Nije to moja zasluga već mog vranca.

— Dosta ste toga preturili preko glave, zar ne?

— Nije bilo nimalo prijatno. — Pogledao sam preko njenog ramena na put kojim je došla. — Da li su vas sledili?

— Ne, ja sam se osigurala od toga.

— Vi ste tragali za mnom?

Klimnula je glavom.

— Da, Stive. Plašila sam se da ćete morati ovde napolju sami da umrete. Nisam mogla da podnesem takvu misao.

— Džek je bio dobar, čak veoma dobar.

— Onda ste ga vi ubili?

— A ko bi inače?

— Našli su ga Karter i Klejton. Karter je bio uveren da ste ga vi ubili, ali nekolicina drugih mislila su da je to bio jedan od Karvelovih.

— Oni se nisu borili za mene.

Sedeli smo neko vreme ćutke, svako zadubljen u svoje misli. Nisam znao šta je ona mislila, ali sam se intenzivno bavio samim sobom. Primetio sam da je smršavila i da joj je lice izgledalo malo umorno. Pomisao da je jedna žena bila zabrinuta za svoju sudbinu učinila mi se čudnom. Davno je bilo kad se neko o meni brinuo.

— Izgleda da smo ovde daleko od ostalog sveta, zar ne? — reko.

Ona se najpre osvrnu oko sebe a zatim pogleda u mene.

— Najradije se ne bih vratila kući.

— Ali moramo to da učinimo.

Oklevala je trenutak a onda reče:

— Stive, vi ste rekli da sam vam draga. Ja vam to verujem. Ako se ne vratite,

Stive, ja idem sa vama kuda god vi hoćete.

Dakle, to je to — sve što bi jedan čovek samo poželeti mogao — devojk, čiju sam lepotu pri svakom pogledu primao kao iznenađujuće novo otkriće i u čijoj sam blizini bio stalno u iskušenju da je odmah uzmem u zagrljaj. Voleo sam je — tu kćer Roja Kenedija.

— Ne — reko. — Vi znate da moram da se vratim. Obećao sam Ridu da svoj ranč nikad neću nikome predati i ja ću da održim datu reč.

— Ali ne možete sada ništa preduzeti. Bolesni ste i ranjeni.

— To je prošlo. Ja se brzo oporavljam. Odmarao sam se šesnaest dana. To je više nego dovoljno.

Okrenula je konja da bi se sa mnom vratila nazad. Neko vreme jahali smo korakom i ćuteći jedno pored drugog.

— Poručite svom ocu da otera goveda sa moje livade — rekao sam. — Ne želim nikakvu svađu s njim.

— On to neće učiniti.

— Mora.

— Vi zaboravljate da sam njegova kći.

— I uskoro moja žena.

Ovog puta nije protivrećila, ali se nije ni saglasila.

Na ivici kamenite divljine, pošto smo prevalili milje svađajući se i zabavljajući, okrenuo sam se u sedlu i obratio joj se rečima:

— Oдавде jašem sam. Suviše je opasno za vas.

Bio je to nemi oproštaj. Pogledali smo se. Oči su joj čudno svetlucale. Potom se ona brzo okrenu i udalji. Sedeo sam i posmatrao dok je jahala u pravcu ranča „Šest topola“. Sedela je kao mlada kraljica u sedlu, uspravljenih leđa. Jednom se osvrnula kao da je osećala moj pogled. Ali nije mi mahnula rukom, a ni ja to nisam učinio.

Zgrabio sam uzde i upravio konja prema gradu.

Često ću misliti na ovaj oproštaj i ovo jahanje sa brda dole. Često ću misliti na Rebeku i na to kako je ona ovog dana izgledala jer su takvi časovi retki u životu čoveka. Svađali smo se. Da, to je tačno,

ali to je bila prijatna svađa, bez ružnih reči.

*

Bilo je kasno popodne. Put je bio pust. Vranac je bio dobar kasač pa smo brzo napredovali. S vremena na vreme ugledao bih u daljini dim koji se dizao iz dimnjaka. Mala stada su pasla. Divljina je ležala iza nas — opet smo se približavali ljudima.

Neposredno ispred grada, napustio sam put i pojahao preko prerije prema kolibama i adoba-kućama na ivici grada. Na taj način, stigao sam neopažen blizu glavne ulice.

Iza jedne nenastanjene adoba-kolibe, zaustavio sam vranca. Smotao sam cigaretu, pripalio je i počeo da pušim.

Trebalo je da se obrijem. U mislima sam rekonstruisao položaj berbernice. Postojala je mogućnost da se sada domognem frizerske stolice a da to bude neopaženo.

Čim se podšišam i obrijem, otići ću u restoran gospode Barton. Morao sam nešto da pojedem i pokušam da razgovaram sa Rejom Parkerom. Razgovaraću i sa gospodom Barton.

Oboje su imali određen uticaj u gradu i bili su vredni saveznici. Nisam hteo njihovu pomoć već njihovo razumevanje.

Obrisao sam prašinu sa oružja i pregledao ga. Potom sam stresao prašinu sa šešira, očetkao kožne pantalone i popravio košlju tako da je donekle izgledala pristojno.

— Dakle, napred, Grome — rekoh blago. — Idemo u grad.

Stigli smo do jednog ugla i prošli pored dvorišta u kome je neka devojka hranila živinu. Dva konja su stajala privezani u blizini. Onda smo se našli iza frizerske radnje. Tik pored nje bila je prazna štala. Iskočio sam iz sedla, odveo vranca u štalu i tamo ga privezao. Bila je to dugačka, oniža zgrada sa starinskim krovom od slame. U unutrašnjosti sam našao malo sena i vilama ga ubacio u jasle. Potom sam vile prislonio uz zid i navukao šešir dublje na čelo.

Ruke su mi se znojile i u ustima sam imao osećaj suvoće. Rekao sam sebi da sam budala, a onda izašao napolje. Nikoga nije bilo na vidiku.

Lagano, da ne bih pobudio nečiju pažnju, krenuo sam prema stražnjim vratima frizerske radnje. Trava u stražnjem dvorištu bila je isušena i izbledela. Trošne, stare daščane stepenice škripale su i pucketale dok sam se penjao. Pogledao sam kroz prozor na gornjoj polovini vrata i video da je berberin bio sam u radnji.

Kad sam ušao, pogledao me je ravnodušno i stao iza stolice.

— Šišanje i brijanje — rekoh. — Dugo sam bio na putu.

— Kauboj?

— Da. Ali veoma srećan što sam opet u gradu.

On se blago osmehnu i prionu na posao.

— Mnogo ste propustili — reče. — Kod nas se mnogo toga dogodilo.

— Tako?

— Džek Miller je ubijen. Nikad ne bih pomislio da neko može da bude brži od Milera. Neki kažu da su to učinili Karvelovi momci, ali ja mislim da ga je smaknuo onaj Rendal.

Ravnomerno je makazama podsecao moju dugu kosu. Posle nekog vremena reče:

— Verovatno nikad nećemo saznati kako se to stvarno zbilo, jer je on sada mrtav.

— Rendal?

— Da. Ljudi tvrde da ga je Džek pogodio. Izgleda da je to tačno. Našli su tragove krvi.

Stolica je bila ugodna za sednje. Zastvorio sam oči. Sada bi mi dobro došlo spavanje, da se odmorim. Davno je bilo kad sam poslednji put spavao u postelji. Sa umirujućim berberovim časkanjem u ušima zaspao sam u ugodnoj stolici.

On me probudi.

— Morate da se uspravite, gospodine, inače neću moći da vas podšišam.

Dakle, uspravio sam se, ali kad je spustio naslon stolice da bi me obrijao, ponovo sam zatvorio oči. Topao peškir na licu prija mi je. Čuo sam struganje

sečiva brijanja i tapkanje sapunske pene na obrazima.

Smeškajući se u polusnu osećao sam kako mi berberin utrljava sapunicu u bradu. Opet mi je glava klonula.

Jedna ruka mi potrese rame. Otvorio sam oči i ugledao uplašeno lice berberina koji me je gledao razgoračenih očiju.

— Gospodine, vi morate otići. Vi morate smesta da se izgubite iz grada.

— Poznajete me?

Klimnuo je glavom.

— Čim sam vas obrijao, odmah sam vas prepoznao. Jednom ste bili kod gospode Barton. A sada bolje idite.

Kratak san me je učinio bunovnim. Primetio sam to kad sam ustao sa stolice i nehotice pipnuo oružje.

— Ne želite da ja ovde budem ubijen, zar ne? — rekoh podrugljivo. — Ne želite da vam pod bude okrvavljen?

— Nije to. Nemam ništa protiv vas. Ali vi ste ovde u opasnosti. Ako Ben Miler i njegovi ljudi saznaju da ste kod mene...

Potražio sam sitan novac u džepu i dao mu ga.

— Mnogo hvala — rekoh. — Brijanje mi je prijalo.

Zatim sam kroz prednja vrata izišao napolje i pogledao duž ulice. Dva čoveka su sedela pred prodavnicom mešovite robe. Stavio sam šešir na glavu i krenuo ulicom.

Bilo je samo dvadesetak metara do restorana gospode Barton, ali to je za mene bio dug put.

IX

Dok sam koračao, znao sam da je u ovim trenucima, možda, bilo više ljudi spremnih da me ubiju. Nesvesno sam išao malo ukočenije i uspravnije nego inače. Ne događa se svakom čoveku čast da bude gonjen od male armije ljudi.

Pred restoranom gospode Barton zastao sam za trenutak i pogledao unutra. Rej Parker je sedeo u restoranu. S njim je bio Klint Kelog. Nisam mogao da vidim ko je još bio tamo.

Na ulici je sve bilo mirno. U slučaju da me je neko prepoznao, u svakom slu-

čaju još nije znao kako da reaguje, a berberin još nije bio napustio svoju radnju.

Pritisnuo sam kvaku. Ušao sam i zatvorio vrata za sobom.

U vazduhu se osećao miris kafe. U ugodnoj prostoriji vladao je mir. Klint Kelog podiže glavu i naši pogledi se ukrstiše.

— Sledeći put me nećete pogoditi ako ruke budem imao spuštene, Keloge.

Pre nego što mi je odgovorio, povukao sam jedan deo klupe i seo tako da su mi se ruke mogle slobodno pokretati do revolvera. Lonac sa kafom stajao je na stolu i ja napunih šolju.

— Parkere, imam jednu vest za štampu — rekoh. — Možda sa sledećim tekstom: Stiv Rendal sa ranča »Srebrna potkovica« bio je u petak po podne u gradu. Stiv se oporavio od rane koju mu je zadao metak Džeka Milera prilikom male svađe. Vratit će se na ranč »Srebrna potkovica« i nastaviće da radi tamo gde je bio prestao.

— To će zaista biti novost za Milera.

— Recite mu da može da me očekuje. Pobrинуću se da bude obešen svaki čovek koji je učestvovao u ubistvu mog starog prijatelja Rida.

— Vi poznajete ljude?

Svi pogledi upraviše se sada u mene. Gospoda Barton se pojavi na kuhinjskim vratima.

— Poznajem ih sve do jednog. Kada je Rid ležao na samrti, redao je njihova imena. Ali nisam siguran da li je on lično bio prisutan.

— Ko? — Parker se nagnu preko stola.

— Klint Kelog — odgovorih.

Kelog skoči. Njegovo suncem opaljeno lice razvuče se u odvratnu grimasu.

— To je laž.

— Mrtvaca nazivate lažovom, ne mene. Rid je uspeo da kaže da je jedan od vaših jahača bio prisutan. Jedan je i bio — čovek po imenu Martin.

— To je laž.

Glas Klinta Keloga zvučao je muklo od besa. Pogledao je u Parkera koji je sedeo nepomično.

— Ja nemam nikakve veze s tim.

— To je istina — odgovorih mirno. — Pozvaću vas na odgovornost pošto vas prethodno budem dobro istukao.

— Mene da istučete?

Mogao sam da vidim zbunjenost, bes i mržnju kako su se u njemu međusobno borile. Moja optužba ga je manje pogodila nego najava da ću ga isprebijati.

— Ne budite nestrpljivi — rekoh izveštačenom ljubaznošću. — Vaše vreme će doći. Potrebno mi je još nekoliko dana da se potpuno oporavim.

Seo je lagano i ja podigoh svoju šolju. Parker nas je posmatrao radoznalo. Pogled mu je išao između nas, tamo-amo.

— Hteo bih da vas podsetim na još nešto, Keloge.

Pogledao me je vrebajućim pogledom.

— Pogodili ste me pesnicom. Direktno u bradu. Uprkos tome, to nije bio noka-ut-udarac. Seli ste na mene, pritisli mi ruke vašim kolenima i udarali me, ali niste mogli da me onesvestite.

Pogledao me je ukočeno. Ako sam ikad u očima nekog čoveka video iskričavu mržnju, to je bilo u ovom trenutku. Bilo je to prvi put da istina o tuči izbije na videlo. Mnogi su verovali da je to bila korektna borba. Ali sada su znali istinu.

I on je postao svestan da sam bio u pravu. Zadao je snažan udrac u moju nezaštićenu bradu, pa sam pao na tlo, ali nisam izgubio svest. Ova misao mu se nije dopala.

— Sledeći put ću paziti — rekoh.

Naglo je ustao i pošao prema vratima.

— Gubite se iz ovog grada — viknuo je. — Gubite se — ili ću vas ubiti. — Potom je otišao.

Vlasnica restorana donela mi je jelo, a Rej Parker je sedeo i pio kafu. Pristizali su drugi gosti i sedali za stolove. Primetio sam njihove skrivene poglede.

Ušao je Rej Kenedi. Pratio ga je Karter. Malo su oklevali a onda su seli naspram mene.

Jelo je bilo dobro a ja sam bio gladan. Kenedija je iritirala moja prisutnost, ali ja sam ostao miran, jer nisam hteo da ga izazivam. Morao sam da mislim na Rebeku.

Misli su mi već hitale prema budućnosti. Mislio sam na amfiteatar gde sam sreo Rebeku. Tamo se moglo držati malo stado goveda. Livada je imala prirodnu ogradu — kamene litice — i bilo je

dosta vode, trave i hlada. Postrance od ugažene staze moglo se ostaviti malo stado.

Nekoliko ljudi je već bilo pojelo svoj obed, pa su otišli. Karter odgurnu svoj prazni tanjir i počeo da zamotava cigaretu.

— Kako je bilo sa Džekom?

Ispričao sam mu a on me je slušao zamišljeno.

— I šta sada nameravate? — upita.

— Vraćam se na ranč »Srebrna potkovica«.

Kenedijevo lice se smrknu. Bilo je lako razbesniti ga.

— Napustite ovaj kraj — zagrmeeo je.

— Vi nemate pravo na taj ranč. Gubite se da se nikad više niste vratili ovamo.

— Žao mi je, ali ostajem. Neka vam ne udara vlast u glavu, Kenedi. Vi mi ne možete naredivati. Ostajem ovde. Ranč »Srebrna potkovica« pripada meni i ja ću ga zadržati. Ne želim kavgu sa vama. Konačno, vi ste otac devojkice kojom ću se oženiti.

— Pre ću vas videti u paklu.

To je on jednom već bio rekao.

Ustao sam i stavio na sto novac za jelo i kafu. Brijanje, šišanje i jelo doprineli su da sam se dobro osećao. Ali još uvek sam bio slab i brzo sam se zamario.

Olivija Barton me je posmatrala i, kad sam se okrenuo prema vratima, osmehnula mi se. Prijalo mi je da vidim ljubazan osmeh. Rej Parker nije ništa rekao, samo je slušao i čekao.

Kada sam izašao na ulicu, oprezno sam pogledao okolo. U međuvremenu, moji neprijatelji su mogli da saznaju da sam u gradu. Nisam video nijednog konja sa žigom ranča »Dijamant«, ali to nije moralo ništa da znači. Dakle, ostao sam na oprezu dok sam koračao ulicom. Ubrzo sam skrenuo u sokak gde mi se konj nalazio u štali.

Neki čovek je sedeo na stepeništu ispred stražnjih vrata frizerske radnje i čekao me. Imao je lice kao melanholični majmun; glava mu je bila potpuno čelava. Gledao je prema meni.

— Vi biste mogli biti Stiv Rendel. Olivija Barton mi je rekla da vam je potreban čovek na ranču »Srebrna potkovica«.

ca-. Ja sam upravo slobodan. Po zanimanju sam oružar, ali i drvodelja, sedlar. Uostalom, od svega znam pomalo i to baš ono što je potrebno.

— U toku je jedna borba.
— Borba me je uvek interesovala.
— Je li vas Olivija Barton poslala?
— Da. Neće joj se svideti ako joj se vratim bez posla.
— Dakle, vi ste njen muž?
Namignuo mi je.

— Na žalost — ne. Ali ona je divna žena. — Pogledao me je napregnuto. — Hoću li dobiti posao?

— Ako povratim ranč.
— Onda napred, krenimo na ranč.

Izveo je iz štale moga konja i jednu mazgu. Mazga je bila crno-smeđa, sa gubicom punom greha i vragolija. Napred i iza sedla bili su pričvršćeni džakovi. On se vinu u sedlo i sačeka da i ja to učinim.

— Moje ime je Bil Tomson. Zovite me kako hoćete.

Dva revolvera virila su iz sara njegovih čizama. On ih dodirnu i mudro se osmehnu.

— Ovo su pištolji koje sam po svom ukusu preradio. Imaju kalibar 35 i pucaju kao u snu. A ovo ovde — izvukao je iza pojasa neko oružje kome su još samo nedostajali točkovi da bi izgledalo kao top manjeg kalibra — to je kalibar 75. Dva meseca sam radio na njemu, ali mi je uspelo da ga prepravim u četvorometni revolver. Fino oružje.

Sve u svemu, Tomson je sa svojim neobičnim oružjem ostavljao utisak čudaka. Ja sam video dosta raznih ljudi pa sam bio u stanju da prosudim kvalitete ovog čoveka. On je bio borac, ali ne i ludak.

Za vreme jahanja, ispričao mi je da je bio i rvač slobodnog stila. Dobro će mi doći čovek njegovih kvaliteta. Dakle, bio je to neko u koga sam mogao da se pouzdam na ranču, ako ga povratimo od uzurpatora.

Nisam znao kako to da ostvarimo, ali nešto smo morali da preduzmemo.

*

Izvidali smo okolo po ranču »Srebrna potkovica« kao što su i drugi tamo špijunirali protiv mene. Četiri konja su stajala u koralu. S obzirom na veliku udaljenost, žigovi na konjima nisu mogli da se raspoznaju, ali to nije igralo nikakvu ulogu. Od stabala je bila napravljena barikada koja je ulivala strah. Ljudi su, očigledno, dobili uputstvo da osmatraju i čekaju.

Oni su nas spazili i čekali spremni sa puškama. Videli smo odsjaj svetlosti na jednoj puščanoj cevi, ali smo bili izvan njenog dometa.

— Biće lepog posla — primeti Tomson i stavi ruku na džak koji je ispred njega bio pričvršćen na leđima mazge. — Sta misliš, šta ima u džaku, momče? Naime, ja sam bio i miner.

— Barut?

— U obliku štapice — to je delotvorni je.

Upravio je mazgu iza jedne stene i, pošto smo sjahali, izvadio je iz džaka štapice dinamita.

— Ako ti rukovanje dinamitom ne izaziva bolove u glavi, mogao bi da mi pomogneš — reče on. — Preseći ćemo ove štapice na dve polovine.

Presekli smo nekoliko štapova, gurnuli upaljače u svaku polovinu i komade vezali za kamenje.

Večernji suton je bio blizu. Morali smo uskoro da izvršimo napad. Čekali smo u zaklonu, ali su ljudi iza barikade znali gde se nalazimo pa su se sigurno pitali šta nameravamo.

Uzeli smo bombe i prikrili se iza ivice stene. Iako smo se nalazili daleko od barikade, već smo skoro bili dostigli daljinu sa koje smo mogli da je pogodimo bombama.

Iznenada sam skočio i pojurio napred preko slobodne površine do sledećeg zaklona. Iza barikade skoči jedan čovek i brzo opali na mene, baš u trenutku kad sam se bacio u zaklon.

Ubrzo je pojurio i Tomson. Prasnuo je još jedan pucanj. Tada sam se uspravio i zavrtlao prvu bombu prema barikadi.

Brzo sam upalio fitilj. Dok je letela kroz vazduh, bomba je za sobom ostavljala kometin rep od varnica. Neko je iza barikade oštro kriknuo a onda je bomba pala na tlo i eksplodirala skoro u istom trenutku.

Tomsonovu prvu sledila je moja druga bomba. Eksplozije su osvetlile prostor iza barikade pa se jasno videlo kako je jedan čovek skočio preko barikade i pojurio pravo na mene. Drugi su pobegli prema koralu. Čovek koji je pojurio prema meni pogleda me i zastade kao ukopan. Potom se munjevito okrenu i počeo da beži kao da mu je davo za petama.

Četiri jahača iskočiše iz koralu i najbržim galopom odjuriše u noć.

Tomson se uspravi iza stene i nasmeja se. Pošli smo prema koralu.

— Da smo pucali na njih, to bi ih očeličilo i ohrabrilo — reče on. — Ali ovom dinamitu nisu dorasli.

Ostavio sam Tomsona i vratio se po konja i mazgu.

Dakle, opet sam bio na svom ranču.

Stojeći ispod zvezdanog neba gledao sam prema gradu. Ljudi koji su ležali iza barikade, najpre će odjahati tamo — bar tako sam pretpostavljao. To je značilo da će se najpre napiti da prikupe hrabrost i da bi moglo da prođe nekoliko časova pre nego što preduzmu novi napad.

Naravno, Tomson je bio u pravu. Borba oružjem bi ih do kraja osokolila jer su bili brojčano nadmoćniji. Međutim, dinamit je za njih bio iznenađujuće i zastrašujuće novo borbeno sredstvo.

Kada sam se vratio sa konjem i mazgom na ranč, zatekao sam Tomsona kako sakuplja drva.

— Ovo je fini ranč — reče on zamišljeno. — A ti si veliki srećnik.

— Pod uslovom da zadržim ranč.

— Zadržaćemo ga — reče on mirno.

X

Sledećeg dana, upravo kada smo završili sa ručkom, ugledali smo oblake prašine. Izgledalo je da ih je uzvitlao jedan jedini jahač — možda najviše dvojica.

Tomson je ustao bez žurbe, otišao preko do barikade i uzeo pušku. On nije nikad zapadao u uzbuđenje, i to mi se sviđalo kod njega. Za borbu je potrebna hladna glava.

Ovog puta oblak prašine je imao dobro značenje. Jahač se pojavio na vidiku. Bila je to Rebeka Kenedi.

Celo jutro smo radili da bismo poravnali zemljište za novu kuću. Čim je stigla, Rebekin pogled kliznu na poravnano zemljište i kamenje koje smo doneli za temelje kuće.

Kuća će stajati na brežuljku, zasenčena visokim jasicama i nekoliko sikomora, sa pogledom na Dolinu Jasika.

— Morate biti oprezni — reče ona. — Mislim da ste prošle noći imali posetioca.

— Posetioca?

— Klint Kelog je odjahao u ovom pravcu.

Dakle, on je špijunirao okolo. Rebeka je bila u pravu. Trebalo je da budemo oprezni.

— On je čudan čovek, Rebeka. Šta je u stvari s njim?

— On ne govori mnogo o svojoj prošlosti. Znam da je bio u Pensilvaniji i Detroitu. Povremeno putuje u Provo ili Sakramento.

Sjahala je i pogledala prema barikadi napravljenoj od stabala drveća.

— Da li je ranjen neko od ljudi koji su ovde bili? — upitao sam.

— Ne, ali na smrt su se prepali što ste upotreбили dinamit. — Pogledala je prema meni. — Da li bi vam smetalo da je neko bio povređen?

— Ne pričinjava mi radost kada se ljudi povrede. Nisam hteo ništa drugo da učinim do da ih oдавde oteram.

Stajali smo blizu njenog konja, jedno pored drugog, u toploj sunčevoj svetlosti i posmatrali dolinu na kojoj su goveda pasla zelenu travu.

Bio je to izvanredno lep pogled.

— Vi ćete ovo još često imati pred očima — rekoh. — Uvek kad izađete iz kuće i kad budete stajali ovde.

Ona me pogleda.

— Vi zaista verujete u to, zar ne? — Pre nego što sam odgovorio, nastavila je

veoma zamišljeno: — Pitali ste me šta je sa Klinton Kelogom? Budite oprezni, Stive. Uverena sam da je on čovek bez ikakvih skrupula. — Napravila je pauzu pre nego što je nastavila: — Mlad čovek sa istoka bio je pre izvesnog vremena ovde: Volter Kenon. Veoma mi se dopao. Ali poznavala sam Klinta pa mu nisam spomenula Kenona. Jedne noći Klint je sâm govorio o njemu i nagovestio da bi bilo bolje za njega ako me ostavi na miru. Ponovo je pogledala u mene. — Zamislite, Stive, kada je Klint čuo ime novog poštovaoca, prenerazio se. Ali Volter Kenon nije bio ni velik ni opasan. Klint je počeo da postavlja pitanja: šta Kenon radi ovde? Da li je prikupljao obaveštenja o nekome? Ili, da li je pome-
nuo da nekog traži?

— Da li ste o tome nešto rekli Kenonu? — upitao sam.

— Ne. — Senka straha prelete preko njenog lica.

Brzo sam je pogledao.

— Vi mislite da se on nikad neće vratiti?

— Nikad. A nije ni pisao.

Išli smo dolinom i razgovarali o ranču i o mojim planovima. Bio je to miran, prijatan čas, nešto retko za čoveka kao što sam ja, koji je od svog dolaska u Mesu doživeo veoma malo mirnih časova, a i u budućnosti mogao je da očekuje veoma malo.

Kad je uzjahala konja, da se vrati kući, upitao sam je:

— Odakle je taj Volter Kenon?

— Iz Kentakija. Služio je u armiji i pre no što je došao ovamo, bio je stacioniran negde na krajnjem istoku.

Dok sam posmatrao kako se Rebeka udaljava, morao sam opet da mislim na Klinta Keloga. Možda je on uplašio Voltera Kenona i oterao ga iz ovog kraja. Ali u svakom slučaju morao sam ovu stvar imati na umu.

XI

Sledećeg dana preduzeo sam naporno jahanje. Obišao sam Mesu i krenuo kroz divljinu stenovitih i peskovitih brežulja-

ka dok nisam stigao na put koji je vodio u rudarski grad Filmor.

Gradske kuće stajale su neuredno rasure duž glavne ulice. Bio je tu uobičajeni granični salun, zatim radnje i jedna crkva. Ploča sa nazivom saluna »Plavi papagaj« pobudila je moju pažnju. Kliznuvši iz sedla u senku nadstrešnice, ušao sam unutra.

— Viski ili brendi? — upita konobar.

— Burbon.

Konobar me posluži. Bio je to čelav čovek, uskih očiju.

— Kako stoje stvari u rudniku? — upitao sam.

— Tako — tako. Ali vi niste rudar, zar ne? — Pogled mu je klizio preko moje kaubojske odeće. Bio sam uveren da je video moje koltove.

— Naš grad je miran — reče on. — Mi nemamo veze sa revolverašima. Njihovo mesto je preko na severu?

— U Mesi?

— Da. Kako čujem, unajmljuju ih rančevi »Dijamant« i »Šest topola«.

— Hoćete li da popijete jednu sa mnom?

— Ja ne pijem.

Viski mi je prija pa sam naručio još jednu čašu. Ovog puta sam samo malo srknuo. Bilo je sveže u salunu i nisam bio u žurbi. Predaja telegrama bila je stvar koja se mogla završiti za nekoliko minuta. Sada sam hteo da saznam novosti.

— Dva čoveka iz Mese bila su juče u Filmoru — reče konobar. — Jedan od njih bio je veoma visok.

Bio sam ispunjen nekom nestrpljivom napetošću. Već sam naslućivao šta će se sada dogoditi.

— Bio je to najviši čovek koga sam ikad video — reče konobar.

Dakle, Klint Kelog je bio u Filmoru.

— Da li je govorio šta se zbiva u Mesi?

— upitao sam.

— Meni — nije. Čovek, koji je bio s njim, pitao je za Džona Bekera. Obojica su revolveraši.

— Zvuči tako kao da predstoji borba.

Ispraznio sam svoju čašu i odmahnuo rukom kad se ponovo mašio flaše.

— Ne, ja ne pijem mnogo.

Konobar stavi flašu u stranu i laktom se nasloni na šank.

— Moglo bi da dođe do žestoke kavgе, preko u Mesi — reče on. — Visoki momak je našao veoma prepređenog fiškala Piterra Kendala.

— Advokata?

— I kakav je...

Konobar je govorio dalje i ja sam ga pažljivo slušao. Klint Kelog je više puta bio u Filmoru, ali je retko odlazio u salun »Plavi papagaj«. Svoje posete je ograničio na kancelariju Piterra Kendala ili na stražnju sobu razbojničke krčme sa odgovorajućim nazivom »Močvara«. Jedini koji je ikad s njim dolazio, bio je Martin i ovaj je povremeno posećivao salun »Plavi papagaj«. Očigledno, Kelog nije hteo da bude zapažen u Filmoru, i ovde je retko ko znao njegovo ime. Uglavnom je dolazio u svitanje ili kad bi se spustio mrak. Sve je to ukazivalo da nešto u njegovim poslovima nije bilo čisto.

Posle posete salunu, otišao sam do poštanske stanice i poslao telegram Volteru Kenonu. Potom sam se raspitao za položaj saluna »Močvara« i kancelarije Piterra Kendala.

Noć je došla brzo i pošto se spustio mrak, grad je vrveo od rudara koji su oživeli ulice i salune. Bila je to gruba, vesela rulja, ne naročito učitva, ali bezopasna. Tu i tamo video sam nekoliko ljudi sa kaubojskim šeširima, ali oni su bili u manjini.

Filmor je bio cvetajući grad i novac je tekao tako izdašno kao i viski. Samo nekoliko ljudi nosilo je oružje koje se videlo. Vrlo je verovatno da ga većina nije nosila sa sobom.

Jedan mladi rudar čoškastog lica stade ispred mene. Izgledao je oran za svađu, ali ja nisam hteo da se u tako što upuštam.

— Šta lovite tim topom? — upita on i pokaza na moj kolt.

Osmehnuo sam mu se.

— Ponekad moram i bez njega da se vadim, prijatelju. Poslednji put samo bio bez njega pa sam dobio paklene batine.

On se nasmeja i njegovo neprijateljstvo iščeze.

— Popijmo po jednu na moj račun.

— Ali smo jednu — rekoх.

Terao me je da popijem još jednu, ali ja nisam theo. I tada su došli njegovi prijatelji. Oprezno sam se povukao i ubrzo našao na ulici.

Krenuo sam u prodavnicu mešovite robe. Na uglu sam prošao ispod ulične svetiljke pa sam za trenutak bio jasno osvetljen. I baš tada je neko iz senke pucao u mene. Nešto mi je protreslo rukav, a onda je zagrmeo moj kolt. Pojurio sam u pravcu iz kojeg je pucano na mene.

Jedan čovek iskoči iz senke pored prodavnice mešovite robe i posrćući potrča prema susednoj ulici. Sa revolverom u ruci krenuo sam za njim.

Ponovo je posrnuo, pa pao na kolena, još jednom se uspravio i potrčao posrćući. Ubrzo je udario o ogradu korala, pao i otkotrljao se u stranu. Očigledno je nije video.

Još jednom je pokušao da ustane, ali je opet pao i ostao nepomično da leži. U svetlosti, koja je dolazila sa obližnjeg prozora, video sam njegovo lice. Bio je to Martin.

Košulja na grudima bila mu je natopljena krvlju a na licu mu se video ukočeni izraz straha. Pogledao me je i pokrenuo usne kao da je hteo da govori. Moj neprecizno ispaljeni hitac slučajno ga je teško pogodio.

— Do đavola, promašio sam...

— A ja nisam — rekoх i pognuх se prema njemu.

Zurio je u mene i ja htedoх da se uspravim.

— Dovešću lekara. Video sam tu nedaleko tablu.

On me uhvati za rukav.

— Ne idite jer nema svrhe. Neću da umerem sâm.

— Vi ste pripadali bandi koja je ubila starog Rida?

— Ne. — Sada me uhvati za košulju.

— Ne, ja nisam učestvovao u tome. On je bio dobar čovek.

— Je li tamo bio Klint Kelog?

Pogledao je pored mene.

— Zašto bi on bio tamo? On nema nikakve veze s tom borbom.

Teško je disao. Napred na glavnoj ulici čuli su se uzbuđeni muški glasovi. Izgledalo je da su se prepirali oko toga otкуда su došli hici.

— Zašto on posećuje Kendala? — upitao sam brzo. — I šta je sa Džonom Bekerom?

Čuli su se koraci na šljunku. Bio je to samo jedan čovek, koji je dolazio iz drugog pravca, i nosio je svetiljku.

— Dovedite lekara! — doviknuo sam mu. — Ovaj čovek je teško ranjen.

On spusti svetiljku na tlo i odjuri. Pri svetlosti svetiljke počeo sam da mu razgledam ranu.

— Nema svrhe — ponovi Martin. — Dobro ste me pogodili. — Pogledom je molio da mu verujem. — Nikad do sada nisam pucao na čovek iz zasede.

Otkopačao sam mu opasač i raskopčao košulju da bih mu koliko koliko olakšao. Teško je disao i buljio u noćno nebo.

— Bekerovi hoće da uklone Kartera — reče on.

— I mene?

— Kelog hoće da se obračuna sa vama.

— Šta još hoće? Livade?

— Ne.

Disao je sporije i sve teže. Ponovo sam čuo korake koji su se približavali. Ovog puta bilo je više ljudi.

— On... on hoće novac.

Lekar je brzo stigao. U opštem uzbuđenju oko ranjenika uspeo sam da se povučem i izgubim u noći. Ako je neko znao Kelogove planove, onda je to sigurno bio taj Kendal. Imao sam ideju kako da dodem do njegove kancelarije.

Zastao sam u mraku i pogledao iza sebe. Jedna grupa ljudi sada se tiskala oko Martina. Prudužio sam brzo napred.

*

Kendalova kancelarija se nalazila na drugom spratu drvene kuće i u nju se moglo doći spoljnim stepenicama. Ako bi neko bio gore, onda je sedeo u stupici, ukoliko bi u međuvremenu neko drugi išao uz stepenice.

Vratio sam se u senku i pogledao gore. Uski ugao ili zatvorene prostorije ni-

kad mi se nisu dopadale, jer sam bio čovek koji voli otvoren prostor.

Vazduh je sada bio svežiji i nebo pokriveno zvezdama. Nikoga nije bilo na vidiku. Prilika je bila povoljna i trebalo ju je iskoristiti.

Savladao sam svoju neodlučnost i šmugnuo preko ulice. Preskaćući po dva stepenika, pohitao sam gore. Doduše, vrata su bila zaključana, ali ja sam se malo razumeo u brave, pa sam ih brzo otvorio.

Unutra je bilo mračno kao u rogu. U vazduhu se osećao ustajali zadah duvanskog dima. Zapalio sam ostatak sveće koji sam našao na polici. Pregledao sam mapu sa pismima i fioke pisaćeg stola. Radio sam brzo i pazio na svaki glas spolja. Odjednom sam zastao.

U ruci sam držao izveštaj o analizi jedne rude. Na izveštaju nije bilo potpisa a ni nalazište nije bilo navedeno. Ali analizirana ruda je sadržavala veoma mnogo srebra. Stavio sam izveštaj u stranu i brzo prelistao ostale papire. Jedno ime pobudilo je moju pažnju.

Bio je to potpis ispod kratkog pisma — potpis Klinta Keloga.

Vi ste mi preporučeni kao diskretan čovek koji bi mogao da proda primerno zemljišni posed i da vodi postupak sa kupcima. Hteo bih da sačinim pismeni ugovor pa ću 10. biti u Filmoru. Potrebno je da moja poseta i naš posao ostanu u strogoj tajnosti.

Nije to bilo mnogo, ali je svakako bio dokaz. Prepisah brzo izveštaj o analizi rude i original vratih na pisaći sto. Pismo sam presavio i gurnuo u džep. Potom sam ugasio sveću, pošto sam je prethodno stavio tamo gde sam je i našao.

Međutim, kad sam se okrenuo vratima, čuo sam laki žamor glasova i korake na stepenicama.

Brzo sam se povukao nazad i napipao kvaku drugih vrata koja sam pre toga primetio. Vrata su vodila u sporednu prostoriju i ja brzo udoh i zatvorih vrata za sobom.

Moja ispružena ruka dodirnu nekoliko neobrađenih dasaka uspravljenih uza zid. Prostorija je imala zadah plesni kao da dugo nije provetravana.

Glasovi su sada bili blizu i jedna vrata se otvoriše. Potom je upaljeno palidrvce. Kroz pukotinu na vratima video sam treptajući svetlost i čuo kako je skinut cilindar sa kerozinske lampe i ponovo vraćen na nju.

— Verovatno je posredi svađa u pijanstvu — reče jedan muški glas. — Vi ste previše sumnjičavi, Klinte.

— Martin nije pio mnogo.

— Zaboravimo ga... Ako se vi oženite devojkom, to bi olakšalo stvar, zar ne? Da li vam taj Rendal i kod devojkice otežava život?

— Zatvorite gubicu! — Kelogov glas je zvučao neobično besno. — Ako to još jednom kažete, iscediću vas kao mokru maramicu, Kendale. To vam ozbiljno kažem.

— Vi činite svoje a ja moje. Kupci imaju novac i oni su spremni. Ali oni neće večito čekati.

U tišini koja je usledila čulo se vađenje čepa iz boce a zatim srkanje tečnosti.

— Nije to lako, on nikad nije sâm. — Bio je to glas Klinta Keloga.

— Sada imaju Bekerove.

Ubrzo oba čoveka iziđoše iz kancelarije. Osluškiavao sam njihove korake dok su silazili niz stepenice.

Nije imalo smisla da duže čekam. Kendal će se možda uskoro vratiti. Izišao sam iz kancelarije, oklevao jedan trenutak na vrhu stepeništa, a onda se brzo spustio.

Više nisam imao šta da radim u Filmoru. Kad sam seo u sedlo i izjahao u noć, razmišljao sam o onome što sam saznao.

Dakle, niko nije znao ko je ubio Martina. Ali Klint Kelog je imao određenu sumnju. Martin je poricao da je bio prisutan prilikom napada na starog Rida, ali ni samrtnici ne govore uvek istinu.

Klint Kelog i Piter Kendal imali su nagodbu o prodaji nekog poseda kojim Kelog još nije raspolagao.

Kada je Kelog rekao: „On nikad nije sâm“, sigurno nije mislio na mene jer sam ja često bio sâm.

Bilo je mnogo toga o čemu sam mogao da razmišljam. Ukoliko sam duže razmišljao utoliko sam bio više ubeđen da je Roj Kenedi čovek koji nikad nije

bio sâm. To je i bio razlog zbog čega je trebalo da Milerovi ubiju Kartera.

Posle prevaljenih šest milja, put je skretao u usku uvalu.

Najzad sam se između nekoliko meskito-žbunova ulogorio. U Filmoru sam se obezbedio zalihama hrane, pa sam uz pomoć male vatre ispekao nešto slanine i dva jajeta. Pošto sam načupao još trave za konja, legao sam da se odmorim.

Hladnoća me je probudila u svitanje zore. Nebo je bilo bledosivo, sa malo zvezda. Dok sam kuvao kafu, video sam kako poslednje zvezde blede na vedrom nebu. Ubrzo sam osedlao vranca i vinuo se u sedlo.

XII

Sledećeg popodneva stigao sam u Dolinu jasika. Vetar je šaputao u krošnjama i talasao visoku travu. Bilo je ugodno opet biti kod kuće. Osećao sam kako koraci moga vranca, uprkos umoru, prelaze u laki las. I on je bio zadovoljan što je opet kod kuće.

Tomson iziđe iza stene, iza koje sam ja svojevremeno, prilikom moje prve posete, nadmudrio starog Rida. Kako je to već davno bilo.

— Je li u međuvremenu bilo nekih događaja? — upitao sam.

— Ne. Prošlo je nekoliko ljudi, ali sam ih spenser-puškom oterao. — On se okrenu kolibi koju je on u potpunosti uređio. — Na stolu ima nešto za jelo.

Rasedlao sam vranca i pogledao oko sebe. Tomson je u mom odsustvu obavio posao za dva čoveka. Bio je velika pomoć za mene i mnogo sam dugovao gospodi Oliviji Barton što mi ga je poslala.

— Da li je u Filmoru bilo neprimika? — upita on.

— Morao sam da ubijem jednog čoveka.

— Budi oprezan, momče. Ovde se mnogo puca.

Dok sam zbrinjavao konja, obavestio sam ga šta se dogodilo. Nisam ništa prećutao. Na kraju sam ga zamolio za savet

jer sam imao poštovanja pred njegovim zdravim ljudskim razumom.

— Biće najbolje da o tome govoriš sa Karterom — reče on. — To je bilo i moje mišljenje.

Okrenuo sam se od korala i pogledao preko doline. Video sam goveda kako pasu i vodu kako teče kroz male šančeve koje smo mi iskopali radi navodnjavanja planirane bašte sa povrćem. Kamen temeljac bio je postavljen. Više nisam maštao o svom snu budućnosti jer je on ovde već počeo da se ostvaruje.

Tomson me je posmatrao dok sam jeo.

— Umoran si — reče. — Pripalio je lulu a zatim je pušeći nastavio mirno da govori: — Hoćeš li se izazovu Klinta Keloga zaista odazvati?

— Naravno da hoću.

— Taj čovek je kao parna mašina, momče. Video sam kako je ispruženim rukama podigao bure viskija iznad glave.

Nije trebalo da mi to kaže jer sam veoma dobro osetio na sebi snagu njegovih pesnica. Ali rekao sam sebi da čovek njegove visine veoma retko biva umešan u borbe. Većina ljudi ga verovatno izbegava. Dakle, da li se on mnogo borio? Ili je uvek lako pobeđivao svojim trikovima? Hteo sam to da ustanovim.

— Da li si i ti boksovao, Tomsone?

— A koji Irac nije boksovao? Ako ti treba partner za trening, onda u meni imaš pravog čoveka. Već je došlo vreme da svoje omlitavele mišiće ponovo stavim u pokret.

Usledila je mirna nedelja na ranču „Srebrna potkovica“. Bila je to nedelja rada i treninga. Trenirali smo marljivo, ali ne i često.

Tomson je bio veoma snažan čovek, sjajan borac koji je osobito bio opasan u klinču. Sedmog dana borili smo se tridesetak minuta bez prekida. Opet sam bio pun snage i slabina me skoro više nije bolela.

— Ujutro jašem u grad — rekoh posle treninga.

— Da se boriš sa Kelogom?

— Pre svega, da vidim Rebeku, da kupim nešto hrane i razgovaram sa Karte-

rom. Vreme je. Više ne mogu da odugovlačim.

Dan posle mog povratka, dvojica Karvelovih momaka posetili su me i ja sam ih sa jednom vešću poslao Karteru. Nisam imao pojma šta se u međuvremenu dogodilo ili šta je Karter mislio o mojoj vesti, pa sam se i ja uznemirio. Karter je bio u stanju da se brine o sebi, ali da li je i Kenedi to mogao?

U svom obaveštenju nagovestio sam da je planirana nekakva zavera protiv Kenedija. Nisam se odvažio da kažem nešto više.

*

Glavna ulica Mese bila je mirna i pusta, u sjaju jutarnjeg sunca, dok sam njome vodio svog vranca. Pošto sam ga napojio, otišao sam u salun.

Rej Parker je stajao za šankom. Često sam mislio o ovom čoveku. Gde je on bio? Šta je hteo?

— Napravili ste ime — reče Parker.

— Ja neću ništa drugo do svoj ranč.

— Martin je ubijen... preko u Filmoru. — Pogledao me je ispitivački, ali nije postavio nijedno pitanje.

Slegao sam ramenima.

— Postoji poslovice: Ko od mača živi...

— Tamošnji šerif je revnostan čovek — reče Parker. — Izgleda da je preduzeo opsežnu istragu.

Nisam se upustio u to već sam postavio pitanje:

— Kad sam prvi put došao grad, vi ste rekli da u razmiricama ovde svaka strana mora da napada. Na kojoj strani stojite vi?

Oklevao je i igrao se svojom čašom.

— Otkad ste vi došli, veoma je teško čoveku da se odluči. Ja sam protiv ranča „Dijamant“, jer ljudi tamo očigledno ne poštuju zakon.

— A Kenedi?

— Tvrdoglav je i suviše samopouzdan. Ali s njim se može razumno razgovarati. On je preterano ubeđen u svoju sopstvenu čestitost.

— A Klint Kelog?

Oštro me je pogledao a onda namrštio čelo.

— O Klintu Kelogu vlada mišljenje da on gleda na stvari kao i Kenedi. Zar vi u to ne verujete?

Iskapio sam svoju čašu, spustio je na šank i nagnuo se bliže Parkeru.

— Da li ste ikad čuli u Filmoru za advokata Pitera Kendala?

— On je najobičniji nitkov.

Klimnuo sam glavom.

— Onda razmislite zašto se Klint Kelog potajno sastaje s njim. Ako u gradu vidite Bekerove, onda razmislite zašto su ovde.

Pogledao me je uznemireno, ali mu nisam pružio dalja obaveštenja, već sam izašao iz saluna.

Rebeka nije bila u gradu, pa sam odjahao prema ranču »Sest topola«. Kad sam stigao u dvorište ranča, kao prvo ugledao sam kauboja sa zavojem na stopalu. On se prestrašio kad me je video. Bilo mu je jasno da je suviše daleko od svakog oružja, pa se smirio.

— Nema razloga za zabrinutost — reko mu. — Ovde sam u poseti, a ne da se borim. — Pomirljivo sam mu se osmehnuo. — Nisam opasan za vas.

— Vi niste opasni za mene? A šta je ovo? Skoro ste mi otkinuli stopalo.

— Sledeći put držite stopalo u zaklonu. Zašto se ljutite? Otkad ste ranjeni, niste ništa radili. Samo sedite tu i toвите se.

Iza mene se neko nasmeja i ja se okrenuh u sedlu. Bio je to Karter.

— On je namerno ispružio stopalo, samo da bi imao izgovor, Rendale.

— Izgovor? — Kauboj se uspravi na zdravu nogu i lice mu se zacrvene. Tada vide da se nas dvojica cerimo, pa uvređeno odšepa dalje.

Karter se okrenu prema meni. Izvadio je kesu sa duvanom iz džepa i počeo da zamotava cigaretu.

— Šta vi hoćete, Rendale?

— Da se udvaram nekome. Da li imate nešto protiv?

— To me se ne tiče. Ali moglo bi da se ne svidi Roju, pa da naredi da vas oteram.

— Ako mi kažete da treba da idem,

Kartere, onda ću otići. Ali samo jedno: ako je Kelog ovde, držite ga dalje od mene. Još nisam spreman. A kad budem bio spreman, više bih voleo da Rebeka ne gleda tu borbu.

— To je u redu. — On me samo pogleda i u očima mu zasvetluca osmeh. — Vi biste mogli da se prevarite u Rebeki. Možda bi ona volela da posmatra tu borbu.

Sjahao sam, popusto malo kolan i privezao vrančeve uzde za motku korala. Karter je stajao i posmatrao me.

— Karvelovi momci su bili ovde.

— Jesu li doneli neku vest?

Karter je sada postao oprezan i zainteresovan.

— Da. Ali zašto je trebalo da Bekerovi dođu ovamo? Ko je hteo da ubiju Roja Kenedija?

— Promislite. Možda neko želi vašu smrt da bi Roj ostao nezaštićen.

Prihvatio je tu mogućnost bez pogovora i to me je iznenadilo. Da li je Karter znao nešto što mi nije bilo poznato? Ili se od trenutka moga upozorenja nešto dogodilo?

Prošao je pored mene i uputio se prema rančerskoj kući. Na stepenicama koje su vodile na verandu zastao sam i preko ramena pogledao iza sebe.

— Isti gospodin, koji sve to planira, ukalkulisao je tu i mene.

On ne reče ništa već me samo pogleda.

Stupio sam na verandu i zakucao na vrata. Kad sam čuo glas koji je iznutra odgovorio, srce je počelo da mi kuca brže. To će uvek tako biti — kad god budem čuo Rebekin glas.

Prilikom ulaska video sam se u ogledalu na njenoj strani, i naši pogledi se sretoše tamo. Trenutak smo stajali nepomično. Bio je to očaravajući trenutak, jedan od onih nećujne, neuhvatljive sreće, koji uvek tako brzo prođe.

Tada se ona okrenu i mi se pogledasmo pravo u oči: jedan visok, tamnokos momak, širokih ramena, u tamnoplavoj košulji, sa crnom svilenom maramom oko vrata, u tamnom džinsu, sa nisko pripasanim futrolama iz kojih su štrčale drške od orahovine mojih koltova. A Re-

beka je bila u vedroj i letnjoj morski zelenoj haljini, devojka graciozno vitkog vrata i punih usana.

— Stive, niste smeli da dodete. Otac će...

— On se mora najzad s tim pomiriti. Biće najbolje da to učini odmah — sada.

— To je besmisleno brbljanje.

Ona je to rekla, ali, sudeći po izrazu njenih očiju, izgleda da to nije smatrala besmislenim brbljanjem.

— Vi biste sada zaista morali da počnete sa kupovinom opreme za udaju. Sledećih nekoliko godina neću imati mnogo gotovog novca i...

— Stive — pogled joj je bio preplašen — molim vas, idite. Ja očekujem Klinta Keloga.

Uzeo sam ja za ruke.

— Neka vas to ne brine, Rebeka. Obećao sam Karтеру da neću započinjati nikakvu kavgu.

Nije mi verovala pa se ražestila. Ali ja se nisam obazirao na njene reči. Gledao sam samo kako je lepa čak i kad je ljutita. Štaviše, možda najlepša.

— Stive! Poslušajte me bar jednom. I ne gledajte me tako.

— Kako čovek treba da gleda ženu kakva si ti?

Ona popusti i mi udosmo u sobu za dnevni boravak. Bila je ukusno i bogato uređena. Roj Kenedi je, očigledno, bio čovek koji je voleo luksuz. Imao je kćer kojoj je i u ovoj gruboj zemlji mogao da priušti ugodnost i komfor.

Časkali smo. Htela je da zna kakav sam život ranije vodio, koje su žene igrale važne uloge u mom životu. Bez oklevanja pružio sam joj objašnjenja i, dok sam govorio, približili smo se jedno drugom na onaj neprimetni način, koji samo prisnost zajedničkog života može da pruži.

Konjski topot u dvorištu prekinuo je idilu. Stigla su dvojica jahača.

XIII

Rebeka brzo ustade.

— Stive, to je moj otac. Biće bolje da sada odete.

Stajala je preda mnom i ja je uhvatih za laktove i privukoh je bliže. Ona pokušala da se otrgne, ali ja je uhvatih za bradu i okrenuh joj lice prema sebi. Izgledalo je kao da me se malo plaši, ali njen otpor nije bio naročito jak. Odjednom joj se oči razrogačiše i potamneše i — ja je tada poljubih.

Trenutak-dva držao sam je u zagrljaju a onda se ona snažnim pokretom otrgnu od mene. Stajala je preda mnom i ništa nije rekla. A onda, iznenada, ona me još jednom poljubi. U tom trenutku čuli smo korake napolju.

Odvojili smo se kad su se Roj Kenedi i Klint Kelog pojavili na vratima.

Kelog nas oštro pogleda. Izgledalo je da mu je nešto u Rebekinom držanju odalo šta se ovde zbilo. Lice mu se smrknu od besa i on krenu prema meni.

— Gubite se! — viknu besno.

Pogledao sam pored njega u Kenedija.

— Je li ovo njegova kuća, Kenedi, ili vaša?

— Prestani, Klinte. — Kenedi nije voleo da me vidi ovde, ali mu se još manje dopadao Kelogov uobraženi zahtev za autoritetom. — Ako neko treba da traži od ljudi u mojoj kući da je napuste, onda ću to učiniti lično.

Lice Klinta Keloga se užasno izobličilo. Tražio je kavgu, ali pre no što je uspeo išta da kaže, na vratima se pojavi Karter.

— Šefe, Rendal je rekao da je došao samo u posetu i da ne želi nikakvu kavgu...

Rebeka ga brzo prekide:

— Oče, gospodin Rendal je moj gost. Za izvesno vreme on će otići. Do tada želim da ostane.

— Neću da ga vidim u svojoj kući — reče Kenedi ljutito. — Proklet bio, Rendale. Vi imate obraza da dodete ovamo iako ste mi pobili ljude, oterali moja goveda iz Doline jasika i prisvojili livade koje pravno pripadaju meni.

— Mi nemamo takvih razlika u mišljenju koje ne bismo mogli mirno da prevaziđemo — objasnio sam mu mirno. — Nikad nisam hteo kavgu sa vama i uve-

ren sam da bismo mogli da se ujedini-
mo.

To je malo stišalo njegov ratnički temperament. Još uvek je bio ljutit i spreman da dokaže svoju moć, ali ipak nešto ublaženo. U tom trenutku, spoznao sam pravo biće Roja Kenedija. Livade ili ime-
tak bile su za njega samo sredstvo za po-
stizanje cilja. On jednostavno nije znao
drugu mogućnost da zadobije poštova-
nje i divljenje do bogatstvom i moći.

Ovo saznanje me je odvelo na pravi
put. Meni je bio potreban mir i to poseb-
no mir sa Kenedijem. A njega sam mo-
gao da pridobijem samo ako se budem
koristio pravom taktikom.

— Danas sam razgovarao sa Parke-
rom — rekoh. — I on veruje da se ova
nesloga može okončati ako pravi čovek
preuzme vođstvo. Ja mislim da ste vi taj
čovek, Kenedi.

Saslušao me je i svidelo mu se to što
sam rekao. Već je sebe video u ulozi ši-
rokogrudnog mirotvorca. On je bio i do-
voljno lukav da proceni da bi ga svaki
dalji dan ove svade stajao više ljudi, go-
veda i novca.

— Vi ste velik čovek u ovoj zemlji —
nastavio sam. — Ako vi započnete sa mi-
rovnom inicijativom, drugi će vas slediti.

— Milerovi sigurno neće — odvrati
on. — Oni su ubili Džemsa i neće miro-
vati dok i vas ne ubiju. Osim toga, Miler
mrzi i mene.

Klint Kelog se odjednom zaintereso-
va. On nije očekivao da Kenedi može sa
mnom da vodi miroljubive razgovore.
Ako se mi ujedinićmo, time ćemo onemo-
gućiti sve njegove planove.

— Ako ljudi sa ranča »Dijamant« na-
stave borbu, time će sebe staviti van za-
kona — dodao sam zamišljeno. — Ako
se borba nastavi, od toga će profitirati
samo kradljivci stoke koji dolaze iz svih
krajeva da izvuku korist iz ovdašnje za-
mršene situacije.

Moje reči su ostavile snažan utisak na
Roja Kenedija. To je primetio i Klint Ke-
log isto tako dobro kao i ja. Kenedi se za-
mišljeno počeo po bradi u razmišljanju
šta da odgovori. Kelog se brzo umeša:

— Ne verujte mu, Roje. Rendal ne go-
vori iskreno.

— Klinte! — viknu besno Rebeka. — Ti

me zaista začuđuješ. Stiv misli ozbiljno i
ti to dobro znaš.

— Ja ne znam ništa o tome. A ti braniš
ovog revolveraša.

Kad je to rekao, pogledao me je uko-
čeno. Znao sam da traži kavgu, ali meni
to u ovoj situaciji nije odgovaralo. Stoga
sam rekao:

— U svakom slučaju, nikad nisam
ubio čoveka koji nije nosio oružje. Nije-
dan čovek s kojim sam se suočio nije bio
u podređenom položaju.

Kad sam ovo rekao, pogledao sam ga
oštro. Lice mu je dobilo izraz kakav još
nikad nisam video. U tom trenutku, bilo
mi je jasno da sam, što se tiče Klinta Ke-
loga, osuđen na smrt.

Moja aluzija odnosila se na Voltera
Kenona. Bio sam uveren da je Kenon
ubijen i da je Kelog imao neke veze s tim
ubistvom.

— Razmisliću o tome — reče Kenedi
najzad. — za odluku takve vrste potreb-
no je vremena.

— Sigurno. — Okrenuo sam se i uhva-
tio Rebeku za ruku. — Da li smem sada
da se udaljim?

Kad smo pošli prema vratima, Klint
Kelog nije više mogao da se uzdržava.
Bled od besa, ustremio se na mene. Brzo
sam odgurnuo Rebeku u stranu i spre-
mio se za odbranu.

— Stoj!

Karter stupi među nas i zadrža Kelo-
ga.

— Smiri se, Klinte. Ovde neće biti bor-
be.

— Šta je? Je li Rendalu potrebna gu-
vernanta?

— Ne — odvrati Karter mirno. — Ren-
dal mi je obećao da ovde neće započeti
nikakvu kavgu. I ja samo hoću da vas
sprečim u tome.

Za trenutak je zavladala napeta tiši-
na, a onda Kenedi reče iznenada:

— Ja nemam razloga da vas volim,
Rendale, ali govorite iskreno i gost ste
moje kćeri. Ostanite koliko želite.

Klintu Kelogu odmah postade jasno
da trenutno ne može ništa izmeniti. Us-
tuknuo je korak i opustio se.

Rebeka pođe sa mnom do mog konja.
Osećao sam da je veoma zabrinuta.

— Veoma je opasno imati ga za neprijatelja, Stive — reče ona. — Žao mi je što je došlo do ove svađe.

— U svakom slučaju, on je moj neprijatelj — odgovorio sam. — Jasno mi je da je on jedan od mojih najopasnijih neprijatelja. Verujem da je i onaj drugi čovek, koji je bio u prijateljskom odnosu s tobom, to osetio na svojoj koži.

Brzo je pogledala u mene i ja ugledah pravi strah u njenim očima.

— Ne razumem te.

— Da li si nešto saznala o Volteru Kenonu?

— Ne. Ali kakve veze to ima s tim?

— Čudno je, zar ne? Mislio sam da čovek kakav je on nikad ne bi propustio tu obaveznu učtivost.

Verovatno je i ona o tome već mislila. Stajali smo nekoliko sekundi ćutke. Radio bih se oslobodio straha i briga, ali nisam video nikakve mogućnosti za to.

— Proći će i sve ovo — rekoh. — I kada to bude prošlo, odvešću te u Dolinu jasika i tamo ćeš živeti sa mnom.

— Ti si čudan čovek — reče ona. — Izgledaš kao najobičniji kauboj, ali govoriš kao veoma učen čovek.

— Nekad sam pročitao jednu knjigu. — Osmehnuo sam se. — U stvari, bile su dve. Nemoj da stvaraš pogrešne predstave o kaubojima.

Pritegao sam kolan i okrenuo konja da ga uzjašem.

— Ali, da li zaista možeš da se za stalno nastaniš u jednom mestu? — upita ona. — Možeš li da napustiš taj skitački život?

Stavio sam stopalo u uzengiju i vinuo se u sedlo.

— Onog dana kada sam došao u Mesu i ugledao tebe bio sam uveren da ću ostati ovde. Zašto čovek vodi skitački život? Samo zato što traži nešto određeno. Novac, dom, devojk.

Noć se već uveliko spustila na brežuljke a i pojavile su se prve zvezde na nebu.

Sagnuo sam se, zgrabio Rebeku za ruku i povukao je prema sebi, pošto je prethodno gurnula jedno stopalo u uzengiju. Za trenutak je zaustavila dah kada

sam je stegao u zagrljaj. Sve više se pribijala uz mene. Disala je snažno i teško. Osećao sam njeno toplo telo i strasni pritisak njenih usana na mojim. Prsti mi se zariše u njenu kosu i tom trenutku sve borbe, sve brige i nevolje odjednom se raspršiše kao mehur od sapunice.

Najzad, ona se prestrašeno i uzbuđeno odvoji od mene. Grudi su joj se dizale i spuštale u ritmu njenog uzbuđenog disanja.

— To nije u redu, Stive — prošaputa ona. — Prilično smo nepromišljeni. Moramo se bolje savladavati.

Nasmejavao sam se. Bio sam ispunjen radošću što živim i volim. Držao sam sreću u rukama i osećao sam je tako jasno kao nikad pre toga.

— Oho, pa ti si veoma temperamentna devojka — rekoh.

— Ja? — Izgledalo je da je o tome razmišljala. — U redu. Dakle, oboje smo veoma temperamentni.

— Je li to loše?

Čuli smo kako je neko izišao iz kuće i tiho zviznuo. Na pošljunčenoj stazi čuše se koraci i ja brzo spustih Rebeku dole. Bio je to Karter.

— Biće bolje da što pre odete — reče on. — I Klint Kelog će uskoro krenuti. Moglo bi da dođe do neprijatnosti.

Uzeo sam uzde u ruke.

— Ja sam praktično već krenuo.

— Da li zaista iskreno mislite ono što ste maločas rekli u kući? — upita Karter. — Ono u vezi s mirom?

— A šta bismo mogli dobiti borbom? Karter se okrenu Rebeki.

— Ostavi me za trenutak nasamo sa Rendalom. — Kada je ona nestala u mraku, on reče mirno: — Ona me podseća na njenu majku.

— Vi ste poznavali Rebekinu majku?

— Ona je bila moja sestra.

— Zna li to Rebeka?

— Roj i ja smo bili veliki prijatelji — reče on. — Bio sam brz u baratanju koltom i ubio sam jednog čoveka koji je imao puno rodaka. Dakle, morao sam da napustim svoj zavičaj. Roj se kasnije oženio mojom sestrom i mi smo se povremeno dopisivali. Tada je Roju bila potrebna pomoć protiv kradljivaca stoke

pa me je pozvao ovamo. Kasnije me je nagovorio da ostanem ovde. — Oklevao je nekoliko trenutaka a onda je dodao: — Rebeka ništa ne zna o tome.

Čekali smo i osluškivali lake šumove noći. Šta je više trebalo da kažu ljudi našeg soja? U svakom slučaju, sada sam znao da je Karter bio na mojoj strani. U protivnom, ne bi mi pričao o svojoj prošlosti.

XIV

Ponoć je bila prošla kad sam najzad odjahao sa ranča »Šest topola«. Ubrzo potom, napustio sam glavni drum i prekim putem krenuo prema Sokolovom kanjonu.

Pre odlaska obavestio sam Kartera o svemu što sam znao o Bekerovima i on me je ćutke saslušao. Nisam znao da li mi je verovao, ali, u svakom slučaju, ja sam ga upozorio.

Jahao sam mirnim kasom i na licu osećao svežinu noći. Mislio sam na devojku koju sam ostavio — na Rebeku.

*

Tomson me je čekao.

— Već poznajem korake tvoga konja — reče on. Glavom mi je pokazao prema brežuljku. — Tamo je suviše mirno.

Otišli smo u kolibu i legli da spavamo. Probudio sam se u neko doba noći dok je eho jednog pucnja još odzvanjao u mojim ušima. Tomson je spavao čvrsto. Nisam ga probudio jer nisam bio siguran da sam stvarno čuo pucanj. Možda sam samo sanjao. Napolju je sve bilo mirno. Pošto sam neko vreme osluškivao, ponovo sam se zavukao pod topli pokrivač, jer nisam bio raspoložen da usred hladne noći krenem u izviđanje u divlinu.

Ujutro sam ispričao Tomsonu o svom noćasnjem opažanju.

— Jesi li ustajao? — upitao je.

— Da. Ali nisam ništa čuo. Možda je to bio jedan od Karvelovih sinova. Ponekad oni love noću.

Dva sata kasnije saznao sam znatno više. Takozvani »Bivolji izvor« ležao je na ničijoj zemlji, na granici rančeva »Šest topola« i »Srebrne potkovice«. Odjahao sam tamo jer je na jednoj strani izvora ležala močvara iz koje sam dva puta morao da izvlačim goveda.

Jutro je bilo sveže i vedro. Izišao sam iz uvale i odjahao prema izvoru. Tamo sam ugledao konja bez jahača. Naravno, odmah sam poterao svoga vranca galopom.

Dok sam se približavao, već sam ugledao tamnu hrpu na zemlji, blizu konja. U stvari, tamna hrpa je bio neki čovek i to mrtav. Još pre nego što sam okrenuo leš, znao sam da je to Roj Kenedi.

Na njega su otpozadi ispaljena dva metka — i to oba u glavu. Ležao je licem okrenutim prema tlu, s jednim kolonom privučenim uz telo i ispruženih ruku. Revolver mu je bio u futroli. Roj Kenedi je ubijen bez opomene i to s leđa.

Posle ovog kratkog ispitivanja, povukao sam se, izvukao pušku iz futrole na sedlu i tri puta brzo opalio u vazduh. Bio je to signal namenjen Tomsonu.

Kad je stigao i video Kenedija, lice mu je prebledelo.

— Biće nevolja, mladiću. Kenedi je bio uvažan čovek. Ubicu bi trebalo obesiti.

— Uhvati ga, Tomson — rekoh. — Čovek se već ohladio. To je morao biti hitac koji sam noćas čuo.

Tomson klimnu glavom.

— Moraš izmisliti dobru priču, Stive — reče on, prvi put me oslovivši imenom. — To će prouzrokovati velike raspre.

Odmah mi je bilo jasno da ću, s obzirom na date okolnosti, biti glavni osumnjičeni.

— Neću izmišljati nikakvu priču već ću reći istinu — odgovorio sam.

— Oni će te obesiti. On leži na tvojoj livadi i vas dvojica ste imali svađu.

Dok sam buljio u mrtvaca, jasno sam video u kakvu sam situaciju zapao. Ali zašto je Kenedi došao ovamo? Šta je radio usred noći na mojoj livadi? I ko je jahao s njim?

Neko je, po svaku cenu, hteo da ukloni Kenedija sa puta, pa ga je pod nekim

izgovorom ovamo namamio. Kenedi sigurno nije bio čovek koji bi bez razloga jahao usred noći.

Tomson je odjahao na ranč „Šest topola“ da obavesti Kartera o ubistvu. Karterov zadatak će biti da tu neprijatnu vest na najbezbolniji način saopšti Rebeki. Zato uopšte nisam hteo na to da mislim.

U jednom pogledu imao sam sreće. Mark Karvel je slučajno dojahao ovamo i ja sam ga poslao u grad da obavesti šerifa Metklifa i Reja Parkera.

Kad su oni odjahali, uzjahao sam konja i krenuo u izviđanje. Tamo gde se Kenedijev konj kretao u noći mogao se videti pravi metež tragova kopita u mekom pesku, ali mi to nije mnogo koristilo.

Nešto mi je bilo neobjašnjivo. Čuo sam samo jedan pucanj, a na Kenedijevoj lobanji jasno su se videle dve rupe. Čučnuo sam pored mrtvaca i pregledao ga detaljnije. Bilo je čudno što su se samo na jednoj rani videli tragovi krvi.

Druge tragove nisam mogao da nađem jer su se međusobno preplitali i gubili na kamenitom tlu.

*

Kada sam ugledao jahače koji su mi se približavali, vratio sam se do mrtvaca. Stigli su Karter i Rebeka sa još trojicom kauboja sa ranča „Šest topola“. Posle prvog pogleda na njihova lica, odmah mi je bilo jasno da misle da sam ja ubica.

Karter me pogleda hladno. Procenjivao je situaciju i razmišljao. Rebeka iskoči iz sedla i pohita prema mrtvacu. Uopšte se nije osvrkala na mene.

— Veoma loše izgleda, Kartere — rekoš. — Verujem da sam čuo pucanj.

— Jedan pucanj?

— Da, samo jedan. Ali na njega su ispaljena dva metka.

Niko ne reče ništa, ali su me gledali ukočenim pogledima. Čekali su da čuju moju odbranu.

— Kad je otišao sa ranča? — upitao sam.

— To niko ne zna tačno. — Karter je

sedeo nepomično u sedlu. Znao sam da je razmišljao o meni.

— Otišao je na spavanje kada ste vi odjahali — reče on. — Po svoj prilici odjahao je oko dva, možda još kasnije.

— Pucanj, koji sam čuo, ispaljen je oko četiri sata jutros.

Jahači sa ranča „Šest topola“ su se stalno približavali. Izgledalo je to kao slučajno a, u stvari, hteli su da mi preseku sve puteve za slučaj pokušaja bekstva. Iza mene su bili izvor, močvara i greben, a ispred su jahači obrazovali polukrug.

— Ko je bio kod njega kada ste ga poslednji put videli? — upitao sam.

— Bio je sam. Ukoliko, pak, mislite na Klinta Keloga, onda to izbijte iz glave. On je odmah posle vas napustio ranč.

Bob Rigen, mršavi, tvrdi kauboj sa ranča „Šest topola“, odreši svoj laso sa roga sedla.

— Šta još čekamo, ljudi? Tu je naš čovek!

— Bobe, ja znam da ste vi dobar kauboj — rekoš — ali ne izvlačite preuranjene i pogrešne zaključke. Ja nisam ubio Reja Kenedija jer za to nisam imao razloga. Sinoć smo zaključili mir i u dobroj slozi se rastali.

Rigen pogleda u Kartera.

— Je li tačno to?

— Tačno. Ali Rej je kasnije promenio mišljenje.

— Šta?

Učinilo mi se to neverovatnim, ali Karter me ne bi lagao.

— Ako je i tako bilo, otkuda sam ja to mogao znati?

— To niste mogli znati — složi se Karter. — Dakle, on je ustao i odjahao ovamo da bi vam to rekao. To je moja pretpostavka. Ne vidim drugog razloga zašto bi on usred noći odjahao od kuće.

Moja najveća nada u ovoj zamršenoj situaciji bila je da niko nije mogao izmisliti motiv za ovo nedelo. Ali sada je motiv postojao.

Usta su mi bila suva a ruke hladne. Na čelu mi se pojavile graške znoja.

Rigen počeo da vitla omčom od lasa. Pokušao sam da uhvatim Rebekin po-

gled, ali me ona uopšte nije gledala. Karter je o nečem razmišljao.

Niko nije izvukao oružje, ali omča od lasa u Rigenovim rukama mogla je brže da se ovije oko mene nego što bih ja mogao da potegnem kolt i opalim. I ako bih posegao za koltom, to bi učinio i Karter. Nisam znao da li bih bio brži od njega. Osim toga, nisam hteo da ga ubijem.

Rigen potera svoga konja napred, ali ga Rebeka zadržava.

— Ne, Bobe. Sačekaćemo ljude iz grada. Nećemo ovde da isterujemo pravdu linčom.

Uz izvesno oklevanje, Rigen spusti omču i ubrzo čusmo topot više konja. Bilo je više od deset jahača. Na čelu je bio Rej Parker.

On me zabrinuto pogleda i potom se okrenu Karteru. Nadzornik ranča „Šest topola“ obavesti ga ukratko šta se dogodilo. Uprkos njegovom neutralnom izveštaju, sve sumnje su pale na mene.

Kada sam pogledao lica ljudi, zgrčio mi se želudac.

Sada stojiš leđima uza zid, Stive Rendale, rekoh sebi. To je tvoj kraj. Obesiće te za zločin koji je počinio neki drugi čovek.

— Na još nešto želeo bih da vam ukažem — rekoh iznenada.

Sve oči upraviše se u mene. Ali to nisu bili prijateljski pogledi.

— Parkere, hoćete li da okrenete Kenedija? — upitah.

Pogledao je najpre u mene a zatim u mrtvaca. Potom sjaha i pride lešu. Čuo sam Rebekino ubrzano disanje kada je Parker okrenuo leš.

Parker me pogleda zbunjeno. Drugi su samo čekali.

— Optužujete me zato što mrtvac leži ovde, na mojoj livdi. Ali on nije ubijen ovde. Na tlu uopšte nema krvi.

Svi su gledali na mesto u pesku gde je Kenedi pre nekoliko trenutaka ležao. Stvarno, tamo se nisu videli tragovi krvi.

— Jedna rana je jako krvarila — nastavio sam. — Tamo gde je mrtvac ležao na tlu bi morala biti lokva krvi, jer mu je i košulja umazana usirenom krvlju. Pesak bi morao biti krvav, da je Kenedi ovde ubijen. — Napravio sam pauzu. —

Dakle, on je ubijen na nekom drugom mestu a zatim donesen ovamo i ostavljen ovde da leži.

— Ali zašto? — upita Parker.

— Izgleda da vi sumnjate u mene, zar ne? — odgovorih. — Zar to ne bi bio dovoljan razlog? — Čekao sam trenutak da bih video dejstvo svojih reči. — I još nešto — nastavio sam. — Pucanj koji sam čuo, ispaljen je na njega kad je on već bio mrtav.

— Kako ste došli na to? — upita Rigen i pogleda me sada drugim očima.

— Mrtvac ne krvari više. Pogledajte ga. Sva krv je iscurila samo iz jedne rane.

Odjednom smo postali svesni da su ovamo dojahali još neki jahači. Bili su to Tomson i Karvelovi sinovi.

— Mi bismo vam bili zahvalni ako se svi malo povučete — reče Mark Karvel. — Mi smo Rendalovi prijatelji i uvereni smo da on nije počinio ovo ubistvo. A sada odstupite.

Jahači sa ranča „Šest topola“ su oklevali. Situacija im se nije svidela. Kravelovi sinovi bili su iza njih i ako bi došlo do borbe, jahači sa ranča „Šest topola“ bili bi u nepovoljnijem položaju.

Meni najbliži jahači okrenuše konje. Sada je situacija opet donekle bila izjednačena i ja sam mogao slobodno da govorim. Najviše mi je bilo stalo da ubedim Rebeku u svoju nevinost. Ali nisam imao pojma da li su uopšte i koliko moje reči delovale na nju. Lice joj je pokazivalo samo izraz duboke tuge i — ništa više.

— Ima ljudi kojima je Kenedi stajao na putu — rekoh. — Čega sam ja imao da se plašim od njega? Ja sam već dokazao da mogu da zadržim ranč. Hteo sam samo mir.

Stiglo je još jahača. Među njima sam prepoznao ridokosog momka sa kojim sam već imao svađu. S njim je bio Don Klejton.

XV

Don Klejton je terao svoga konja unutrašnjim krugovima i ja sam opet video satansko svetlucanje u njegovim očima. Crte njegovog uskog lica danas su delo-

vale još oštrije, a oči ispod uskog, naboranog čela, sa duboko natučenim šeširrom, svetlučale su skoro belo.

On je bio neprijatan momak, vitak i uskih ramena. Njegovi dugački koščati prsti delovali su tako kao da nikad ne mogu naći mira.

On uopšte nije obraćao pažnju na mrtvaca već je gledao samo mene. Bilo mu je sasvim svejedno ko je ubio Kenedija. On je hteo samo da ubija.

— Jeste li se opet iskazali? — upita on podrugljivo. — Čekam dan kada ćete krenuti na mene.

— Ne mešajte se, Done. — naredi Karter i potera svoga konja nekoliko koraka napred. — To nije vaša stvar.

U Klejtonovim očima pokaza se ne-skrivena mržnja. U njegovoj aroganciji uvek mu je teško padalo da se povinuje Karterovom autoritetu. Sada se to jasno pokazalo.

— Kenedi je mrtav — reče on grubo. — Možda vi niste više nadzornik. Možda devojka hoće da postavi na to mesto mlađeg čoveka.

Podrugljivi ton nije ostavljao sumnju u ono što je rekao. Odjednom se u meni javi nagon za ubijanjem — odmah i nemilosrdno da ubijem ovog opakog, podmuklog nitkova. Možda bih u sledećem trenutku učinio nešto nepromišljeno, ali me zadržao Karterov hladni, staloženi glas.

— O tome će odlučiti gospodica Rebeka — reče on i okrenu se njoj. — Treba li da i dalje radim kao nadzornik na ranču „Šest topola“?

Ona ponosno podiže glavu.

— Naravno. — Uprkos njenoj tuzi glas joj je zvučao mirno i hladno. — I vaš prvi zadatak biće da izbacite Dona Klejtona.

Klejtonovo lice poblede od besa. Usne mu se razvukoše i pokazale njegove velike nejednake zube. Ali, pre nego što je progovorio, umešao sam se.

— Ne govorite, Done.

Stajao sam i čekao. Izraz njegovog lica pokazivao je opaku mržnju.

— Vi i ja ćemo se ponovo videti — reče on.

— Kad god poželite, Done.

Sa prezirnom nemarnošću okrenuo

sam mu leđa i video kako je leš Roja Kenedija natovaren na kola. Rebeka me se klonila, pa stoga nisam ni pokušao da joj se približim.

Parker i Karter odstupili su u stranu i tiho su međusobno razgovarali. Sada se okrenuše i pridoše mi.

— Mi vas ne smatramo krivim, Rendale — reče Parker. — Ali da li naslućujete ko bi mogao da bude ubica Kenedija?

— Znam samo da je sigurno ubijen na nekom drugom mestu i da je leš donesen ovamo da bi sumnja pala na mene. Ne verujem da je to učinio Miler. On ne bi pucao u leđa Roju Kenediju. Kenedi nije bio brz u baratanju koltom, zar ne?

— Ne, sigurno nije.

— Možda mislite da je to učinio Klinton Kelog?

Ponovio sam ono malo činjenica što sam čuo od Martina kao i ono što sam čuo u Kendalovoj kancelariji.

Trebalo je da Bekerovi ubiju Kartera jer je on kao revolveraš pružao jaku zaštitu Roju Kenediju. A Kelog je angažovao Bekerove.

Primetio sam da su oni sa nevericom primili ovaj izveštaj i moj dokaz, stručno mišljenje o rudi. Oni su znali da sam imao sve razloge da mrzim Klinton Keloga i stoga su verovali da moj izveštaj nije naročito pouzdan.

Dok sam pušio cigaretu, posmatrao sam odlazak kola i jahača. Kauboji ranča „Šest topola“ jahali su pored kola sa mrtvacem kao počasna straža.

Tek sada sam pokušao da se približim Rebeki. Ne znam da li me je videla kada sam dolazio. U svakom slučaju, izabrala je ovaj trenutak da potera svoga konja i da se lagano udalji. Odjahala je i ostavila me samog usred moje male telesne straže.

Stari Bert Karvel je ostao na mom ranču da bi ga nadzirao. Bio je na nogama u dvorištu kada smo ujahali.

— A sada ćemo kući — reče on. — Ali Čet i Mark mogu ostati kod vas. Nemam mnogo posla za obojicu da bih ih odvratio od gluposti.

Znao sam sasvim tačno da je on na svom ranču imao dosta posla za obojicu.

Ali meni je bila potrebna pomoć i to je stari Karvel dobro znao.

*

Sada se činilo da je neko vreme zavladao mir.

Pošto su sada četiri čoveka bila na poslu, brzo su rasli u visinu zidovi nove rančerske kuće. Svi smo bili snažni a Tomson je uz to bio i dobar gađevinski radnik. Od je sačinio plan kuće i raspodelio posao. Dve sedmice smo zaboravili na sve drugo i radili smo vredno. Bolovi u slabini su u međuvremenu sasvim prestali i moji mišići su se opet pokretali sa starom gipkošću.

Zvanični pregled leša nije zahtevao nove dokaze. Uprkos izveštaju šerifa, koji je dva dana nakon ubistva započeo istraživanje, mnogi ljudi su me još uvek smatrali krivim. Očigledno više nije postojao nijedan drugi osumnjičeni. Ben Miler je imao neoborivi alibi za dotičnu noć.

Pošto nije postojao nikakv testament, ranč je nasledila Rebeka. Između nas dvoje sve je bilo neizvesno. Ali Rebekino preuzimanje poseda imalo je za mene prednost što je ranč »Šest topola« odustao od svih zahteva za livade i vodu ranča »Srebrna potkovica«. Ben Miler se držao mirno i nije se pojavljivao u Mesi.

O Donu Klejtonu slušali smo mnogo toga. On je u Mesi, u jednom salanu, u svadi ubio čoveka. Don i Džoni družili su se sa najgorim ološem. Ranč »Šest topola« stalno je gubio goveda i kad god bi Don Klejton čuo za to, podrugljivo se smejao. U Filmoru je ubio čoveka revolverom i uložio je veliki trud da stekne ime revolveraša.

Sve vreme stalno sam mislio na Rebeku. Jednom sam odjahao na njen ranč. U dvorištu ranča dočekao me je Karter. Rebeka nije htela da me vidi.

Imao sam čudno osećanje jer je Karterov glas imao prizvuk iskrenog žaljenja kad mi je to rekao.

On je bio tih, ozbiljan i ljubazan čovek. Kosa mu je pre vremena osedela.

Bio je usamljenik koji se nije lako prilagođavao.

Veoma zamišljen, vratio sam se na svoj ranč. Od Kartera sam saznao još da treba da se podigne ograda između rančeva »Šest topola« i »Srebrne potkovice« — bez rešetkastih vrata.

Dakle, Rebeka je htela da me isključi iz svoga života. Izgledalo je da je sve ono što se moglo ostvariti za vreme života Roja Kenedija, njegovom smrću propalo.

*

Završili smo rančersku kuću i u vrtu se pokazalo prvo zelenilo. Zasadili smo i nešto drveća u dvorištu.

Nabavili smo i nameštaj. Kamenim zidom ogradili smo izvor. Oko kuće smo zasadili nekoliko čokota vinove loze. Zatim smo se jednog dana odvezli u grad da kupimo kućne aparate i posude.

Tog dana ponovo sam video Rebeku.

Izšla je iz pošte i čekala kočiju koja je dolazila iz pravca prodavnice mešovite robe. Međutim, čim je primetila mog vranca, brzo se okrenula. Pre nego što sam stigao do nje, već se popela u kočiju i udaljila se.

U povratku na ranč bio sam obuzet tugom jer mi je pred očima stalno lebdele Rebekino blede, drago lice koje sam video dok je stajala pred poštom i gledala za mojim kolima.

*

Mark Karvel me je čekao kad sam ujahao u dvorište.

— Gari je bio ovde. Našao je tragove trojice ili četvorice jahača.

— Gde?

— Na platou iznad Vučjeg kanjona — na veoma pustom zemljištu.

— To bi mogao biti Don Klejton.

— Moguće. Međutim, Gari ne veruje u to. Don radije ostaje u blizini grada. Njemu je potrebna publika da bi mogao da se rezmeće svojim revolveraškim podvizima.

— Pa ko bi onda mogao da bude?

— Bekerovi?

— Mnogo hvala — reko. — Sutra ću izjahati napolje. U tom pravcu leži i jedna dolina u koju bismo mogli oterati izvestan broj goveda. Hoću da pogledam tamošnju livadu.

Odneli smo prostirke u kuću i poredali lonce i šerpe u ormare. Otišao sam u veliku dnevnu sobu i pogledao okolo. Prostoriya je izgledala prazno i neobično. Sada sam imao kuću, ali ne i dom.

U toku noći, malo sam spavao. Nešto me je teralo da osedlam snažnog kestenjastomedeg indijanskog konja i odjašem na Bivolji izvor gde sam našao Roja Kenedija.

Što namislio, to i učinio. Zaustavio sam konja kod izvora. Napio sam se vode, a onda uveo konja u potok. Odjednom, životinja podiže glavu.

Odmah sam načuljio uši. Konj htjede da zaništi, ali ga moj glas umiri. Gledao je u mrak, u pravcu ranča »Šest topola«.

Mesečina je obasjavala ogradu između mog ranča i ranča »Šest topola«. Uskočio sam u sedlo i krenuo lagano dalje, nastojeći da se držim senki.

Odjednom, moj konj zastade. Ispred nas u mraku stajao je drugi konj. Iz mraka mi je do ušiju doprlo prigušeno jecanje. Moj konj ponovo krenu.

Kad smo se približili ogradi, drugi konj je zaništao. Jahač se odmah uspravi u sedlu.

— Rebeka!

Trenutak je sedela ukočeno u sedlu, a onda je uz laki uzvik okrenula konja i odgalopirala.

— Rebeka!

Iako je njen konj i dalje trčao, u jednom trenutku poverovao sam da kroz tamu vidim kako svetluca njeno blede lice kad se okrenula.

— Rebeka, volim te!

Ali odgovorio mi je samo eho mog vlastitog glasa, i ubrzo je i topot zamro u daljini.

Dugo sam sedeo kraj ograde, zurio u tamu, osluškivao i nadao se.

Ali nije se čuo nikakav glas. Samo jednom razlegao se čežnjivi zov prepelice kroz noć.

Mark Karvel čučnu i prstom nacрта linije u pesku. Njegova koščata pleća u jutarnjoj hladnoći behu se skupila, a desno oko mu je žmirkalo prema duvanском dimu.

— Ovde treba da bude dolina koju vi nazivate »amfiteatar«. A iza ove gromade vodi staza na plato. Sa dobrim brdskim konjem možete se popeti gore. Na gornjem kraju staze leži plato iznad Vučjeg kanjona. Tragovi koje sam našao, bili su skoro šest milja udaljeni od ivice platoa. U blizini se nalazi stena u obliku sedla. Kada je ugledate, jašite prema njoj. Severno od nje naći ćete tragove.

Čet je za mene sakupio četrdeset grla goveda. Sada sam otišao do svog konja i gurnuo vinčesterku u futrolu na sedlu, a zatim uzjahao.

Poterali smo malo stado, ali goveda nisu bila raspoložena za pokret, jer im se veoma svidelo u Dolini jasika. Nisu htela da krenu, ali smo ih ipak poterali na brežuljak.

Kada smo stigli do amfiteatra, goveda su trkom ušla u meku, zelenu travu. Podigla su glave i gledala okolo. Potom su lagano počela da se razilaze i da se zbližavaju sa svojim novim livadama.

Čet je ostao kod goveda, a ja sam odjahao gore na plato, kako mi je Mark opisao. Bila je to teška staza, ali ju je moj vranac lako savladivao. Na najtežim deonicama staze išao sam pešice vodeći konja za uzdu.

Gore na platou neprestano je duvao vetar. Tu i tamo su se mogle videti male površine obrasle travom. U daljini se nalazilo nekoliko tamnih smreka.

Sedeo sam nepomično u sedlu i pažljivo osmatrao unaokolo. Odavde sam mogao najlakše da se približim ljudima koji nisu hteli da budu opaženi. Ako su to bili Bekerovi, onda sam pred sobom imao opasne i iskusne lovce na ljude.

Vetar je talasao travu. Iznad mene bilo je visoko, plavo nebo i usamljeni beli oblaci.

Poterao sam svoga konja i zaustavio ga kod sedlaste stene da osmotrim okolinu. Visoravan se daleko prostirala u svim pravcima. Još sam osećao opori miris kadulje i kedra. Tu i tamo video se poneki pustinjski cvet.

Krenuo sam dalje. Vazduh je bio čist i jutarnja svežina počela je da jenjava. Posle nekog vremena, ugledao sam kamene grebene koji su se dizali iz visoravni. Približavao sam im se oprezno, pomno motreći unaokolo.

Kad sam stigao do prvih stena, sjahao sam da bi se vranac odmorio i napasao. U crnom kamenju od lave ugledao sam udubljenje, pa sam odveo vranca tamo, da bi bio zaklonjen. Ostavio sam ga da pase, a ja sam se u senci stene opušti na tlu. Bilo je to dugo jahanje a ja sam kasno legao i rano ustao. Posle nekoliko minuta, zaspao sam. Tačnije rečeno, više je to bio dremež nego spavanje.

Možda je prošlo pola sata, kada sam iznenada čuo konjski topot.

Odmah sam ustao, otrčao do vranca i rekao mu nekoliko umirujućih reči. Ostao je miran. Jahač se sve više približavao. Izvukao sam pušku iz futrole sedla i čekao.

Tada mi je bilo jasno da će jahač projahati pored drugog kraja formacije stena, gde je po Markovom uputstvu trebalo da nađem tragove. Penjao sam se brzo i tiho između stena prema udubljenju u grebenu. Tamo sam legao na tlo i osmatrao drugu stranu visoravni.

Prošao je jedan — pa drugi minut. Tada se na vidiku pojavio jahač. Konj se kretao korakom a u sedlu je sedeo niko drugi do — Klint Kelog.

Posmatrao sam ga jedan trenutak, zatim sam se povukao nazad i sišao dole. Poveo sam vranca duž stena do mesta sa koga sam mogao neopaženo da posmatram Keloga.

Jahao je jednu milju pravo, a onda je skrenuo iza jedne veće stene i izgubio se.

Čekao sam, jer je on možda sjahao da bi osmotrio tragove koje je za sobom ostavio. Po isteku pet minuta, ponovo sam uzjahao vranca i krenuo paralelno sa tragovima koje je Kelog ostavio. Otisci

kopita njegovog velikog konja bili su jasni. Čak i stariji tragovi mogli su se još dobro razaznati.

Dan je bio topao. U daljini su se nazarali obrisi velikih brežuljaka. S vremena na vreme, tragovi su se približavali ivici visoravni tako da sam ispod sebe video čitav lavirint uvala i kanjona.

Kada sam stigao do mesta gde je Kelog nestao, tragovi više nisu vodili preko ivice visoravni dole, već prema jednoj terasi.

Izgledalo je da se visoravan prostire sve do udaljenih brežuljaka. Ali, pošto sam poznavao zemljište, znao sam da je ona isprekidana sa više kanjona, iako odavde nisam mogao da ih vidim. Od Klinta Keloga više nije bilo ni traga ni glasa, kao da je propao u zemlju.

Stigao sam do mesta gde su se tragovi delili. Pošto je tu tlo bilo kamenito, nisam mogao da ustanovim u kojem je pravcu Kelog odjahao. Na sreću, ja sam krenuo za tragovima koji su vodili bliže ivici visoravni.

Zemljište platoa spuštalo se neposredno u strmi obronak. Iz razgovora sa Karvelovim sinovima, saznao sam da je ovo bio Lisičiji kanjon. Dakle, krenuo sam niz strmi obronak sve do uske uvale.

Ako bih ovde sreo nekog jahača, nije postojala druga mogućnost do da se borba dovede do gorkog kraja. Nijedan čovek ne bi mogao pod zaštitom paljbe da se popne gore, a dole je bilo mesta samo za jednog jahača. Izvukao sam pušku iz futrole i krenuo dalje, spreman da odmah pucam u slučaju opasnosti.

Tlo kanjona bilo je pokriveno kamenjem različite veličine. Na obe strane dizali su se visoki zidovi. Ovde je bilo malo vegetacije, ali mnogo isušenog korenja koje su kišne bujice nanele.

Odjednom sam osetio miris dima.

Zaustavio sam konja, osluškivao i čekao. Posle nekoliko sekundi ponovo sam osetio dim.

Ovde nije bilo nikakvog zaklona. Dakle, poterao sam vranca dalje. S desne strane otvorio se pobočni kanjon obrastao žbunjem. Kliznuo sam iz sedla i poveo konja između žbunja. Ubrzo sam stigao na proplanak sa nešto trave. Tamo

sam privezao uzde za jedan žbun i krenuo nazad. Kad sam stigao do staze, skinuo sam čizme i krenuo dalje u čarapama.

Vazduh je bio ustajao. Žega je teško pritiskala između zidova kanjona.

Čučnuo sam iza jedne stene i osluškivao.

Ponovo sam osetio miris dima vatre, a zatim i kotrljanje kamenja. Šmugnuo sam u žbun i počeo da se šunjam na koljenima. Zastao sam kad sam bio u mogućnosti da osmatram slobodan prostor.

Ubrzo sam nastavio da puzim i osluškujem. Najzad tihi glasovi dopreše do mojih ušiju.

Kad sam se još malo približio, mogao sam da čujem pojedine reči. U najgušćem žbunju, sa stenom ispred sebe kao zaklonom, čučnuo sam i osluškivao.

— Nema smisla da se brijemo. Ionako se sada ne vraćamo u Mesu.

— On i Beker dugo isprazno pregovaraju. Uskoro će navaliti.

— Meni se to ne sviđa.

— Niko te ne pita. Beker će se odlučiti.

— Zaklepetalo je limeno posuđe. — O čemu ti uopšte razmišljaš? Beker je obavio najteže, pre nego što mi napadnemo. Na ranču »Srebrna potkovica« su samo dvatri čoveka. I na ranču »Šest topola« nema ih mnogo više.

— Visoki momak izgledao je kao da to može obaviti sam.

— Onda nas dvojica ne bismo dobili nikakav novac.

Sada su ćutali. Znoj mi je curio niz leđa. Kolena su mi utrнула, ali nisam se usudio da se pokrenem. Ništa se nije videlo. Gusto žbunje pružalo se do ivice njihovog logora.

Obrisao sam svoje znojave dlanove o košulju na grudima i ponovo uzeo pušku.

— Miler će danas izvršiti napad. Možda će se time već sve okončati.

Miler će izvršiti napad!

Na moj ranč? Ništa drugo nije bilo u pitanju. Dok sam ja ovde ležao, Tomson i Karvelovi sinovi možda su se borili za svoje živote. Hteo sam da se uspravim i da se ponovo opustim. Ionako nisam više mogao da stignem tamo pravovremeno,

no, da se uključim u borbu. Uostalom, Tomson i Karvelovi sinovi nisu bili žutokljunci. Njihov odbrambeni položaj bio je jak, a imali su dovoljno namirnica i vode.

— Ko će smaknuti Rendala?

— Šta ja znam? Možda visoki momak.

— Treba li on samo to da učini?

— Popij kafu. Hoću da se operem.

— Moraš čekati. Miler još nije jeo.

Opet je zavládala tišina. Oprezno sam se uspravio na jednu nogu i odvojio od stene. Lagano sam se povukao u žbunje.

— Šta je to bilo?

Umirio sam se i zaustavio dah.

— Ah, ti si suviše nervozan. Smiri se.

— Nešto sam čuo.

— Možda je bio kojot.

— Tako blizu nas. Jesi li ti lud?

Koraci su se približavali i ja sam držao pušku na gotovs, dok sam u mislima planirao put za bekstvo do moga konja.

Gde su bili Kelog i Miler? Možda je trebalo da se u najvećoj žurbi udaljím, ali nisam mogao da se koristim drugim putem za bekstvo do putem koji je vodio uz strmi obronak.

— Hoćeš li da udeš unutra? Ako to učiniš, onda si lud. — Govornik se nasmija tiho. — Ti patiš od halucinacija. Čak i ako nekog ima u žbunju, pa šta? On bi tebe video.

Koraci se usporiše. Čuo sam struganje kože o grane i stavih palac na odapinjač puške. Znao sam gde je čovek stajao i na ovoj udaljenosti nisam mogao da ga promašim. Ako bude krenuo prema meni, moraću da ga ubijem.

Situacija mi se nije svidela. Skoro sam osećao kako njegov mozak radi. Odjednom je došao do zaključka da ništa nije čuo.

Još uvek je stajao na istom mestu i ja sam rizikovao da krenem nazad. Ništa se nije pomaklo. Išao sam natraške prema svom konju.

Čim sam se vinuo u sedlo, pošao sam iz uzanog pobočnog kanjona prema strmom obronku. Ali ja nisam jahao gore, već duž podnožja obronka.

Iza jednog grebena zaustavio sam konja, izvukao maramu i obrisao lice.

Potom sam uprāvio konja u nepoznati kanjon. Saznao sam ono što sam hteo da saznam. Dakle, oni su bili spremni za napad.

Kada? Sutra? Prekosutra?

XVII

Već je uveliko bilo prošlo podne, kada sam našao stazu koja je vodila iz Kanjona kojota. Sada sam bio na gornjoj strani kanjona i staza je vodila gore, direktno prema istoku. S gornje ivice kanjona ponovo sam jahao nazad preko stenovitog platoa.

Sunce nalik na krvavu loptu blížilo se horizontu. Noć u divljini nastupa brzo, a sumrak ne traje dugo. Ja sam imao dug put pred sobom. Međutim, kada je moj konj počeo stalno da okreće glavu prema severu i da u tom pravcu pritiska uzde, povinovao sam se njegovoj volji. Deset minuta kasnije našli smo se na izvoru.

Moj konj i ja bili smo smrtno umorni. Uskoro će pasti mrak a put mi je bio malo poznat.

Voda je izvirala u malom lugu jasika, tik u podnožju litice. Bilo je tu tragova srna i divljih konja, ali ne i potkovanih kopita ili ljudi.

Rasedlao sam vranca, ovlaš ga istimario šakom suve trave i privezao ga za kolac. Uprkos svom nestrpljenju, bio sam dovoljno razuman da ne jašem kući na preterano umornom konju.

Iza mene dizali su se raspućani obronci Galiuro planina. Na zapadu sunce je zašlo za Zelena brda. Tama se, nalik na krila slepog miša, spustila na ovaj deo Arizone. Čučao sam pored male logorske vatre i pripremao jelo.

Moj nervozni nemir malo je popustio posle jela. Pristavio sam lonac sa vodom za kafu, a onda se zavalio.

Brda su se sve više povlačila u tamu. Iznad krajolika spuštala se tišina noći.

Samo je žuborenje izvora ispunjavalo tišinu melodičnim glasom.

Najzad sam ugasio vatru i umotao se u pokrivač. Pre nego što sam zaspao, pala mi je na um jedna ideja. Odjednom mi

je postalo jasno šta treba da činim. Do sada su uvek napadali nas. A sada sam hteo da izvršim protivnapad i to — sâm. Vratiti udarac ranču »Dijamant«.

Usvitanje dana, dok je još gusta magla ležala nad kanjonom, već sam bio na nogama i kuvao kafu. Čim sam doručkovao, osedlao sam konja i u brzom tempu odjahao.

Upravna zgrada ranča »Dijamant« ležala je između onizih brežuljaka koji su bili slabo obrasli travom i rastinjem. Između pinijskih i smrekovih žbunova jahao sam prema ranču.

Zgrade su delovale mirno i napuštene. Jedna vetrenjača okretala se tromo, a u koralu se nalazilo nekoliko konja. Posle nekog vremena, izišao je iz kuće trbušasti kuvar i prosuo vodu iz kante u dvorište.

Jedan trenutak je stajao na stepeništu, obrisao lice peškirom i potom se vratio u kuću. Kad su se vrata zatvorila, ponovo sam uskočio u sedlo i u divljem galopu ujahao u dvorište ranča.

Kao što sam i očekivao, topot kopita je izmamio kuvara na vrata. Potrčao je u dvorište. Zaustavio sam konja i uperio revolver u njega.

Lice mu je najpre pobledelo a onda pocrvenelo. Hteo je nešto da kaže, ali ja sam sjahao i okrenuo ga. Zatim sam ga vezao lasom, šćepao ga za okovratnik košulje i gurajući ga ispred sebe, uveo ga u kuću i otkotrljao pod krevet. Počeo je odmah da viče pa sam morao da ga izvučem i da mu začepim usta.

Napolju sam otvorio vrata koralu i isterao konje. U šupi za alat našao sam limenu kutiju punu baruta koji se koristi za miniranje stena. Vratio sam se u kuću, izvadio jedan kamen iz zadnjeg zida kamina i sakrio kutiju sa barutom iza njega. Tada sam postavio kratak fitilj od kutije do ognjišta.

Našao sam i nekoliko patrona za pušku sačmaricu, raspodelio ih u ognjište i pokrio ih pepelom. Potom sam položio nekoliko cepanica na ognjište, napunio

vodom lonac za kafu i postavio ga iznad cepanica.

U gustom žbunju, na terasi stene, odakle sam imao dobar pregled na ranč, bio sam spreman na dugo čekanje.

Prošao je jedan sat. Moj ležaj od trulog lišća bio je mek i udoban. Više puta hvatao me je dremež jer sam bio umoran od dugog jahanja.

Najzad sam ugledao jahače.

Bez obzira šta se dogodilo na ranču »Srebrna potkovica«, ovi ljudi nisu delovali kao pobednici. Bili su to novi jahači. Jedan je imao zavoj na glavi, drugi je nosio ruku u povezu, a treći je bio vezan preko sedla. Glava i noge visili su mu mlitavo uz bokove konja.

Držao sam pušku na gotovs i čekao da se grupa približi kući. Potom sam opalio tri puta.

Jedan konj zarza, prope se na zadnje noge i prilikom okretanja izazva pometnju među drugim konjima. Jedan čovek se uhvati za nogu, izgubi ravnotežu i pade. Stopalo mu ostade da visi u uzengiji. Konj ga je vukao četrdesetak metara pre nego što je stao.

Ljudi poskakaše sa konja. Hteli su da potraže spas u glavnoj zgradi, u seniku ili u spavaonici.

Opalio sam dva metka u zid senika a zatim u šarke kuhinjskih vrata — dva u gornju i dva u donju. Posle toga napunio sam pušku.

Vrata su još uvek visila na šarkama, ali ja sam bio siguran da su hici imali pune pogotke. Opalio sam u prozor, tik iznad simsa, a zatim sam razbio drugi prozor i prisilio na povlačenje jednog slavloljubivog kauboja koji je iza senika hteo da puca na mene.

Opet sam nanišanio na gornju šarku kuhinjskih vrata koja ovog puta padoše. Odmah sam gađao i u drugu šarku i sa dva metka oborio sam vrata na pod.

Moj položaj je bio idealan. Ležao sam između stena i žbunja na jednoj terasi, odakle sam imao izvanredan pregled. Nije postojala mogućnost da neko stigne do mene a da se ne pokaže. Unaokolo oko rančerske kuće nije postojao baš nikakav zaklon.

Kroz otvorena kuhinjska vrata ispalio sam dva metka u unutrašnjost kuće i čuo prestrašeni vrisak jednog čoveka. Mada sam imao još dovoljno metaka u pušci, ponovo sam dopunio šaržer.

Prošlo je nekoliko minuta. Spustio sam pušku pored sebe i smotao cigaretu. Nekoliko nasumce ispaljenih hitaca na mene iz pravca kuće promašili su cilj.

Jedan čovek iznenada skoči iz senika i pojuri prema pojilu. Pustio sam ga da trči i kad je zašao za pojilo opalio sam mu tik iznad glave dva metka kroz daske, tako da je voda počela da teče na njegovu glavu i ramena. Kada se okrenuo, opalio sam pored njega u tlo.

Cev njegove puške kliznu preko ivice korita i upravi se prema meni. Pažljivo sam nanišanio na stub na koji je puščana cev bila naslonjena, i opalio.

Puška pade i čovek se skljkoka na tlo. Nisam znao da li je teško pogoden ili samo okrznut. Posle toga niko ne pokušava da beži iz kuće ili senika.

Popodne je prolazilo. Došlo je vreme da se izgubim. Ali ja sam čekao jer sam hteo da vidim šta će se dogoditi ako upale vatru u kaminu da skuvažu kafu.

Još jednom sam ispalio metak kroz kuhinjska vrata da im stavim do znanja da sam još tu.

Otpuzio sam do svojih bisaga i uzeo komad sušenog mesa. Potom sam uzeo čuturu sa vodom i vratio se na svoje mesto.

Bilo je skoro veče kada je tanak stub dima počeo da se diže iz kamina. Posmatrao sam prizor u veselom iščekivanju. Dim je postao gušći i odjednom se iz kuće začu potmula eksplozija.

Eksplodirao je jedan patron, a zatim tri brzo jedan za drugim. U kući su se čuli krici. Jedan čovek se pojavi na vratima, ali hitac, koji sam ispalio u prag kuće, prisili ga da se vrati.

Sada sam ja skočio, otrčao do konja i uskočio u sedlo. Skoro u istom trenutku čula se snažna eksplozija posle čega iz kamina liznu visok plamen.

To mi je bilo dovoljno. Poterao sam konja na brežuljak. Iza mene čuli su se pozivi i povici, ali me ljudi nisu videli.

Onda se još jednom čuo lom. Sa brežuljka sam se osvrnuo i video da se kamin potpuno raspao. Na jednom mestu i krov je bio oštećen pa je i kroz taj otvor pukuljao dim.

Ben Miller je sada znao da u ovoj borbi nije samo on zadavao udarce već da je i njegov protivnik uzvratio protivudarom.

U povratku na svoj ranč izbegavao sam uobičajene putanje. Jahanje je proteklo bez ikakvih usputnih problema.

Tomson me je video kada sam dolazio pa mi je pošao u susret. Brzim pogledom uverio sam se da je nepovređen. Oba Kervelova sina iziđoše iz kuće kada sam sjahao. Obojica su se cerili.

Čet me je obavestio o borbi. Oba brata su bili udaljeni daleko od kuće kada su primetili dolazak jahača. Otvorivši žestoku pušcanu vatru na napadače, povlačili su se prema kući, da bi od Tomsona dobili zaštitu s leđa.

Pre nego što je stvarni napad počeo, oni su već ranili jednog čoveka a drugog ubili. Potom su iz spavaonice obasuli napadače pušcanom vatrom.

Napadači su se povukli i prilikom sledećeg napada opet su bili odbijeni. Potom je među napadačima izbila svađa. Miller je hteo da pokuša sa trećim napadom, ali nije dobio podršku. Najzad su se povukli sa ranjenicima i mrtvima.

Pošto sam se upoznao sa svim pojedinostima, razgovarali smo o novom planu odbrane. Tada Čet reče iznenada:

— Skoro sam zaboravio. Don Klejton je pucao na Kartera.

— Je li mrtav?

— Nije.

— A šta je sa Klejtonom?

— Prošao je bez ogrebotine. — Dakle, Don Klejton je izvršio revolveraški napad. Ali to nije bilo najgore. Sve dok je Karter bio sposoban za borbu, Rebeka je imala dobrog zaštitnika. Imao sam osećaj da joj je zaštitnik sada bio potrebniji nego pre.

Čet je pričao dalje. U gradu je vladalo neprijateljsko raspoloženje prema meni. Bez sumnje, ljudi su od nekoga bili nahuškaní protiv mene. Možda će čak tvrditi da smo Klejton i ja ortaci i da sam ga ja nagovorio da ubije Kartera.

Razmišljao sam. Ako je Karter još u životu, morao sam da razgovaram s njim i da ga upozorim na Bekerove. Stoga sam brzo doneo odluku.

Odjahaću na ranč »Šest topola« i to još u toku noći.

XVIII

Rej Parker je upravo sjahao pred verandom rančerske kuće, kada sam ujahao u dvorište ranča »Šest topola«. Bob Rigen je dolazio preko dvorišta držeći pušku u ruci.

— Gubite se odavde, Rendale — viknu on.

— Moram nešto da objasnim.

— Gubite se! Iz senika i spavaonice drže vas na nišanu. Dakle, nemojte slučajno da se mašite oružja.

— Ne razdražujte me, Bobe. Neću dozvoliti da me oterate.

Vranac je i dalje išao prema kući i Bob Rigen ustuknu. Oklevao je i hteo da podigne pušku. Mada ga nisam gledao, osećao sam da je oružje upereno u mene.

— Bobe! — Bio je to Rebekin glas. Zvučao je jasno i hladno. — Pusti gospodina Rendala da dođe ovamo.

Bob spusti pušku i ja produžih prema verandi. U Rebekinom očima nije bilo pozdrava dobrodošlice. Izraz lica joj je bio hladan i pribran.

— Šta tražiš ovde?

— Je li to ceo pozdrav?

Gledala me je prodorno.

— Jesi li imao razloga da više očekuješ?

— Ne, Rebeka. Nisam imao baš nikakvog razloga.

Oštre crte oko njenih usta se malo izgladiše. Ali ona je samo čekala i posmatrala me.

— Kako je Karter? — upitah.

— Leži u postelji.

— Je li pri svesti?

— Da, ali ne želi nikog da vidi.

U tom trenutku čuo sam kroz prozor Karterov glas:

— Rendale, jeste li vi to? Udite, čoveče.

Rebeka je oklevala a ja sam za trenu- tak pomislio da me neće pustiti u kuću. Ali ona odstupi u stranu i ja udoh. Ona je išla za mnom, a Parker za njom.

Karterov izgled me je uplašio. Izgle- dao je iscrpljen i mršav, a oči su mu na sablasno bledom licu izgledale neobično velike. Ali stisak njegove ruke bio je sna- žan.

— Pazite na malog davola, Stive — re- će on. — Jezivo je brz. Pogodio me je kuglom pre nego što sam potegao kolt. On je pravi monstrum. Živci su mu stal- no prenapregnuti i onda se opuštaju kao prenavijeni feder časovnika. — Stavio je ruku na moje rame. — To sam hteo još da vam kažem. Nedaleko odavde našao sam tragove, tragove čoveka koji je no- sio težak teret. Ne, to nisu bili tragovi va- ših stopala. To je morao biti visok čovek, malih stopala.

Svi smo mislili isto. Razabrao sam na Rebe kinom zbunjenom licu da zna da Klint Kelog ima mala stopala. Parker je glasno uzdahnio.

— Rendale, ja sam hteo posle toga da dojašem do vas — reče on. — Juče sam iz Filmora doneo telegram za vas.

Telegram je još bio zapečaćen. Poce- pao sam omot i počeo da ga čitam:

O svom bratu već mesecima nisam ni- šta čuo. Opis Klinta Keloga odgovara Klintu Devisu. Traži se zbog ubistva i pronevere armijskog novca. Dolazim.

Džems Kenon, pukovnik, Kentaki

Bez komentara pružio sam telegram Parkeru koji ga je pročitao naglas. Rebe- ka poblede, ali ništa ne reče.

— Setio sam se slučaja — reče Parker. — Klint Devis je bio kapetan u konjici. Proneverio je preko dvadeset hiljada do- lara i kada je protiv njega trebalo da bu- de podignuta optužnica, ubio je svoje pretpostavljene i pobe gao. Bio je uhva- ćen, ali je pobe gao iz zatvora i tom prili- kom ubio još dva čoveka. Pre pet ili šest godina viđen je u Meksiku.

— Postoji li mogućnost zamene?

— Ne verujem. — Parker je zamišlje- no posmatrao telegram. — Mogu li da ga zadržim? Hoću da ga pokažem šerifu Metklifu.

— Šta u stvari hoće Kelog i Kendal? — upita Karter.

— Martin je tvrdio da Kelog hoće brzo da dođe do novca — odgovorio sam. — kako će on to učiniti, to je veliko pitanje.

Rebeka me nije pogledala. Nekoliko puta pokušao sam da joj uhvatim po- gled, ali ona je sklanjala oči.

Karterovi teški uzdasi bili su za trenu- tak jedini šum u tišini sobe. Napolju, u meskito-žbunju, čuo sam cvrčke i cika- de. Bilo je toplo i mirno.

Razočaran i obeshrabren okrenuo sam se prema vratima, ali Karter me za- drža.

— Kuda sada?

— Hoću da Klinta Keloga postavim pred sebe.

Rebeka me pogleda prvi put razroga- čenih očiju. Usne joj pokazaše nemi pri- govor.

— Ne činite to — upozori Parker. — Video sam kako je jednog čoveka ubio golim rukama.

— On me neće ubiti.

— Šta to treba da bude? — Rebe kin glas je zvučao uvredljivo oštro. — Dečiji poriv za osvetom? Ili samo brbljanje? Ti nemaš razloga da odjašeš u grad i da sa Klintom Kelogom započneš borbu zbog ograde jer te je on jednom već pretukao.

— Hoćeš li da ga uzmeš u zaštitu? — upitao sam neljubaznim glasom. I meni je bilo neugodno.

— Ne! Neću da ga uzmem u zaštitu. I da zaključim: na osnovu onog što sam posle borbe videla, tebi će pre biti po- trebna zaštita nego njemu.

Ona nije mogla reći ništa delotvornije da ojača moju odluku. Oči su joj bile ve- like a lice ble do. U jednom trenutku po- gledali smo jedno drugo, a onda sam se okrenuo, izišao i zalupio vrata za so- bom.

Vranac je osećao moje raspoloženje. Krenuo je pre nego što sam uzeo uzde u ruke. Kada sam prebacio nogu preko sedla, već je galopirao.

Dakle, potrebna mi je zaštita. Tako su stvari stajale sa mnom. Mučio me je bes i ja sam ogorčeno psovao dok je vranac jurio. Sada sam bio spreman za svaku

borbu. Jednostavno sam hteo da se borim i rušim oko sebe.

I možda je bila moja sreća što sam se tako osećao kada sam iza jednog grebena ugalopirao u grupu Bekerovih ljudi.

Nisu me čuli. Greben i šum vetra priгуšili su topot. Odjednom sam se našao kao progonjena divljač među njima. Ali pre nego što su se oni sabrali, moj vranac je odgurnio dva konja pa su jahači morali da se bore da sačuvaju ravnotežu. U sledećem trenutku moj vranac je udario u Bekerovog konja. Izvukao sam kolt i zamahnuo njime. Pogodio sam u slepoočnicu jednog jahača koji pade s konja kao pogođen gromom.

Okrenuo sam se u sedlu i opalio na drugog jahača koji je upravo hteo da puca na mene. Revolver mu je ispao iz ruke. Beker pokuša da zaustavi svog uplašenog konja. Ja se pognuh naprd i udarih životinju šeširom što je još više razjari.

Konj snažno skoči i počeo da galopira, dok je Beker pokušavao da se održi u sedlu. Izgubio je jednu uzengiju kada se moj konj sudario s njegovim. Poslednje što sam video bio je njegov konj u galopu i oblak prašine.

Sve se to dogodilo u delićima sekunde. Moja prednost je bila u tome što sam u svom rušilačkom besu natrapao baš na njih. Četvrti čovek je pokušao da dođe u povoljniji položaj za pucanje, ali iz straha da će u ovom opštem metežu pogoditi svog druga, nije rizikovao.

Kada sam se okrenuo, obojica smo opalili, ali smo promašili. On je pokušao da umiri svog konja. Vrancu se cela stvar nije svidela pa je pokušao da se udalji. Pustio sam mu na volju i preko ramena opalio jedan metak iza sebe. Zrno je moralo pogoditi čoveka u uho, jer on uvuče glavu kao da ga je ubola osa.

Vranac je trčao u lakom galopu prema gradu. Napunio sam revolver i pustio konja da trči. Posle ovog incidenta, osećao sam se bolje.

*

Ubrzo sam ujahao u grad i krenuo

glavnom ulicom. Pred štalom sam sjahao i prepustio konja štalskom momku.

Cim me je pogledala, Olivija Barton je znala da sam raspoložen za kavgu.

— Klint Kelog je u gradu — reče ona da bi me upozorila. — Preko je u salunu.

To mi je bilo dovoljno. Klimnuo sam joj glavom i uputio se preko ulice. Hteo sam pesnicama da se obračunam sa čovekom koji me je bez upozorenja napao i pretukao. Bio je to zadatak koji sam morao da obavim, ako sam hteo sam sa sobom da živim u miru.

Klint Kelog je stvarno bio u salunu. Sedeo je za istim stolom sa Piterom Kendalom. Pošto je Kenedi ubijen a Karter onesposobljen za borbu, izgleda da su smatrali da više nema opasnosti da svoju igru otvoreno nastave.

Nisam gubio vreme.

— Kendale — rekoh — vi ste slinavo kopile i lažljivo piskaralo, ali čuo sam da ste i lukavi. Pa, ako ste dovoljno lukavi, ne biste smeli da sklapate poslove s jednim lopovom i ubicom.

Postigao sam potpuno iznenađenje i pre nego što je jedan od njih mogao da napravi pokret, zgrabio sam sto i odgurnuo ga s puta. I tada sam udario Keloga svojim šeširom preko lica.

Skočio je i riknuo kao razjareni bik. Pogodio sam ga levim direktnom posred usta. Usne odmah počeo da mu krvare. Zatim mu desnicom zadadoh jedan aperkat.

Udarac ga pogodi u bradu i zadržao usred pokreta.

Zažmirkao je i krenuo na mene. Verovatno do sada još nije bio došao na pomisao da bi u pesničenju mogao da bude pobeđen. Ustremivši se na mene, zamahnuo je svojom gvozdenom pesnicom. Uspeo je da me pogodi u lobanju, pa su mi u glavi odmah počela da zvone zvona. Drugi udarac bio je usmeren u moje telo, ali sam ga blokirao laktom. Napravio sam korak u stranu i zadao mu kontraudarac koji ga je odbacio na ogradu bara.

On se odmah uspravi i ja ga sada pogodih direktnom posred lica na kome se pojavila crvena linija.

Ali sada me on pogodi sa dva udarca i ja ponovo osetih čudan bljutavi ukus u ustima, pa obema pesnicama krenuh u napad.

Kelog pokuša desnim krošeom, ali ja izbegoh udarac i pogodih ga levim aperkatom u pleksus i desnim direktno u isto mesto. Zastenjao je, i ja pokušah da uzmaknem. Ali bio je suviše brz i suviše jak. Pre nego što smo došli u klinč, uspeo sam da ga još jednom pogodim u lice. Njegove ruke se obaviše oko mene, ali ja ga udarih glavom ispod brade i izbočih mu leđa. Time sam ga zaustavio i sada smo stajali grudima uz grudi i nastojali da zadržimo svoja mesta. On spusti ruke nešto niže i podiže me. Baš kad je hteo da me zavrtla nazad, uhvatio sam ga šakom za kosu i on kriknu kad me je povukao za sobom.

Pali smo zajedno na tlo. Odmah sam se okrenuo u stranu i brže sam se našao na nogama nego on.

U međuvremenu se oko nas iskupila gomila radoznalaca. Vikali su i navijali čas za jednog čas za drugog, ali ja nisam čuo nijedan glas. Ponovo sam ga napao. Izbegao sam jedan širok kroše, ali sam ipak pogođen udarcem u glavu i odbačen prema baru. Njegov sledeći udarac bio je takode upravljen u moju glavu, ali ja se pognuh i udarih ga glavom u grudi. On pade natraške na pod. Ponesen snažnim zamahom ruke, proleteo sam pored njega.

Kad sam skočio, pogodio sam ga snažnim krošeom koji ga je poluokrenuo. Skočio sam mu na leđa i mamuzama povukao preko njegovih bokova. Kriknuo je od bola i nagnuo se napred, pa sam preleteo preko njegove glave i pao na sve četiri. Dok sam se valjao u stranu, pogodio me je stopalom u slabinu.

Kad sam skočio, počeli smo da kružimo jedan oko drugog. Sada smo obojica bili oprezni. Moj prvi vrući bes u međuvremenu je splasnulo. Bilo mi je jasno da ovu iscrpljujuću borbu mogu da dobijem ako budem upotrebio svaku iskrinu razumu i lukavosti koju sam posedovao.

Košulja mu je bila sva u dronjcima. Nikad ga pre toga nisam video bez košu-

lje. Imao je džinovske grudi i ramena. Kad me je napao, zadržao sam ga levim direktno, onda smo se našli jedan uz drugog i nemilosrdno se bombardovali pesnicama. Njegovoj prednosti u težini i visini suprotstavio sam svoju brzinu.

Kružio sam oko njega i fintirao. Uspeo sam da mu zadam kratak aperkat u pleksus. Odmah zatim, usledio je i drugi udarac. Potom sam ga pogodio levicom u izbijano lice. Kad je podigao obe ruke da bi se zaštitio, još jednom sam mu zadao snažan aperkat u pleksus.

Zastenjao je i kolena mu prvi put pokleknuše. Stajao sam raširenih nogu i udarao ga snažno i brzo, koliko sam to mogao. Pokušao je da me ščepa, ali sam ja to izbegao i kontrirao desnim direktno.

Pogodio sam ga u bradu. Naletio je direktno na moju pesnicu, zaljuljao se i iznenada pao natraške kroz pokretna vrata na daščani pod verande i ostao da leži.

Okrenuo sam se i prihvatio čašu viskija koju mi je neko pružio. Iskapio sam je u jednom dahu. Srce mi je lupalo snažno i brzo, a telo je bilo vlažno od znoja i krvi. Teško sam disao, pa sam se naslonio na bar da povratim snagu.

Neko viknu i ja se okrenuh. Klint Kelog je stajao raširenih nogu. Pogodio me je u bradu. Bio je to udarac kao sekirom. Udario sam o bar. U glavi mi je tutnjalo. Dok sam pokušavao da savladam klonulost zurio sam u Kelogova stopala i čudio se kako tako visok i snažan čovek imao tako mala stopala.

Opet me je pogodio i ja sam pao na pod. Potom je stopalom zamahnulo prema mojoj glavi, ali sam uspeo da izbegnem taj opasni udarac. Pri tom sam udario glavom o bar i izgubio svest. Došao sam sebi kad je neko na mene sasuo vedro hladne vode. Ustao sam i stresao se. To je Rebeka sasula vodu na mene.

Bio sam suviše ošamućen da bih se čudio kako je ona došla ovamo. Tada sam čuo kako je neko rekao:

— Tu je on!

Video sam Kolega sa rukama na bokovima. Njegove razbijene usne razvukoše se u podrugljivo cerenje.

Opet smo krenuli jedan na drugog. Kako smo sve to izdržali, nikad neću shvatiti. Već smo obojica imali užasne čvoruge. Ali ja sam morao da pobedim Klinta Keloga — morao sam da mu se revanširam.

Opet smo stajali tik jedan uz drugog i zadavali udarce. Zatim sam napravio korak nazad i, kad je on krenuo na mene, pogodio sam ga desnim aperkatom u bradu.

Dok se njihao, ponovo sam ga pogodio.

— Prestanite već jednom, proklete budale! — Bio je to glas šerifa Metklifa. — Prestanite, ili ću vas obojicu strpati u zatvor!

Šerif je stajao na vratima i držao u ruci kolt uperen u nas. Po izrazu njegovih očiju moglo se razabrati da je mislio ozbiljno.

Bio je okružen sa najmanje dvadeset ljudi. Rej Parker je bio tu, a bio je i Don Klejton.

Kelog ustuknu prema vratima i potom se okrenu. Teturao se kao pijanac.

Posle ove borbe proveo sam neko vreme u pranju lica toplom vodom. Zatim sam otišao u štalu. Sa puškom i pokrivačem zavukao sam se u seno na tavanu.

Ispod mene, povremeno se čulo tapkanje i rzanje konja. Postepeno su se opustili moji iznureni mišići i ja sam zaspa.

XIX

Kad sam se probudio, sunčeva svetlost padala je kroz pukotine na krovu. Za trenutak sam ležao i posmatrao kako čestice prašine igraju u sunčevoj svetlosti. Potom sam se okrenuo na stranu i osetio bolove u mišićima. Senik je bio kao peć. Uspravio sam se i bojažljivo opipao lice. Bilo je natečeno i izranjavljeno. Dok sam pokretao prste da bih odaganao ukočenost u zglobovima, čuo sam šum na lestvicama. Pogledao sam preko ramena i ugledao Klinta Keloga. Ono što sam ugledao u njegovim očima, jasno mi je govorilo da ovaj čovek više nije bio pri pameti.

Stajao je na merdevinama. Glava i ramena štrčali su mu iznad poda senika.

Video sam mržnju u njegovim očima. Stajao je nepomično i zurio u mene. Znao sam da je došao da me ubije.

Mogao sam da ga gurnem sa merdevina, ali nisam hteo da koristim tu prednost. Sasvim je svejedno bilo u kakvom se stanju svesti čovek nalazio: ja sam morao da ga pobedim pošteno, ili se nikad više neću dobro osećati u svojoj koži.

Kada je kročio na poslednju lestvicu merdevina, skočio sam. Video sam da su mu ruke i noge već bile napete. Možda sam ja, štaviše, bio u nešto boljoj formi. Trening sa Tomsonom pripremio me je za ovu borbu.

Nije me odmah šcepao, već je stajao sa rukama na kukovima i zurio u mene.

Prednost je sada bila na njegovoj strani. Tamo gde su stajale merdevine, senik je prema štali bio otvoren. Pad sa te visine bio bi opasan po život. Prostorija od nekoliko kvadratnih metara bila je ispunjena senom. Kelogova visina i težina obezbeđivale su mu na tako uskom prostoru nesumnjivu prednost.

Usta su mi bila suva i ja bih u tom trenutku dao mnogo za čašu vode.

Najzad, Kelog se ustremi na mene. Izgledalo je da je bio veoma siguran u sebe.

Kad mi se dovoljno približio, napao sam ga. Odbio je moj udarac ramenom i još više mi se približio. Tako me je primorao da se povučem u seno. Odjednom pogodi me širokim krošom. Od udarca sam se zateturao. Težina njegovog tela pritiskivala me je u seno, jer moji udarci nisu imali dovoljno snage da ga spreče u tome.

Sa hladnom brutalnošću počeo je da mi zadaje udarce. Pogled mu je bio ispunjen varnicama sadizma. U mom mozgu eksplodirale su zvezde. Tada me pogodi sa dva udarca.

Namerno sam pao u seno i svoju težinu usmerio prema njegovim nogama. On posrnu i, pošto njegove pesnice više nisu mogle da me dohvate, ustuknuo je korak nazad i zamahnuo stopalom. Bacio sam se ramenom prema njemu i on pade na leđa. Skočio sam pored njega, zgrabio uže i spustio se u štalu.

Kelog je opet bio na nogama. Niz merdevine se spusti dole.

Čuo sam kako je neko viknuo sa vrata štale:

— Nastavite borbu!

Tada me Kelog ponovo napade. Sada je to jednom zauvek moralo da bude završeno. Odbio sam prvi njegov udarac i pogodio ga levim direktno u usta, tako da su mu usne odmah počele da krvare. Bio je sporiji nego juče i izgledalo je da mu krv smeta. Finitirao sam i snažnim udarcem pogodio ga u pleksus. Još tri udarca zadao sam mu u isto mesto, pre nego što je pokušao da uđe u klinč. Međutim, ja sam to izbegao i sledećim udarcem pogodio ga u lice.

Imao sam utisak da je postao nesiguran. Došao je sa čvrstom odlukom da me usmrti, ali ja sam izbegao udarce njegovih ubilačkih ruku. Kada je opet pokušao svojim sporim krošcom, izbegao sam udarac i pogodio ga desnim aperkatom u bradu.

Ostao je da stoji kao oduzet i ja sam mu zadao još dva aperkata. Sada mu kolena popustiše. Ustuknuo sam i dozvolio mu da se podigne na noge.

Iza mene se okupila gomila ljudi. Ali ovog puta bila je to nema masa koja je sa strahopoštovanjem posmatrala borbu.

Klint Kelog ponovo krenu u napad, ovog puta spuštene glave i mlatarajući rukama. Sklonio sam se u stranu i podmetnuo mu nogu, pa je opet posrnuo. Pao je na tvrdo tlo, ali je ponovo ustao, ispunjen nekom jogunastom odlučnošću. Kad je krenuo na mene, spremno sam ga dočekao.

Pogodio sam ga u vrh brade. Pao je kao pokošen i ostao nepomično da leži. Bilo mi je jasno da je borba završena.

Težak kao olovo od umora i za izvesno vreme neraspoložen za bilo kakvu borbu, uzeo sam svoj šešir i prošao pored ljudi koji su čekali. Uzeo sam i svoju pušku i gurnuo je u futrolu na sedlu. Niko ne reče ni reč, ali su zurili u moje izubijano lice i pocepano odelo.

Na vratima štale došao mi je u susret šerif Metklif. Zastao je i odmerio me pogledom.

— Zar vam nisam rekao da svoju tučnjavu ne upražnjavate ovde u gradu, Rendale?

— Šta je trebalo da učinim? Da dozvolim da me pretuče do smrti? On me je sve dovde sledio.

— Sada se malo odmorite — reče šerif. — Kada se budete dovoljno oporavili, odjašite kući i izvesno vreme izbegavajte da se pojavljujete u gradu.

Kada sam hteo da pođem, on me još jednom zaustavi.

— Sada ću Keloga da uhapsim zbog osnovane sumnje da je počinio ubistvo. Vaš telegram je službeno potvrđen.

— Sve što sam u tom trenutku želeo bila je hladna voda — na litre.

Na putu prema restoranu gospode Barton morao sam da mislim na vedro vode koja mi je u salunu bila sručena na glavu. Da li je to zaista učinila Rebeka? Ili sam imao halucinacije?

Kad sam oprao lice i doveo bednu košulju u red, ušao sam u restoran. Rej Parker je već bio tamo.

Malo je govorio i gledao me dok sam jeo. Brada me je bolela pa sam žvakao oprezno.

— Kendal je još u gradu — reče Parker. — Šta on traži ovde?

U tom trenutku bilo mi je svejedno. Ali, dok sam pio kafu, zamislio sam se. Ova zemlja je sada bila moj zavičaj. Sve što se događa ovde tiče se pomalo i mene.

— Da li se meni prividalo ili je Rebeka sinoć zaista bila u gradu? — upitao sam.

— Bila je ovde.

Napužio sam još jednom šolju kafom i razmišljao. Dakle, Rebeka mi se još nije potpuno priklonila.

— Morate otići do doktora Ferera — reče Parker. — Treba da vam zbrine lice.

Na svežem vazduhu osećao sam se bolje. Sa jelom i kafom u stomaku učinilo mi se kao da imam nov želudac. Planinski vazduh je delovao ugodno i osvežavajuće, a i sunčeva svetlost mi je prijala.

Doktor Ferer je stanovao u maloj beloj kući, okruženoj raznim cvećem. Visoki čovek ozbiljnog izgleda, prosede kose, otvorio mi je vrata i osmehnulo se.

— Vi ste Stiv Rendal — reče. — Upravo sam zbrinuo vašeg protivnika.

— Kako mu je?

— Tri slomljena rebra i napukla brada. Rebra su verovatno polomljena sinoć.

— Jednostavno, nije hteo da prestane.

— On je opak čovek, Rendale, Još uvek je opasan.

Pošto je zbrinuo moje lice i rane flasterom, ustao sam i ponovo prikopčao svoj revolver. Prsti su mi bili ukočeni.

Kada bih sada sreo Bena Milera? Ili onog kao lasica okretnog Dona Klejtona?

Zastao sam na verandi i oprezno pokušao da navučem šešir na glavu na kojoj je bilo nekoliko čvoruga.

Cuo sam zvuk makaza kojima je neko sekao ruže. Kad sam okrenuo glavu, ugledao sam Rebekine oči.

— Kako je Karteru? — upitao sam.

— Bolje. Sada Bob vodi ljudstvo.

— On je dobar predračnik.

Opet sam skinuo šešir i okretao ga u rukama. Izgleda da nijedno od nas dvoje nije moglo da izgovori ono što smo mislili. Bio sam uveren da je volim ali sam se plašio da to izrazim rečima.

— Ti ćeš da zadržiš ranč „Srebrnu potkovicu“?

— Kuća je gotova — rekoh i pogledah je u lice. — Da, gotova je, ali je prazna.

— Ti ne stanuješ u kući? — reče ona glasom koji je malo podrhtavao. — Nije me pogledala već je odsekla jednu ružu. Peteljka je bila suviše kratka.

— Ja stanujem u kući — ali ti ne.

Dakle, najzad sam i to izgovorio. Ponovo sam okrenuo šešir među prstima i pogledao u svoje čizme. Koža se izlizala i izgubila boju.

— Ne treba to da kažeš. — U glasu joj se osećao prizvuk potisnute tuge i potajnog uzbuđenja. — Mi nismo stvoreni jedno za drugo. — Ti si čovek sklon nasilju. Posmatrala sam te kako se boriš. Videla sam da ti to pričinjava radost.

Kad sam o tome razmislio, morao sam da se složim s njom.

— Zašto ne? Ja sam čovek, a borbe su na ovoj zemlji dugo vremena za ljude bile glavni posao.

— To je nešto loše i biće sve opasnije i ostaće loše.

Stavio sam šešir na glavu.

— Možda. Ali sve dok bude ljudi kao što su Klint Kelog, Ben Miler i Don Klejton, moraće da postoje i oni drugi koji će biti protiv njih.

Pogledala me je.

— Ali zašto baš ti moraš biti jedan od tih? Stive, prestani sa borbama. Ne čini to više.

Ustuknuo sam malo, iako bih je najradije zagrio.

— Don Klejton još uvek juri okolo. Ako ga neko pre toga ne ubije, moraću da mu se suprotstavim.

— Zašto baš ti? — Pogled joj je bio užaren. — Zašto baš ti moraš to da učiniš?

— Jer sam muškarac. Ja ne mogu živeti u ženskom svetu. Moram živeti sa muškarcima koji će suditi o mojim delima. Da sam ustuknuo pred Milerom, ovde bih bio zbrisan, a Klejton bi i dalje ubijao ljude.

— Ti moraš da odeš odavde. Mogao bi da odjašeš u Novi Meksiko i da tamo nađeš neki posao za mene. Recimo u Santa Fe.

— Ne, ja ostajem ovde.

Sada su pale teške reči, a onda smo se rastali bez pozdrava.

XX

Čet Karvel je zurio u moje lice, a onda je skrenuo pogled, jer nije hteo pitanjima da me zbunjuje.

— Bila je to prilično teška borba — ispričao sam mu. — U svakom slučaju, vratio sam Kelogu milo za drago.

Čet se osmehnuo lagano i jedna iskra stidljivog humora zasvetluca u njegovim sivim očima.

— Ako on izgleda lošije nego ti, onda to vredi videti.

Opet sam bio kod kuće. I dok sam rasedljavao konja, obavestio sam ih šta se zbilo. Karvelovi sinovi i Tomson slušali su, i ja sam primetio da se raduju.

*

Čutke smo sledili tragove. Po različitim znacima moglo se raspoznati da su bili veoma sveži. Jahali smo brzo, ali i

prilično oprezno. Nakon jednog sata, na ulazu u jedan pobočni kanjon, našli smo mesto gde je jahač napunio čuturu vodom i pripremao jelo.

Pregledali smo ostatke logorske vatre i tako saznali nešto više o njemu. Ovaj čovek nije bio Beker, jer Bekerovi su navikli na život u divljini i na potere. Drvo koje je čovek koristio nije bilo pogodno za logorsku vatru. Gorelo je loše i on ga je zapalio na mestu gde bi mu i najslabiji povetarac morao terati dim u oči.

Tragovi čizama bili su mali. Polovina pušene cigarete ležala je u blizini ognjišta.

Kada smo hteli da nastavimo praćenje, doživeli smo iznenađenje. Tragova više nije bilo.

Odjednom, sve mi je bilo jasno. Čovek koga smo sledili, privezao je ovčije krzno za kopita svoga konja, da ne bi ostavljao tragove za sobom.

Tomson me je već čekao kad sam odjahao nazad. Pokazao sam mu vunu i objasnio mu povezanost.

— Dobra ideja — reče on. — Ali mi ćemo ga uhvatiti.

Put kroz pobočni kanjon vodio je prema severu na visoku, vetrovitu visoravan, na kojoj su rasli samo zakrčljali bokori žalfije. Bilo je tu i nekoliko visokih stena. U daljini su se ocrtavali vrhovi Zelenih planina, a između nas i njih protezao se Danteovski pakao neverovatne veličanstvenosti i plemenite, divlje usamljenosti.

Skinuo sam šešir i obrisao znojavo lice, a onda prešao nadlanicom preko čela.

Jahali smo dalje i topot kopita bio je jedini šum koji nas je pratio. Čovek koga smo tražili bio je negde u ogromnom lavirintu uvala i kanjona koji su se protezali do Zelenih brda. I on nije mogao biti daleko ispred nas. Ni njegov konj nije mogao brzo da se kreće.

Mnogo kasnije, opet smo našli pramenove vune a zatim i nejasan otisak na jednoj maloj peskovitoj površini.

— Uskoro će nam biti potrebna voda — reče Tomson.

— I njemu.

— Možda on zna gde ima vode. Sigur-

no se ne bi nasumice uputio kroz ovu divljinu.

Čula su nam bila uspavana od žege i monotonih pokreta. Sedeli smo u sedlima kao u polusnu.

Iznenađa tišinu naruši jedan pucanj.

Odmah smo se razbudili i zaustavili konje.

Nisam čuo zvižduk kugle već samo tvrdi prasak eksplozije. Potom je usledio još jedan pucanj — nedaleko od nas.

— On ne puca na nas — rekoh.

Pucnji su došli iz kanjona u koji su vodili tragovi. Dakle, jahali smo sve dublje u unutrašnjost kanjona.

Ako nas ovde gore vide, spasa nam nema. Pred stenovitim zidom mogli su da nas jasno vide kao dobro vidljive mete.

XXI

Na pedesetak metara udaljenosti, stajao je osedlan konj. Pogled mi je klizao dalje i najzad ugledah iza jedne glatke stene čizmu koja se videla do kolena.

Jedan minut posmatrao sam nogu. Ništa se nije pokretalo, nijedan glas se nije čuo. Opresno, svakog trenutka spreman na iznenađenje, krenuo sam dalje. Samo tihi šum žuboreće vode narušavao je tišinu. Ubrzo sam ugledao mrtvaca.

Nije bilo sumnje da je čovek bio mrtav. Lobanja mu je bila krvava i iznad jednog oka videla se rupa koju je prouzrokovala olovna kugla. Verovatno nije znao šta ga je pogodio.

Nekako mi se čovek učinio poznat. Kad sam prišao bliže, ugledao sam čovrugu na njegovoj slepoočnici. Bio je to jedan od Bekerovih jahača i to baš onaj koga sam udario revolverom po glavi.

Kugla mu je probila čelo koso, odozgo. Bio je to znak da je ubijen iz zasede. S obzirom na moguću putanju kugle, otkrio sam zelenu mrlju na zidu kanjona.

Na moj tihi poziv došao je Tomson. Posmatrao je mrtvaca.

— To nije čovek koga smo mi sledili.

— To je jedan od Bekerovih ortaka — objasnih mu.

Pojahali smo dalje. Trag nije više bio izbrisan, ali čovek koga smo sledili ja-

hao je sportije.

Odjednom smo u pesku ugledali jasan, oštar otisak ljudskog stopala. Stomak mi se zgrčio od čudne slutnje.

— Tomson, to je trag stopala čoveka koji je ubio Kenedija.

— Ali Klint Kelog je u zatvoru — usprotivi se on.

Moj vranac odjednom podiže glavu. Nozdrve mu se raširiše. Pritisnuo sam mu šaku na nozdrve i prigušio njištanje. Zatim sam pratio njegov pogled.

Na udaljenosti manjoj od dvadesetak metara stajao je tamnosmeđi konj, privezan za žbun oko koga je bilo trave.

— Izgleda da je čovek koga smo sledili uveren da je likvidirao svog gonioca — rekoh.

Odveli smo naše konje u jedan slepi kanjon, a zatim smo se uspenrali uz kameni zid da bismo osmotrili okolinu.

Mogli smo da ga neopaženi posmatramo, bar tako smo verovali. Ali, kada smo se spustili u slepi kanjon, čuli smo dva pucnja, ispaljena brzo jedan za drugim.

Zastali smo i zbunjeno se pogledali. Više se nije ništa čulo i mi smo se i dalje nemirno spuštali dole.

Tomson je prvi video šta se dogodilo pa je besno opsovao.

Moj konj i njegova mazga ležali su u lokvama vlastite krvi. Naše čuture bile su ispražnjene i razbijene. Bili smo udaljeni četrdesetak kilometara od najbližeg ranča i put do tamo vodio je kroz ogolelo zemljište.

— Voda je tu, ali nemamo posudu u koju bismo je uzeli — reče Tomson. — Da li on zna ko smo mi?

— Ako živi u ovoj zemlji, morao bi znati mog vranca — odgovorih gorko. — Bio je to najbolji konj koga sam ikad imao.

Ponašanje ovog čoveka bilo je za mene poučno. Bio je do krajnjih granica bezobziran. Bilo mu je dovoljno da otera životinje, ali on ih je pobio. I on je bio oprezan. Umesto da se upusti u borbu, izabrao je najmanji rizik.

— Pogledaćemo onu pukotinu u zemlji koju je on tako brižljivo zatvorio — rekoh. — Kad smo već ovde, možemo i to

da učinimo.

Pre nego što smo razjasnili tajnu pukotine, spustio se mrak. Tomson je čuskojom odvalio komad kamena od zida pukotine u koju je duboko zašao. Potom je izišao i pokazao mi kamen.

— Srebro! — viknuo sam uzbuđeno.

— Najjača žila koju sam ikad video. Bolji je nego rudnik u Filmoru.

Ruda se svetlucala u njegovoj ruci dok je okretao grumen. Bilo je to ono što je stajalo života Kenedija i druge.

— To je bogatstvo — rekoh. — Ali ja ostajem na svom ranču.

— Divno izgleda ovaj grumen.

— Skloni ga. Pred nama je dug marš.

— Sada?

— Večeras — kada malo zahladi.

*

Pre nego što smo ugledali logorsku vatru, čuli smo pevanje. Posle pređenih četrdesetak metara, ugledali smo vatru i odsjaj na licu jednog čoveka.

Tamo su bila tri čoveka i jedan od njih je pevao dok je čisto svoju pušku.

Stigli smo do iverice prostora koji je osvetljavala vatra, pre nego što su nas oni primetili. Moja puška bila je uperena u njih, a Tomson je imao u ruci svoj veliki pištolj nalik na mali top.

Beker nije bio idiot. Sedeo je sasvim mirno i držao ruke tako da su se mogle videti. Lice mu je bilo blede i to je bilo razumljivo ako se uzme u obzir da su ga čekala vešala.

— Ko ste vi? — upita on.

Lica su nam bila u senci oboda šešira, a i stajali smo poluzaklonjeni žbunjem.

— Zovem se Stiv Renda — rekoh. — Neću nikakvu borbu sa vama. Potrebna su nam samo dva dobra konja. Vi nam ih možete pozajmiti ili ćemo ih uzeti silom. — Potom sam još dodao: — Naše konje ubio je isti čovek koji je ubio i vašeg ortaka.

— Dik je mrtav?

Beker je vrebao prema meni i razmišljao o lošoj vesti. Nijedan od njih trojice nije izgledao oran za borbu. Osim toga, uperena oružja delovala su obeshrabrujuće na njih.

— On je natrapao na čoveka čije smo

tragove mi sledili — objasnio sam. — Pogoden je kuglom direktno među oči. — Brzim pokretom gurnuo sam šešir na potiljak. — Potom je taj čovek pobio naše jahaće konje.

— Do đavola, ko je to bio?

— Ostavio je tragove čizama kao Klint Kelog. Ali Kelog je u zatvoru.

— Nije više — reče Beker. — Sinoć je pobeo iz zatvora. Išcupao je gvozdenu šipku iz starog zida, ukrao konja i pobeo.

Ali čovek koga smo videli nije bio vi sok kao Klint Kelog. Uprkos tome, bilo je opasno što je Kelog opet bio na slobodi.

— Kako stoji stvar sa konjima?

— Uzmite ih. Mi ćemo se izgubiti odavde.

— Jesu li to rezervni konji?

— Imamo tuce odličnih konja. U našem poslu isplati se držati odmorne konje. — On se isceri na mene i lagano se nasloni na lakat. — Hoćemo li da zakopamo ratne sekire, Rendale?

— U redu, ali budite oprezniji sa vašim pokretima.

— Ne brinite.

Tomson ode i dovede konje. Bili su osedlani i zauzdani.

Bekerova usta se razvukoše kad je video sedla, ali ne reče ništa.

— Ima li još novosti? — upitao sam.

On se podrugljivo osmehnu.

— Da. — Don Klejton drži velike govore u gradu. On kaže da ćeš ti biti sledeća žrtva.

— Čini mi se da je momak veliki hvalisavac — odgovorih.

Uzjahali smo.

— Konje ćemo vam ostaviti u gradskoj štali.

— Radije nemojte — reče Beker. — U šumi iza Lokridžovog ranča nalazi se koral. Ostavite ih tamo.

XXII

Grad nas je dočekao u napetom ćutanju. Ali, senik štale bio je prepun sena, a nama dvojici bio je potreban san. Sve što će doći — moraće da se čeka.

Posle dva sata spavanja, probudio

sam se kao nekakvim signalom. Pustio sam Tomsona da spava, a ja sam otišao na pojilo za konje i umio se. Potom sam se uputio preko u restoran gospode Barton. Najpre sam ugledao Rebeku a potom i Parkera.

— Žao mi je — reče Parker. — Upravo smo čuli novost.

Izraz moga lica morao im je odati da ništa ne znam.

— Izgubili ste ranč »Srebrnu potkovicu« — objasni Parker.

— Šta to treba da znači?

— Piter Kendal je pronašao stari zahtev za ranč »Srebrna potkovića« i predao ga sudu. Navodno, on je stekao pravo na svojinu od jednog nećaka starog Rida. Uostalom, on je podneo zahtev na svojinu ranča »Srebrna potkovića«. Dalje, on tvrdi da ranč Roja Kenedija nikad nije pravno pripadao njemu. Vlasnik je trebalo da bude Kenedijev šurak, koji je sada mrtav. Kendal je našao jednog rođaka tog šuraka i od njega otkupio pravo svojine.

— To je krađa — Ako on ode pred sud, može od toga ispasti težak slučaj.

Parker počeo da mi objašnjava da je Kendal lukav kao lisica, da je veoma spretno da izigra zakon. Uprkos dvojici mojih svedoka, uspeo je da konstruiše pravni zahtev na moj ranč.

Dalje, ispričao mi je da je Kendal nekako saznao da je Roj Kenedi pre nekoliko godina, kada je sa ranom od olovne kugle ležao u postelji, predao svom šuraku u vlasništvo ranč. Očigledno, ova predaja, sprovedena samo iz formalnih razloga, nikad nije opozvana.

Rebekino lice je izgledalo blede i ja sam osetio duboko žaljenje prema njoj. Ako Kendal bude uspeo da svoj zahtev ostvari pred sudom, onda Rebeka neće biti nezavisna mlada žena, sa jednim rančom više, već obična devojka koja će morati da se brine za nasušni hleb. Znao sam da je Roj Kenedi uložio svoj novac u ranč i da mu je ostalo malo gotovog novca.

— I što je trenutno još važnije — nastavio je Parker, — Kendal je isposlovao privremeno raspolaganje, koje uključuje i plenidbu bankovnog računa, i zabra-

njuje sve prodaje i druge poslovne transakcije sa rančerskim imetkom, sve dok pravni zahtev na posed ne bude razjašnjen od strane suda.

Seo sam i pokušao da sredim svoje zbrkane misli. Kendal sigurno nije izdao nikakav novac za pravne zahteve na posed, za koje se on nije nadao da se mogu realizovati u sudu. On je bio suviše lukav.

Tada mi se nešto vrati u sećanje.

— Zna li Karter za ovo?

Parker napravi nestrpljiv pokret.

— On tu ne može ništa. On je samo nadzornik ranča.

Gospoda Barton mi donese kafu koja mi je dobro prijala.

Saznao sam da je šerif Metklif sa pukovnikom Kenonom, koji je juče stigao, napustio grad. Odjahali su na ranč Klinta Keloga.

— Trebalo je da odjašu u Vučji kanjon — rekoh.

— Zašto tamo? — upita Parker i pogleda me radoznalo. — Šta će čovek u divljini?

— Tamo će on biti.

Gospoda Barton donese mi doručak. Jeo sam čutke. Rebeka me nije ni pogledala. Razgovarala je tiho sa Parkerom, koji je bio prijatelj njenog oca.

— Rebeka, pošalji nekoga na ranč da obavesti Kartera šta se dogodilo.

Još uvek me nije udostojila pogledom.

— Šta on može da učini? To bi ga samo uznemirilo.

— Svejedno, prihvati moj savet.

Osećao sam kako se u sebi opire mom predlogu.

— Bilo bi još bolje ako bi Bob i nekoliko momaka iz sastava tvog ljudstva dovezli Kartera kolima u grad — rekoh.

— Ali ne razumem...

— Učini to što ti kažem.

Izgledalo je da ju je moja osornost uplašila. Pogledala je gore i naši pogledi se sretoše. Ali ona brzo skrenu pogled u stranu. Pa ipak, za trenutak sam poverovao da sam duboko u njenim očima otkrio nešto.

— Rebeka, ti ćeš spasti svoj ranč — rekoh blago. — I ti možeš to da učiniš. Ali zato moraš da dovedeš ovamo Kartera i

da mu objasniš šta se dogodilo. Prikupi svedoke i neka on napiše pismeno objašnjenje koje će svedoci potpisati.

— O čemu govoriš ti? Kakvo objašnjenje?

— Postupi po mom savetu.

Popio sam kafu, stavio šešir na glavu i izašao na ulicu. Pred vratima sam zamotao cigaretu i pri tom osmotrio ulicu. Međutim, nisam ugledao Dona Klejtona.

Ali ugledao sam nešto drugo. Jedan umoran tamnosmeđi konj stajao je po strani korala.

— Kome pripada onaj konj? — upitao sam, vrativši se u lokal.

Parker pride prozoru i pogleda napolje. Odmahnuo je glavom.

— Nemam pojma.

Gospoda Barton pokupi posude i pogleda kroz prozor.

— To je konj Pitera Kendala — reče ona. — Jutros sam ga videla u sedlu.

I Piter Kendal je imao mala stopala.

Tomson je upravo izašao iz sena kad sam ja ušao u senik. Pažljivo me je saslušao, a onda otrčao u štalu i doveo odmornog konja.

Rej Parker je stajao na vratima restorana kada sam prošao pored njega.

— Dovedite Kartera ovamo — rekoh.

— Pošaljite nekog i po Bena Milera.

Pogledao me je ispitivački.

— Šta sve vi znate, Stive?

— Dosta. U svakom slučaju dovoljno da bih spasao ranč „Šest topola“ i verovatno priveo pravdi čoveka koji je ubio Kenedija.

Krenuo sam dalje. Ulazio sam u svaku radnju, u svaki salun u gradu. Tražio sam Dona Klejtona, ali ni njega ni njegove ortake nisam nigde video.

Kod gospode Barton čekali su Rebeka i Rej Parker. Seo sam i u kratkim crtama objasnio im svoj plan. Parker je s vremena na vreme klimao glavom.

— To bi moglo biti u redu — reče on najzad. — U svakom slučaju, mogli bismo pokušati.

— Šta je sa Metklifom? — upitah.

— On je na našoj strani.

— Dobro — rekoh. — Onda sutra pada odluka.

Sledećeg dana sunce je sijalo toplo sa vedrog neba. Daleka brda bila su obavijena izmaglicom lepog vremena. Iznad pustinje lebdeli su talasi žege, a u gradu je vladalo napeto iščekivanje koje bi pri najmanjem incidentu moglo da se izrodi u divlji ustanak.

Kad sam izašao na ulicu, bio sam sâm. Oko mene je vladala praznina avetinjskog grada. Samo je bat mojih koraka po drvenom trotoaru narušavao tišinu.

Kao da je ovaj šum bljuvao anatemu, iz saluna izide konobar i poče metlom da čisti trotoar.

Pogledao me je i klimnuo glavom. Potom je žurno nastavio da čisti, da bi ubrzo šmugnuo u salun.

*

Neki čovek, koji je nosio dva vedra za vodu, izide iz pobočnog sokaka i oprezno pogleda oko sebe. Potom brzo prede preko ulice.

Seo sam na stolicu ispred saluna i pogledao preko, prema dalekim brdima. Možda ću za nekoliko minuta biti mrtav.

Klejton mi je juče po podne poslao jednog glasnika. Poručio mi je da će me danas ujutro ustreliti.

Jutro je bilo takvo da nijedan čovek ne bi hteo da umre. A koji bi čovek uopšte bio za to?

Tomson je dojahao u grad i odveo svog konja u štalu. Potom je došao meni, natovaren sa dosta oružja, da bi mogao sam započeti rat.

— Sve je pripremljeno — reče on zadovoljno. — Za jedan sat oni će biti ovde. Mark je već u gradu.

Jedna žena nas je posmatrala sa prozora gornjeg sprata drvene kuće. Ona se odjednom povuče kao da ju je neko pozvao.

— Ako se Bil uključi, prepusti ga meni — reče Tomson.

— Neka ti bude.

Čovek sa dva vedra vrati se brzo preko ulice. Prilikom svakog koraka voda mu se bučkala u vedrima i prelivala preko ivica.

Šerif Metklif se još nije vratio. Od Milera, Keloga i Klejtona ni traga ni glasa.

Otišao sam preko u restoran. Gospi da Barton stavila je beli čaršav na s Počele su i pripreme za ručak.

— Trebalo bi da se stidite — reče o ozbiljnim glasom. — Devojka je pola i čiji preležala budna i svoju lepu glaz razbijala i izjedala čemerom.

— Zbog mene?

— Skoro se razbolela od briga. Zbaze devica između vas i Dona Klejtona.

Vrata se otvoriše. Ušla je Rebeka. Na crna kosa bila je smotana na potilju u pundu oči su na njenom licu delovale neobično velike. Izbegla je moj pogled to je za mene bilo dobro, jer bio je takdan kada nisam smeo pokazati nikak slabost — pogotovo prema njoj.

Ušao je Parker koga je sledio puknik Kenon. Odmah sam ga prepoznao. Iza njih je ušao Piter Kendal. Oči su imale izraz samozadovoljstva.

Još nisu bili seli kad je ušao Miler.

— Radujem se što vas vidim, Bene rekoh i pri tome primetih užas koji posle mojih reči pojavi u njegovim očima. — Mi smo se borili za druge.

Stajao je držeći ruke na bokovima gledao okolo. Parkera je poznavao, a Kenonu slušao. Lice mu nije odavalo li je poznavao Kendala.

— Ovo je mirovna konferencija, Kendale. Borbe u našoj zemlji danas se završavaju.

Pogledao me je zbunjeno. Lice mu bilo mršavo, upalih obraza. Video se da je bio iznenađen. Voleo je da zna malo više od drugih, ali sada nije znao šta će se izroditi iz ove situacije.

— Nisam ništa rekao o miru — reče Miler osorno. — Došao sam jer sam morao da ste se konačno odlučili da proderanč.

Ne. Ranč pripada meni i ja ću zadržati. Ali mi smo organizovali mirni pokret. Parker je pridobio na svoju stranu mesne poslovne ljude. Šerif Metklif je takode saglasan. Vi se možete priključiti ili ići svojim putem. Ali, ako pređete na našu stranu, moraćete u duću svoje kupovine da obavljate u našem gradu. Ovaj grad će tada biti za vas tvoren. Svako od nas je odgovoran da mir održi. Ugovor stupa na snagu su ujutro.

— Vi ste ubili moga brata.
— On me je progonio — odgovorih. —
To je velika razlika. Ja znam da vi imate
živce da nastavite borbu sa mnom. Ali
šta ćete time postići?

Gledao je tvrdoglavo u sto, ali to što
sam rekao ostavilo je utisak na njega.

— Razmisliću o tome — reče on naj-
zad. — Potrajaće neko vreme.

— Nije vam potrebno za to duže od
dva minuta.

Pogledao me je oštro. Znao je da sam
sa koštom bio brži od njega. Uprkos to-
me, ja sam mu ponudio mir. Ova svađa
ga je do sada već mnogo stajala i nije-
dan razumniji čovek ne bi bez razloga
nastavio borbu.

Odjednom mu se usta razvukoše u su-
vo cerekanje. Slegao je ramenima.

— Vi možete na jednog čoveka navali-
ti, Rendale. Ali ja sam takođe za mir.

— Hvala.

Pružio sam mu ruku. On je najpre po-
gleda a onda je prihvati. Gospoda Bar-
ton donese kafu.

Pokret olakšanja prođe prostorijom.
Parker se pognu prema Rebeki i počeo da
govori s njom.

Vrata se otvoriše i Karter, naslonjen
na Boba, uđe u restoran. Izgledao je
bled i izmršaveo, ali pogled mu je bio
budan i radoznao.

— Gospodica Rebeka bi mogla da pot-
piše za mene — reče on. — Ona je vlas-
nica ranča. Naravno, i ja sam za mir.

Piter Kendal je pomno i uznemireno
posmatrao događaje. Sada je odlučio da
stupi u akciju.

— Sve je to teška glupost — počeo je.
— Vi već odavno znate da oba ranča pri-
padaju meni. Imate dvadeset četiri sata
vremena da izvršite predaju poseda.

I upravo dok je Kendal govorio, ušao
je šerif Metklif. Seo je ćutke i zamišljeno
počeo da puni svoju lulu duvanom. On
je bio stariji čovek, ali lukav i dalekovid.

— Nećemo predati rančeve, Kendale
— rekoh. — I nikad nas na to nećete pri-
siliti.

Pogledao sam ga oštro.

— Na čemu zasnivate vaš pravni za-
htev na ranč »Šest topola«?

— Na ugovoru o prodaji — reče on od-
mah. — Ranč je predat u vlasništvo re-
volverašu Ronu Garfildu. A on je ubijen.
Njegov nećak je nasledio ranč i ja sam
ga od njega kupio.

Karter me pogleda, osmehnu se
umorno i klimnu glavom.

— Dakle, zato sam morao da dodem
ovamo — reče on.

— Kendale — rekoh — da li smem da
vam predstavim Rona Garfilda?

Pokazao sam na Kartera i Kendal ga
pogleda kao da gleda u duha. Lice mu
preblede. Hteo je nešto da kaže, ali ne
izusti ni reč.

Rebeka pogleda u Kartera kao da od-
jednom gleda novog čoveka. On joj uz-
vрати pogledom i klimnu glavom osmeh-
nuvši se.

— To je bio razlog da sam tako mnogo
znao o tvojoj majci — objasni on. — Ona
je bila jedina žena koju sam iskreno vo-
leo — dok nisam upoznao svoju nećaku.

— Majka mi je pričala o tebi, ali nikad
ne bih pomislila...

Posmatrao sam Kendala. Za pola mi-
nuta polovina njegovog velikog plana
pala je u vodu. I ja sam znao da je u tom
slučaju polovina bila isto tolika kao i ceo
plan.

Ali Kendal se nije predavao lako.
Očajnički je tražio neki izlaz. Pogled mu
je bio upravljen u ruke i ja sam mogao
skoro da osetim kako su mu misli radile.

XXIII

Odluka je bila tu, ali sam od sada tap-
kao u mraku. Mogao sam samo da se
nadam da je pretrpljeni šok mogao da
uveri Kendala da znam još više šta se
stvarno zbilo. To što sam sada rekao bilo
je istinito, ali nisam imao dokaza za to.

— Što se tiče ranča »Srebrna potkovi-
ca«, imam svedoke koji će potvrditi pred
sudom da imam pravni osnov na posed.
— Doduše, to se može još dokazivati, ali
ono što će doći bila je samo moja pret-
postavka. — Uostalom, to u vašem sluča-
ju ne igra nikakvu ulogu nastavio sam.

Pogledao me je zamagljenim pogle-

dom koji je odavao nervozu.

— Šta ste time hteli da kažete? — upita on.

— Vi sićete na vešalima, Kendale — zbog ubistva.

Niko ne reče ništa. Kendal je disao oštro, ali nije odavao ništa. Nije ništa opovrgao, već je samo čekao.

— Vi ste ubili Roja Kenedija jer je Klint Kelog, po vašem mišljenju, suviše oklevao. Vi ste, takođe, ubili iz zasede jednog Bekerovog čoveka. Mogli smo da sledimo vaše tragove do mesta zločina, Kendale — upravo tako kako smo Tomson i ja sledili vaše tragove.

— Sve su to laži — reče Kendal oštro. — Ja sam samo površno poznavao Kenedija i nisam imao razloga da ga ubijem.

— Naprotiv, imali ste, Kendale — odgovorio sam odmah. — Hteli ste da se domognete Kenedijevog ranča. Stoga ste morali da ga uklonite. Još ne znam kako ste počinili ubistvo, ali mrtvaca ste natovarili na konja i izbacili ga na mojoj livadi da bi sumnja pala na mene.

Rebeka me pogleda napregnuto i Bob Rigen stade pored mene i zagleda se u Kendala. Jedan kauboj sa ranča „Šest topola“ postavi se na vrata a drugi stade iza Kendala.

Niko, osim Kendala i mene, nije primetio ove pokrete. Na Kendalovom čelu pojavise se graške znoja. Pogled mu kliznu prema Metklifu, ali šerif nije obraćao pažnju na njega.

— Volter Kenon je pronašao rudnik srebra — nastavio sam. — Podneo je zahtev za upis u zemljišne knjige. Klint Kelog je ubio Voltera Kenona, ali ne iz ljubomore već zato što se plašio da će se uz Volterovu pomoć otkriti njegovi raniji zločini. Dok je sledio Voltera Kenona, natrapao je na rudnik srebra. Pošto je tada ubio Kenona, posedovao je, doduše, tajnu rudnika srebra, ali nije mogao da ga eksploatiše a da ne skrene na sebe novu sumnju zbog ubistva. Tako je Kelog došao u vezu sa vama.

Sve su to bile pretpostavke, ali su bile logične i odgovarale su činjenicama.

— Laži! — viknu Kendal. — Vi to ne možete dokazati.

On se u međuvremenu pribrao. Sada se borio za svoj život i on je bio svestan toga. Kao advokat je odavno prozreo da imam premalo dokaza za svoje tvrdnje.

Bob Rigen se preko stola nagnu prema njemu.

— Većini od nas dovoljni su i ovi dokazi — reče. — Imate li da kažete nešto što bi moglo da vas spase vešala, Kendale?

Kendalovo lice još više poblede.

— Zakon me može zaštititi — viknu on. — Metklif je ovde. Nijedna porota na svetu ne može me oglasiti krivim na osnovu ovih neosnovanih tvrdnji.

Bob Rigen odmahnu rukom.

— Čemu ti govoriš? — reče on kao za sebe. — Svi mi znamo da je Kendal veliki nitkov. Šerif treba da ga prepusti nama. Time će nas poštediti muka i truda. Napolju na ulici stoji hrast sa lepim debelim granama.

Pitera Kendala je gotovo obuzela panika. Znao je da se može upustiti u ubeđivanje sa Metklifom, Parkerom i sa mnom. Ali protiv Rigena nije imao odbrane.

Rigen se obrati kauboju na vratima:

— Filipe, dovedi rezervnog konja.

Metklif je po drugi put punio lulu duvanom. Niko ne reče ništa. Kendalove usne su podrhtavale. Gledao je okolo u ljude, ali nijedan nije bio spreman da mu pomogne. Najzad mu pogled pade na mene.

— Vi ne smete to dopustiti — reče on muklo. — Ne mogu me obesiti bez sudske presude.

— Da li je Kenedi dobio sudsku presudu?

Kendal se uzvrpolji. Znao je da je jedan čovek stajao iza njega. A Bob Rigen je stajao pred njim.

— Klint Kelog je ubio Kenedija — najzad izusti on. — Ja nisam to učinio.

— Gde je Kelog?

— Mrtav. Kelog je svog konja upropastio prilikom bekstva i tada je natrapao na Milerovog Apača — izviđača, pa je pokušao da mu oduzme konja. Međutim, Apač je u samoodbrani ubio Keloga.

— Jeste li vi to videli? — upita Kenon.

— Da. Njegov leš leži u jednoj uvali zapadno od Vučjeg kanjona. Kelog je hteo da pobegne u Filmor.

Kendal je sedeo nepomično i čekao da neko od nas kaže nešto. Ali niko ne reče ni reč. Izgleda da ga je to ohrabrilo. On se zavalj u naslon stolice.

— Ja nemam šta da priznam — reče on. — Klint Kelog je počinilac zločina.

Serif Metklif lagano ustade.

— Vi ste me zamolili da dodem ovamo zbog pregovora o miru — reče on. — Rančevi »Sest topola«, »Srebrna potkovića« i »Dijamant« su sklopili mir, zar ne?

Mi potvrdismo to i on klimnu glavom zadovoljno.

— Dobro, ako je to urađeno, ja mogu da idem. Imam na severnom delu zemlje da sredim neke stvari, pa ću tri dana provesti na putu.

Prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je Kendal shvatio da je ostavljen na cedilu. Pogled mu je bio unezveren. Prešao je jezikom preko usana.

Rej Parker ustade i obrati se Karteru:

— Pomoći ću vam da pređete preko ulice. — Potom je klimnuo glavom Rebeke. — Hoćete li sa mnom?

Rebeka ustade. U međuvremenu Oli-vija Barton je nestala. Ben Miler je takođe ustao. Značajan osmeh zaigra u uglu njegovih usana.

Pošli su prema vratima. Kendal prestravljeno pogleda okolo. Rigen je stajao pred njim i smeškao mu se. Iza Kendala stajao je drugi kauboj. Pred vratima čekao je još jedan čovek sa konjem.

— Stoj! — Kendal skoči. Lice mu je bilo blede kao kreč i izobličeno od panike. — Metklife, vi ne možete to učiniti. Ne možete me ovde ostaviti.

— Zašto ne? Ja nemam s vama ništa.

— Ali, sudski postupak. . . — promuka Kendal.

Metklif sleže ramenima.

— Kakav sudski postupak? Vi ste maločas izjavili da nemate baš ništa da priznate. I mi ne možemo ništa da vam dokažemo. — On se okrenu. — Neću da imam nikakve veze sa vama, Kendale.

Rigen je izvukao svoj revolver. Kauboj iza Kendala zgrabi ga za ramena. Ja sam se povukao.

— Cekajte, Metklife! — viknu Kendal očajnički.

Serif je već bio pred vratima i držao ih otvorena. Drugi izadoše na ulicu.

— Metklife! Ja sam to učinio. Priznaću sve.

Uzeo sam sa stola jelovnik, okrenuo čistu stranu i stavio ga pred Kendala. Potom sam pred njega stavio bočicu sa mastilom i pero.

— Napišite to! — naredio sam.

Oklevao je i gledao u papir. Ruke su mu drhtale. Izgledao je skrhan.

— U redu — reče tiho.

Kauboj ga pusti i Kendal sede. Metklif se vrati u prostoriju. Pogledao me je. Stajali smo i čekali dok je Kendal škra-bao po papiru.

Na vratima se pojavi Čet Karvel.

— Don Klejton je otišao — reče on. — Napustio je grad.

Rebeka je još stajala na trotoaru ispred restorana. Drugi su otišli. Otvorio sam vrata i izašao na ulicu.

— Vraćaš se na ranč »Srebrna potkovića«? — upita ona.

— I revolveraš mora imati svoj dom — odgovorih.

Brzo je podigla pogled.

— Stive, više ne smeš da mi prebacuješ.

— Ti si rekla ono što si mislila, zar ne?

Hteo sam da stavim stopalo u uzengiju. Ona je izgledala kao devojčica koja je dobila grdnju.

— Da li si ikad pomislio na opremu udavače? — upitah iznenada.

— Da, ali. . .

Pustio sam uzde konja koga mi je Karvel doveo.

— Onda se moramo venčati i bez te opreme.

Odjednom se oboje nasmejismo i ja je poljubih nasred ulice, gde su svi žitelji Mese mogli da nas vide. Ljudi su došli iz saluna i radnji. Stajali su oko nas i sme-jali se. Još jednom sam je poljubio.

Potom sam je pustio i uskočio u sedlo.

— Vратиću se sutra u podne — reko-h. I tako sam ponovo odjahao iz Mese.

Sada se put spuštao u dolinu pošumljenu smrekama. I tu, nasred puta, stajao je Don Klejton.

Stajao je sa rukama na bokovima. U njegovim očima svetlucaao je osmeh sata-ne. Uz ivicu puta čekao je njegov ortak Džoni i držao za uzde oba konja.

Klejtonu je dugačka kosa dosezala do ramena. Delovao je kao pokvareni hvalisavac. Ali njegova dva kolta predstavljala su veliku pretnju, koja se prezirnim osmehom nije mogla odbiti, kao ni sama pojava ovog Dona Klejtona.

— Suviše loše je što moram da ubijem velikog čoveka koji upravo jaše najvišem vrhu života — reče Klejton podrugljivo.

Konj koga sam jahao nije bio navikao na mene. Nisam znao kako će reagovati pri pucnjavi, pa sam stoga radije hteo da imam čvrsto tlo pod nogama. Ali imao sam malo vremena. Klejton je bio pun samopouzdanja, ali nije znao da li me možda neko sledi.

Iznenada sam podbo ždrepcu mamuzama i kad je on skočio prema Donu Klejtonu, kliznuo sam iz sedla s druge strane. Čim su mi stopala dodirnula tlo, pretrčao sam dva koraka i potegao kolt, čim sam video kako su se trgle Klejtonove ruke.

Njegova oružja se podigoše i osetih kako moj kolt opali. Naše kugle se ukristiše, iako sam delić sekunde oklevao, da bih tačnije gađao.

Zrno iz njegovog kolta prozvižda tik pored mog desnog uha. Ali hitac iz mog revolvera pogodi ga u grudi i on se zate-tura nazad, razrogačivši oči koje od straha izgubiše sjaj.

Još uvek se njihao, ali je ostao na nogama buljeći u mene. Nešto ga je još držalo uspravnim, iako mu je kraj bio blizu. Stajao je u jasnoj, toploj sunčevoj svetlosti i zurio u mene, u poslednje lice koje će ikad videti.

— Žao mi je, Done Klejtone — rekao sam polako. — Zašto nisi ostao kauboj? Legenda o revolverašu završava se ili u prašini, ili na vešalima.

Išao je laganim korakom natraške. Koltovi mu ispadoše iz ruku, najpre iz leve a zatim i iz desne. Pokušao je da govori, ali nije uspeo ni reč da izusti. Tada mu kolena popustiše i on se sruši na tlo.

Stajao sam iznad njega i posmatrao Džonija. Činilo mi se da kauboj ne veruje svojim očima. Zurio je u mrtvo telo Dona Klejtona, a onda pogledao u mene.

— Ja odlazim — pružite mi šansu.

— Možeš da odjašeš — rekoh. — Ali, najpre sahrani svog prijatelja.

— Učiniću to — reče on. — Imam ašov kod sebe.

Uskočio sam u sedlo i odjahao.

Sada je sve bilo gotovo. Između tri ranča zavladao je mir. Površine pod travom bile su velike a i vode je bilo u izobilju, pa ćemo svi moći uspešno da uzgajamo goveda.

Ispred mene su bili niski, pitomi, valoviti brežuljci koji su ličili na uzburkano more. Boje su se mešale, rastapale i prelamale od zlatnožute pa sve do svetlosive i plave na dalekom horizontu. Dok su oblaci plovili dalekim nebom, sa zapada je počeo duvati laki povetarac, donoseći miris zelene trave. Sunce, koje je iza mojih leđa zalazilo za vrh brežuljka, izgledalo je kao zlatna lopta. Dan se bližio kraju. Jahao sam kući, na svoj ranč, a sutra će biti moja svadba.

U SLEDEĆEM BROJU

D. Finegan

BOJA SMRTI

Kauboji i Kelif nisu glasa davali od sebe a Donald je jedva zadržavao suze. Očajan, vrteo je glavom kao da ne veruje da neko može biti tako zao i nepravedan. . .

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORI